

Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied

Voorontwerp

Definitief

Gemeente Putten

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 28 januari 2013

Verantwoording

Titel : Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied

Subtitel : Voorontwerp

Projectnummer : 308537

Referentienummer : GM-0087144

Revisie : 04

Datum : 28 januari 2013

Auteur(s) : B. Harmelink, A.N. Janse, B. van Straten, E. von Wersch

E-mail adres :

Gecontroleerd door : H. Koers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : R. Vink

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel van het bestemmingsplan	5
1.2	Begrenzing	5
1.3	Visiedocument Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2012	5
1.4	Milieueffectrapportage (planMER)	6
1.5	Leeswijzer	7
2	Het beleid	8
2.1	Inleiding.....	8
2.2	Europees beleid	8
2.3	Nationaal beleid	9
2.4	Provinciaal beleid	14
2.5	Regionaal beleid	24
2.6	Waterbeheersplannen.....	25
2.7	Gemeentelijk beleid	28
2.8	Beleidsnota recreatie & toerisme 2004, Putten op de Veluwe	29
2.9	Landschapontwikkelingsplan Ermelo-Putten 2011-2021.....	29
2.10	Woonvisie 2011-2016-2020	30
3	De bestaande situatie	32
3.1	Inleiding.....	32
3.2	Landschap.....	32
3.3	Archeologie en cultuurhistorie.....	35
3.4	Landbouw.....	37
3.5	Natuur	39
3.6	Wonen.....	42
3.7	Niet - agrarische bedrijvigheid	44
3.8	Recreatie.....	44
3.9	Infrastructuur	46
3.10	Zilverspar	46
4	Water.....	48
4.1	Inleiding.....	48
4.2	Grondwatersysteem	48
4.3	Oppervlaktewatersysteem	49
4.4	Waterberging.....	50
4.5	Riolering	50
4.6	A-watergangen.....	50
4.7	Ontwikkelingen en perspectieven	51
5	Uitvoeringsaspecten	53
5.1	Inleiding.....	53
5.2	PlanMER	53
5.3	Bodem.....	61
5.4	Geluid	61
5.5	Luchtkwaliteit.....	64
5.6	Geur	65
5.7	Externe veiligheid.....	67

5.8	Zilverspar	68
6	Ontwikkelingsvisie.....	70
6.1	Inleiding.....	70
6.2	Doelstelling.....	70
6.3	Natuur en landschap.....	71
6.4	Cultuurhistorie en archeologie	73
6.5	Landgoederen	74
6.6	Water.....	75
6.7	Duurzame energie	77
6.8	De ontwikkelingsvisie per deelgebied	77
6.9	Functieveranderingsbeleid.....	88
7	Juridische planopzet	91
7.1	Inleiding.....	91
7.2	Wettelijk kader	91
7.3	Planonderdelen	91
7.4	Relatie ruimtelijk beleid en milieubeleid	92
7.5	Toelichting op de bestemmingen	92
8	Economische uitvoerbaarheid.....	106
9	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	107

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het bestemmingsplan

Het huidige bestemmingsplan voor het westelijke deel van het buitengebied van de gemeente Putten is 28 februari 2006 vastgesteld door de gemeenteraad van Putten. Op 17 oktober 2006 hebben GS van Gelderland het bestemmingsplan gedeeltelijk goedgekeurd.

Tegen dit besluit is beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en in haar uitspraak van 20 februari 2008 heeft deze over dit beroep beslist.

Naar aanleiding van de besluiten van provincie en Raad van State heeft de gemeenteraad van Putten besloten tot de opstelling van een 'reparatieplan'; dit plan (het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied, aanpassing 2011 (aanpassing aan GS-besluit / uitspraak RvS), deel 1 / deel 2) is door de gemeenteraad 9 juni 2011 vastgesteld. Het betreft het bestemmingsplan waarin de onderdelen zijn 'gerepareerd' die als gevolg van het besluit van de provincie dan wel de uitspraak van de Afdeling niet in werking zijn getreden.

Het huidige planologische regime voor het westelijke deel van het buitengebied van Putten mag met bestemmingsplannen uit 2006 en 2011 relatief recent worden genoemd. Toch is de gemeente Putten van mening dat er voldoende redenen zijn om een nieuw en integraal bestemmingsplan voor het westelijke deel van het buitengebied op te stellen.

Allereerst is er nieuw Europees, nationaal, regionaal, provinciaal en gemeentelijk beleid op verschillende terreinen tot stand gebracht. Dit nieuwe beleid is nog niet doorvertaald in het bestemmingsplan. Verder zijn er in de loop van de afgelopen jaren bij de praktische toepassing van het bestemmingsplan enkele onduidelijkheden naar voren gekomen, vooral met betrekking tot de bouw- en gebruiksvoorschriften. Dit tast de rechtszekerheid en handhaafbaarheid van het plan aan. Ook hebben zich ondertussen wijzigingen in het plangebied voorgedaan, veelal op perceelsniveau. Bijvoorbeeld agrarische bedrijven die gestopt zijn en waar nu wordt gewoond. Dit soort wijzigingen wordt nu doorgevoerd in het nieuwe plan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren bestemmingsplanherzieningen en wijzigingsplannen vastgesteld en verschillende vrijstellingen en projectbesluiten genomen. Al deze veranderingen worden nu in een nieuw bestemmingsplan meegenomen. Ten slotte geldt in Nederland sinds 1 juli 2009 de verplichting om ruimtelijke plannen en besluiten, waaronder bestemmingsplannen, volgens de RO standaarden 2008 op te stellen. Het huidige bestemmingsplan uit 2006 voldoet daar niet aan, het 'reparatieplan' uit 2011 gedeeltelijk.

Overigens zijn de meeste beleidsuitgangspunten van het bestemmingsplan van 2006 nog onverkort van kracht. Dit leidt ertoe dat de Toelichting voor een deel is overgenomen in het onderhavige plan.

1.2 Begrenzing

De buitengrenzen van het bestemmingsplan worden bepaald door de grenzen van het gemeentelijk grondgebied. De binnengrenzen van het bestemmingsplan worden begrensd door de geldende bestemmingsplannen voor de bebouwde kom van Putten, de bedrijventerreinen Keizerswoert en Hoge Eng, de sportvelden, Krachthuizen en het oostelijk buitengebied.

1.3 Visiedocument Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2012

Dit bestemmingsplan zet grotendeels het beleid voort zoals dat is uiteengezet in het voorheen geldende bestemmingsplan. De bestaande bouw- en gebruiksmogelijkheden in de agrarische en niet-agrarische bestemmingen zijn als uitgangspunt genomen. In verband met de actualisatie is op perceels- en gebiedsniveau *waar nodig* opnieuw geïnventariseerd en is de huidige regeling opnieuw tegen het licht gehouden.

Aanvullend zijn voor die onderdelen waarvoor niet (meer) kon worden teruggegrepen op de uitgangspunten uit het voorheen geldende bestemmingsplan nieuwe uitgangspunten vastgesteld in het Visiedocument Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2012. Dit visiedocument heeft als concept ter inzage gelegen van 19 april 2012 tot 11 mei 2012. Op 26 april 2012 vond een drukbezochte informatieavond over het visiedocument plaats op het gemeentehuis. College en commissie zijn akkoord met de inhoud van het document; het is 9 juli 2012 door de raad vastgesteld.

Volgend op deze vaststelling is nog expliciet extra aandacht besteed aan het fenomeen 'grootte agrarische bedrijven'. Met dit (gewijzigde) onderdeel heeft de raad op 04 oktober 2012 ingestemd.

1.4 Milieueffectrapportage (planMER)

Sinds september 2006 is de Europese richtlijn voor de strategische Milieubeoordeling doorvertaald in de Nederlandse wetgeving. De Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage zijn daarmee aangepast op de Europese wetgeving. Dit kan in een aantal gevallen grote gevolgen hebben voor ruimtelijke plannen, plannen die in het verleden niet mer-plichtig waren moeten nu soms een procedure voor een planMER doorlopen.

Het doel van de nieuwe regelgeving is om in een vroeg stadium en op strategisch niveau het 'milieu' in plannen en besluiten over die plannen te betrekken. De doorvertaling van deze Europese richtlijn houdt in dat voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen een planMER moet worden opgesteld. Het gaat dan om de volgende plannen:

- plannen die het kader vormen voor toekomstige projectmer(-beoordelings)plichtige activiteiten, zoals bedoeld in onderdeel C en D van het Besluit milieueffectrapportage 1994;
- plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van artikel 19f, lid 1 van de Natuurbeschermingswet.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit m.e.r. van kracht geworden, waarmee de drempelwaarden indicatief zijn geworden. M.e.r.-beoordelingen zijn in relatie tot veehouderijen hiermee naast varkens- en pluimveehouderijen, ook van toepassing verklaard op allerlei andere agrarische bedrijfstakken.

Een planMER moet worden gemaakt voor elk plan dat het kader vormt voor mogelijke mer(-beoordelings)plichtige activiteiten, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van grote varkens- of pluimveehouderijen. Als het plan kaderstellend is voor activiteiten met (mogelijk) grote milieugevolgen. Dat kaderstellende karakter dient in de breedste zin van het woord te worden opgevat: uitgaan van de maximale mogelijkheden die een plan in theorie biedt. Het Besluit milieueffectrapportage geeft aan welke plannen en besluiten mer(-beoordelings)plichtig zijn. Ook moet een initiatiefnemer een planMER maken wanneer een passende beoordeling ten aanzien van een Natura 2000-gebied noodzakelijk is. Het gaat om plannen die significant negatieve effecten kunnen hebben op een Natura 2000-gebied.

Ten behoeve van dit bestemmingsplan is een planMER opgesteld, omdat de actualisatie het kader biedt voor activiteiten die:

- 1 de drempelwaarden die gelden voor milieueffectrapportages kunnen overschrijden, en
- 2 effecten op de Natura 2000-gebieden kunnen veroorzaken.

Ondanks dat er geen nieuwe planologische ontwikkelruimte voor grondgebonden of intensieve veehouderijbedrijven (IV-bedrijven) komt in het nieuwe bestemmingsplan en er geen directe mer-plicht op grond van Wet milieubeheer geldt, is er op grond van jurisprudentie in het kader van de Nb-wet toetsing veehouderij wel een planmer-plicht aanwezig.

Reden hiervoor is dat op grond van de Nb-wet voor het nieuwe bestemmingsplan getoetst moet worden aan de feitelijke huidige situatie. Dit richt zich in het bijzonder op het aspect stikstofdepositie. In het huidige bestemmingsplan zit nog onbenutte ontwikkelingsruimte voor veehouderijbedrijven. De onbenutte ontwikkelingsruimte geldt in het kader van de Nb-wet dan ook als nieuw ten opzicht van de feitelijke huidige situatie.

Er is een 'voortoets' uitgevoerd om te beoordelen of er mogelijk significant negatieve effecten plaatsvinden op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden Veluwe, Arkemheen en Veluwerandmeren. De conclusie van de 'voortoets' is dat niet met zekerheid is te stellen, dat eventuele benutting van deze onbenutte ontwikkelruimte geen significant negatieve effecten heeft op de doelstellingen van de natuurlijke habitats in het nabijgelegen Natura 2000-gebieden Veluwe, Arkemheen en Veluwerandmeren. Op basis van de Nb-wet zal daarom een passende beoordeling moeten worden uitgevoerd. Op grond van de wettelijke koppeling tussen Nb-wet en Wet milieubeheer is er, indien een passende beoordeling wordt uitgevoerd, een verplichting tot het opstellen van een planmer (indirecte mer-plicht).

De plan m.e.r. procedure richt zich specifiek op de milieukundige beoordeling van mogelijke alternatieven voor de mate van ontwikkeling van de veehouderij. De overige ontwikkelingen geven gezien hun aard en omvang geen aanleiding tot behandeling in een m.e.r. Het planMER dient als advies voor het bevoegd gezag bij de besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van het relevante beleid.

In hoofdstuk 3 wordt de bestaande situatie uiteengezet. Per thema wordt de bestaande situatie in het plangebied beschreven met een korte vooruitblik naar de toekomst. Het verderop te bespreken beleid is mede hierop gebaseerd.

Hoofdstuk 4 bevat de 'waterparagraaf'. De gevolgen van het bestemmingsplan voor de waterhuishouding in het plangebied worden in dit hoofdstuk behandeld.

In hoofdstuk 5 worden relevante uitvoerbaarheidsaspecten besproken. Van groot belang is de planMER die in dit hoofdstuk wordt beschreven. Voor het overige wordt in dit hoofdstuk ingegaan op met name milieu- en natuuraspecten.

Hoofdstuk 6 bevat de ontwikkelingsvisie voor het plangebied. In dit hoofdstuk, wat wel als kernhoofdstuk kan worden beschouwd, ontvouwt de gemeente het beleid voor de komende jaren. In hoofdstuk 7 is een toelichting op de juridische regeling opgenomen. In dit hoofdstuk zijn ook, aanvullend op hoofdstuk 6, beleidsmatige aspecten opgenomen.

Hoofdstuk 8 behandelt de economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 9 ten slotte gaat in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Het beleid

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het relevante beleidskader. Het gaat om Europees, nationaal, regionaal, provinciaal en gemeentelijk beleid, voor zover dat van belang is voor het bestemmingsplan.

2.2 Europees beleid

2.2.1 Verdrag van Malta

Het Europese Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch Erfgoed (ook wel het Verdrag van Malta, Conventie van Malta, Verdrag van Valletta genoemd) is in 1992 ondertekend door de lidstaten van de Raad van Europa. Het Verdrag bepaalt dat archeologische waarden als onvervangbaar onderdeel van het lokale, regionale, nationale en internationale culturele erfgoed bij de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen expliciet dienen te worden meegewogen en waar mogelijk ontzien. Wanneer bescherming en inpassing van waardevolle monumenten niet mogelijk is, zal de historische informatie door middel van verantwoord archeologisch onderzoek veilig moeten worden gesteld.

Archeologische waarden dienen op een integrale wijze beschermd te worden, waarbij de volgende drie principes gelden:

Tijdig rekening houden met archeologische waarden

Het is belangrijk dat bij de ruimtelijke inrichting van een gebied tijdig rekening gehouden wordt met mogelijk aanwezige archeologische resten. Daarom dient voorafgaand aan een nieuwe ontwikkeling onderzoek plaats te vinden naar archeologische waarden in de bodem van het plangebied. Hierdoor kunnen tijdig archeologievriendelijke alternatieven gezocht worden en wordt tevens een stukje onzekerheid tijdens de bouw van de ontwikkelingen weggenomen, doordat vooraf duidelijk is of er al dan niet archeologische resten in de bodem te verwachten zijn.

Behoud in situ

Er wordt naar gestreefd archeologische waarden op de plaats zelf te bewaren (behoud in situ). In de bodem blijven de resten immers goed geconserveerd. Indien mogelijk worden de resten ingepast in de ontwikkeling, zodat ze tastbaar en zichtbaar blijven.

De verstoorder betaalt

Degene die verantwoordelijk is voor het verstoren van de grond dient te betalen voor het doen van opgravingen en het documenteren van archeologische waarden, wanneer behoud in situ niet mogelijk is

Op 1 september 2007 trad de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) in werking. Door middel van deze wet is de Monumentenwet 1988 aangepast aan het Verdrag van Malta. Daarmee is het verdrag geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.

2.2.2 Kaderrichtlijn Water¹

De Kaderrichtlijn water is een Europese richtlijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. De kaderrichtlijn is sinds december 2000 van kracht en maakt het mogelijk om waterverontreiniging van oppervlaktewater en grondwater internationaal aan te pakken.

¹ Bron: Waterwijzer 2004-2005 (Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, juli 2004))

Deze richtlijn gaat uit van (internationale) stroomgebieden. Voor Nederland zijn dat de stroomgebieden van de Schelde, de Maas, de Rijn en de Eems. Daarmee is de zorg voor het water per definitie grensoverschrijdend geworden. De kaderrichtlijn bepaalt dat betrokken landen voor elk stroomgebied gezamenlijk actieprogramma's moeten opstellen waarin alle aspecten van water aan de orde moeten komen. Inwoners van die landen moeten meer bij het waterbeheer betrokken worden en de verschillende Europese wetten op het gebied van water, moeten beter op elkaar worden afgestemd.

De hoofddoelen zijn:

- het bereiken van een goede chemische en ecologische kwaliteit van grond- en oppervlaktewater;
- het beschermen van ecologisch waardevolle wateren tegen verdere achteruitgang en het verbeteren daarvan;
- het bevorderen van duurzaam watergebruik;
- het realiseren van een forse vermindering van lozingen en emissies van stoffen naar het oppervlaktewater die het milieu schaden;
- het bewerkstelligen van een aanzienlijke vermindering van huidige en toekomstige verontreiniging van grondwater;
- het voldoen aan de doelstellingen voor beschermde gebieden conform de Vogel- en Habitatrichtlijn, de gewasbeschermingsrichtlijn, de zwemwaterrichtlijn en de nitraatrichtlijn.

De lidstaten van de Europese Unie hebben de plicht om de kaderrichtlijn te implementeren in nationale wetgeving en deze door te laten werken in hun plannen. In april 2004 heeft de regering in de notitie 'Pragmatische implementatie Europese Kaderrichtlijn Water in Nederland' aangegeven hoe ze de kaderrichtlijn de komende jaren wil uitvoeren. In de notitie staan de uitgangspunten en de te volgen strategie tot 2009. In de uitvoering zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij bestaand Nederlands beleid. In 2009 moeten de te bereiken resultaten zijn vastgelegd in zogenaamde stroomgebiedbeheerplannen voor internationale stroomgebieden. Het stroomgebiedbeheerplan is het eerste beleidsstuk uit hoofde van de Kaderrichtlijn Water waarin ecologische- en chemische doelen zijn omschreven en waarin maatregelen zijn vastgelegd. Deze plannen zijn thans nog niet beschikbaar.

2.2.3 *Vogel- en Habitatrichtlijn*

In het kader van Europese regelgeving zijn in de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) speciale beschermingszones aangewezen voor vogels en zeldzame dieren. Deze gebieden maken deel uit van Natura 2000, het Europese initiatief om een ecologisch netwerk van natuurgebieden in Europa duurzaam te beschermen. In Putten zijn de gebieden Veluwe en Arnhemse heide voorlopig aangewezen als Natura 2000-gebied. Het gebied Veluwezoom is op 23 december 2009 door de minister van LNV (nu EL&I) definitief aangewezen als Natura 2000-gebied (zie kaart 'EHS en Vogelrichtlijngebieden'). Dit betekent dat alle ontwikkelingen die plaatsvinden in deze gebieden of grenzend eraan, moeten worden getoetst op de consequenties van de ontwikkeling voor de vogels of de habitat van de dieren die tot aanwijzing hebben geleid.

2.3 **Nationaal beleid**

2.3.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)*

Bij besluit van 13 maart 2012, nummer IENM/BSK-2012/30463, heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu het vaststellingsbesluit, zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) ondertekend. Het besluit tot vaststelling van het SVIR is gepubliceerd in de Staatscourant en langs elektronische weg. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is beschikbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl.

In de SVIR staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Zo beschrijft het kabinet in de Structuurvisie in welke infrastructuurprojecten het de komende jaren wil investeren. Provincies en gemeentes krijgen meer bevoegdheden bij ruimtelijke ordening. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals verbetering van de bereikbaarheid.

In de SVIR schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

Een van de kernbegrippen in de Structuurvisie is decentralisatie. Dit kabinet wil beslissingen over ruimtelijke ontwikkelingen dicht bij burgers en bedrijven brengen en provincies en gemeenten letterlijk de ruimte geven om maatwerk te leveren voor regionale opgaven. Provincies en gemeenten zijn volgens het kabinet beter op de hoogte van de situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties. Daardoor kunnen zij beter afwegen wat er in een gebied moet gebeuren.

In de structuurvisie zijn 13 nationale belangen geformuleerd. Hiervoor is het Rijk verantwoordelijk. Voor dit bestemmingsplan zijn de volgende nationale belangen relevant:

- Creëren, instandhouden, verbeteren en beter benutten van een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen.
- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.

Opmerking verdient, dat het Rijk de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal overlaat aan de provincies. Daartoe schaft het Rijk het landschapsbeleid af en beperkt het rijksregimes uitsluitend tot het natuurdomein.

2.3.2 *AMvB Ruimte*

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, eerste tranche (Barro) is vastgesteld op 22 augustus 2011 en op 30 december 2011 in werking getreden. Het Barro vloeit voort uit de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het kabinet heeft in de genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen moet worden ingezet. Het gaat daarbij om het beschermen van de nationale belangen. Deze algemene regels, vastgelegd in het Barro, werken zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind.

In het wetsvoorstel tot wijziging van de Wro (Spoedwet Wro; TK 32 821) wordt, naar aanleiding van het Raad van State advies over het Barro, eerste tranche, de wettelijke grondslag voor het provinciaal medebewind en ontheffingen verbeterd. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State voorziet het Barro thans ook in een bij dit besluit behorende ministeriële regeling (Rarro). In deze regeling is de begrenzing opgenomen van de gebieden uit een aantal titels uit het Barro waarvoor een reservering of een vrijwaring geldt. De aanduiding van deze gebieden is opgenomen in het Barro.

2.3.3 *Nationaal Waterplan 2009-2015*

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan beschrijft de maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is.

2.3.4 Watertoets²

Voor water is ruimte nodig. Om te zorgen dat deze notie in voldoende mate betrokken wordt in ruimtelijke afwegingen, is sinds 1 november 2003 de watertoets wettelijk verplicht. Die verplichting houdt in dat in ruimtelijke plannen een zogenaamde waterparagraaf moet worden opgenomen. Daarin moet worden beschreven hoe rekening wordt gehouden met de gevolgen van de plannen voor de waterhuishouding. Behalve veiligheid en wateroverlast moeten in de waterparagraaf ook de gevolgen voor de waterkwaliteit en verdroging worden opgenomen. De wijze waarop gebieden zijn verstedelijkt of anderszins zijn bebouwd (bijv. glastuinbouwgebieden), is een van de oorzaken van wateroverlast. Ruimtelijke plannen en besluiten kunnen leiden tot wateroverlast, achteruitgang van de waterkwaliteit, verdroging van natuurgebieden enz. De watertoets heeft tot doel deze negatieve effecten te voorkomen. In voorliggend bestemmingsplan is de watertoets opgenomen in het hoofdstuk 'Watersysteem en milieu'.

2.3.5 Milieubeleid

Het milieubeleid op rijksniveau is gebundeld in het Nationaal Milieubeleidsplan, dat verder vertaald is in wetten en regelgeving voor ammoniak, mest (stikstof en fosfaat) en geur.

Nationaal Milieubeleidsplan 4

Het Nationaal Milieubeleidsplan 4 (NMP4) uit 2001 kijkt dertig jaar terug en dertig jaar vooruit naar het milieubeleid. De nota gaat uit van doelstellingen voor 2030 - gezond en veilig leven in een aantrekkelijke omgeving te midden van vitale natuur, zonder biodiversiteit aan te tasten of natuurlijke hulpbronnen uit te putten - en beschrijft welke maatregelen nodig zijn om deze te bereiken. Het oplossen van hardnekkige milieuproblemen staat centraal. Ondanks dat veel bereikt is met milieubeleid, krijgt Nederland op een aantal grote milieuproblemen (zoals klimaatverandering) onvoldoende greep. Het NMP4 wil per 2030 de eigen doelen bereikt hebben. De betrokken grote milieuproblemen zijn onderling sterk verweven en het NMP4 wil ze dus ook in clusters aanpakken: energiehuishouding, biodiversiteit en hulpbronnen, milieudruk door de landbouw, stoffen, externe veiligheid, milieu en gezondheid en milieubeleid en de leefomgeving. Voor deze problemen wil het NMP4 systeemfouten wegnemen uit de huidige maatschappelijke ordening en de nu functionerende instituties. Voor het oplossen van de grote milieuproblemen is daarom systeeminnovatie nodig.

Ammoniakbeleid

Ammoniak (NH₃) is een stikstofverbinding die overal in het milieu voorkomt. Een teveel aan ammoniak is slecht voor het milieu; het kan de bodem zuur maken (verzuring), wat vooral voor bos- en natuurgebieden schadelijk is. Meer dan de helft van de verzuring in Nederland komt door de uitstoot van ammoniak. Ook kan ammoniak een overdaad aan voedingsstoffen veroorzaken, waardoor bijvoorbeeld de algengroei in het water explosief toeneemt (vermesting). De huidige overmaat aan ammoniak in het milieu is voor 90% uit de landbouw afkomstig. De ammoniak ontsnapt uit de stallen of komt in de lucht terecht, na bemesting van het land (emissie). Via de lucht komt het ammoniak in de bodem of het water terecht (depositie).

Om aan de doelstellingen uit het Nationaal MilieubeleidsPlan 4 (NMP4) te kunnen voldoen, moet de landbouw het milieu in de toekomst minder belasten. In het ammoniakbeleid ligt het accent op vermindering van de uitstoot. In 2010 moet Nederland op grond van de EU-NEC-richtlijn de emissie hebben teruggebracht tot 128 kiloton per jaar. Het kabinet hanteert een inspanningsverplichting om in 2010 de emissie terug te brengen tot 100 kiloton per jaar. Voor de langere termijn zal de emissie verder moeten afnemen, met het oog op de bescherming van kwetsbare natuurgebieden.

De twee voornaamste wetten met betrekking tot ammoniak zijn de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de Wet Milieubeheer. De Wav is de opvolger van de Interimwet ammoniak en veehouderij. De Wav is op 8 mei 2002 in werking getreden en heeft tot doel de natuur extra te beschermen tegen de nadelige gevolgen van ammoniakuitstoot van veehouderijen in of nabij kwetsbare gebieden. Met de nieuwe ammoniakregelgeving voor de dierenverblijven van veehouderijen is gekozen voor een aanpak die zich meer richt op de emissie (uitstoot) van ammoniak, in plaats van de depositie.

² Bron: www.watertoets.net

De nieuwe regelgeving bestaat uit een algemeen emissiebeleid voor heel Nederland en een aanvullend zoneringsbeleid voor de kwetsbare gebieden³. Wie een veehouderij wil beginnen of veranderen, heeft een Vergunning nodig op grond van de Wav. Deze wet heeft alleen betrekking op de uitstoot van ammoniak uit dierenverblijven (stallen). De gevolgen van ammoniakemissie uit andere bronnen zoals mestopslag en mestverwerking, worden beoordeeld aan de hand van de Wet Milieubeheer.

Mestbeleid: stikstof en fosfaat⁴

Door de Europese Nitraatrichtlijn zijn de lidstaten verplicht ervoor te zorgen dat de waterkwaliteit het gewenste niveau krijgt en behoudt. Op basis van de Nitraatrichtlijn moet Nederland iedere 4 jaar een actieprogramma opstellen. Hierin staan de maatregelen om stikstof en fosfaat uit de landbouw in het grond- en oppervlaktewater te verminderen. In Nederland is momenteel het 4e actieprogramma Nitraatrichtlijn van kracht. Hierin zijn maatregelen opgenomen voor de periode 2010-2013.

Nederland heeft voor de periode 2010-2013 een derogatie (toestemming van de Europese commissie om af te wijken van de eisen van de Europese Nitraatrichtlijn) verkregen. Nederland mag daardoor onder voorwaarden in bepaalde gevallen in plaats van 170 kilogram (de Europese norm) 250 kilogram stikstof per hectare gebruiken.

Programmatistische aanpak stikstof (2010)⁵

Op dit moment is sprake van een impasse bij de vergunningverlening (Nb-wet) en deels bij het beheerplanproces. Via een stikstofvoorziening in de Crisis- en Herstelwet (CHW) en een programmatistische aanpak voor stikstof (PAS) wil het Ministerie van LNV deze impasse doorbreken. De kern van de PAS is het maken van bindende afspraken om het stikstofprobleem aan te pakken op verschillende niveaus (landelijk, provinciaal en per Natura 2000-gebied) en vanuit verschillende sectoren (landbouw, industrie, verkeer en vervoer). Daarbij moet de achteruitgang van de biodiversiteit worden gestopt, dus de stikstofbelasting teruggebracht, zonder de economische ontwikkeling in gevaar te brengen.

Als nu per gebied bekend is hoe de daling van de stikstofdepositie in de tijd verloopt, en welke maatregelen er nog meer worden genomen om de bijzondere habitats in dat gebied te beschermen, kan er ook worden vastgesteld hoeveel ruimte er binnen die daling nog is om toe te wijzen aan bedrijven die nieuwe activiteiten willen ontplooiën waarbij stikstof vrij komt. Dit alles wordt vastgelegd in het beheerplan voor de gebieden. Zo moet het mogelijk worden gemaakt dat binnen de aldus benoemde grenzen weer vergunningen worden verleend die voor de rechter standhouden.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De specifieke regeling voor de reconstructiegebieden (de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwonwikkelings- en verwevingsgebieden) is in deze nieuwe wet opgegaan. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning).

³ Om als kwetsbaar gebied in aanmerking te komen, gelden twee criteria:

- het gebied moet op grond van de oude Interimwet ammoniak en veehouderij zijn aangemerkt als voor verzuring gevoelig gebied;
- het gebied moet gelegen zijn binnen de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie bepaalt welke voor verzuring gevoelige gebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur liggen. Zolang een dergelijk besluit nog niet is genomen, zal de gemeente bij de vergunningverlening alle voor verzuring gevoelige gebieden als kwetsbaar gebied moeten beschouwen, ook al liggen ze buiten de Ecologische Hoofdstructuur.

⁴ Bron: www.rijksoverheid.nl

⁵ Bron: www.pas.natura2000.nl

2.3.6 *Reconstructie*

Op 1 april 2002 is de Reconstructiewet concentratiegebieden in werking getreden. De reconstructiewet is bedoeld om de kwaliteit van het landelijk gebied in de concentratiegebieden te verbeteren. Stond aanvankelijk het reduceren van veterinaire risico's voor varkensbedrijven centraal (creëren van varkensvrije zones), nadien heeft de wet zich verbreed tot een integrale aanpak van de gestapelde problematiek in de concentratiegebieden: een goede ruimtelijke structuur voor landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur.

De Reconstructiewet vraagt om in de concentratiegebieden een onderscheid te maken in een drietal zones, te weten:

- landbouwonwikkelingsgebieden: ruimtelijk begrensde gedeeltes van een reconstructiegebied met het primaat landbouw, die geheel of gedeeltelijk voorzien in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderijen;
- verwevingsgebieden: ruimtelijk begrensde gedeeltes van een reconstructiegebied gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur, waar hervestiging of uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk is, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van de gebieden zich daar niet tegen verzetten;
- extensiveringsgebieden: ruimtelijk begrensde gedeeltes van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van in ieder geval intensieve veehouderij onmogelijk is of in het kader van de reconstructie onmogelijk zal worden gemaakt.

Hierbij krijgen dus drie functies bijzondere aandacht: landbouw, wonen en natuur. De gevolgen van de integrale zonering voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de drie functies zijn in de Reconstructiewet niet nader geregeld. De wet voorziet in directe doorwerking van de op te stellen reconstructieplannen in streek- en bestemmingsplannen.

Voor ieder concentratiegebied is een integraal reconstructieplan opgesteld. Al lopende landinrichtingsprojecten worden op grond van de reconstructie voortgezet. In paragraaf 2.6.1. komt het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, waar het westelijk buitengebied Putten binnen ligt, aan bod. De maatregelen zoals benoemd in het reconstructieplan zijn reeds doorvertaald in het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2006.

2.3.7 *Natuur voor mensen, mensen voor natuur (NBL21)*

De nota NBL21 (2000) is de opvolger van het Natuurbeleidsplan uit 1990. In NBL21 wordt de aanpak van het natuurbeleid in (de komende) tien jaar geschetst. De hoofddoelen van de nota zijn:

- de beleefbaarheid van de omgeving voor de mensen;
- diversiteit in planten, dieren en landschappen;
- duurzaam gebruik van water, ruimte en biodiversiteit.

Belangrijk voor Putten is dat de verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug een aantal keren genoemd wordt als groot project voor de komende jaren. NBL21 is een bouwsteen geweest voor de vijfde Nota RO, het tweede Structuurschema Groene Ruimte en het vierde Nationaal Milieubeleidsplan.

2.3.8 *Flora- en faunawet*

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt. Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen, beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen of opzettelijk te verontrusten en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen. Voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen moet worden onderzocht welke natuurwaarden aanwezig zijn en of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zullen worden overtreden.

Nota Kiezen voor karakter, Visie erfgoed en ruimte (juni 2011)

Met de inwerkingtreding van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de Nota Belvedere als instrument vervallen. In de plaats daarvoor is de Nota 'Kiezen voor karakter, Visie erfgoed en ruimte' gekomen. In deze nota schetst het kabinet zijn visie op het borgen van onroerend cultureel erfgoed in de ruimtelijke ordening. In de visie wordt de rol van de ruimtelijke ordening bij de modernisering van de monumentenzorg toegelicht. De visie is complementair aan de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het kabinet de unieke cultuurhistorische waarden van nationaal belang planologisch heeft geborgd. Hiermee wordt het programma Modernisering van de Monumentenzorg (MoMo) verder voortgezet.

In de nota heeft het Rijk vijf prioriteiten in het nationale gebiedsgerichte erfgoedbeleid geformuleerd, te weten:

- Werelderfgoed: samenhang borgen, uitstraling vergroten;
- Eigenheid en veiligheid: zee, kust en rivieren;
- Herbestemming als (stedelijke) gebiedsopgave: focus op groei en krimp;
- Levend landschap: synergie tussen erfgoed, economie en ecologie;
- Wederopbouw: tonen van een tijdperk.

Deze gebiedsopgaven zijn de komende jaren leidend voor de rijksinzet ten behoeve van gebiedsgericht erfgoedmanagement, zowel voor het eigen handelen als voor samenwerkingsagenda's met andere overheden en private partijen. Bij de keuze van deze prioriteiten zijn drie factoren bepalend geweest. Het gaat om opgaven die:

1. Van wezenlijk belang zijn voor behoud en ontwikkeling van het karakter van Nederland (waterland, stedenland, kavelland, vrij land);
2. Vragen om een verbindende strategie met andere belangen en versterking van het economische, ecologische en/of sociaal-culturele perspectief op de opgaven.
3. Een rijksinzet vereisen, op basis van de interbestuurlijke verantwoordelijkheidsverdeling in de monumentenzorg en de ruimtelijke ordening.

Besluit ruimtelijke ordening (aanpassing cultuurhistorie per 1 januari 2012)

De Modernisering van de Monumentenzorg (MoMo) heeft mede geleid tot een aanpassing van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) per 1 januari 2012. Doel is om te borgen dat ruimtelijke ordening en erfgoed elkaar in een vroeg stadium van het plantraject vinden. Ter realisatie hiervan zijn de volgende maatregelen uitgewerkt:

- cultuurhistorische belangen borgen in de ruimtelijke ordening;
- beperking adviesrol gedeputeerde staten;
- vergunningvrij wijzigen van beschermde monumenten en vergunningvrij bouwen in, aan, op of bij beschermde monumenten, gemeentelijke en provinciale monumenten, en in beschermde stads- of dorpsgezichten.

Door wijziging van artikel 3.1.6 lid 2 onder a Bro dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Dat betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplan-gebied en daar conclusies aan verbinden die in een bestemmingsplan verankerd worden. Voor archeologie was dit reeds in het Bro voorgeschreven. Deze wijze van borging via het systeem van de ruimtelijke ordening bestond in het Bro nog niet voor cultuurhistorische waarden in het algemeen. Het systeem van borging via de Wro/Bro dat al gold voor archeologie is nu uitgebreid tot alle cultuurhistorische waarden.

2.4 Provinciaal beleid

2.4.1 Streekplan Gelderland 2005 'Kansen voor de regio's'

In het Streekplan Gelderland 2005 'Kansen voor de regio's' staan de hoofdlijnen weergegeven van het provinciaal ruimtelijk beleid tot in 2015.

Het streekplan is voorbereid in nauw overleg met gemeenten, maatschappelijke organisaties, waterschappen en het rijk. Het plan is op 29 juni 2005 door Provinciale Staten vastgesteld. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. De inhoud van het streekplan blijft voor de provincie de basis voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening. Gemeenten krijgen een grotere eigen verantwoordelijkheid in het afhandelen van hun lokale zaken.

Het ruimtelijk beleid richt zich op de provinciaal ruimtelijke hoofdstructuur. Deze hoofdstructuur wordt gevormd door het groenblauwe raamwerk en het rode raamwerk. In het groenblauwe raamwerk ligt het beleidsaccent op het beschermen en versterken van aanwezige kwetsbare waarden en gebieden. In het rode raamwerk ligt het accent op het ontwikkelingsbeleid in de sfeer van stedelijke functies en intensieve land- en tuinbouwteelt. Tussen deze twee raamwerken liggen de multifunctionele gebieden waarvoor het provinciaal beleid globaal en beperkt is. De gebieden zijn voor de gemeente Putten weergegeven op kaart 'Beleid Streekplan 2005' zoals weergegeven in het streekplan.

Groenblauwe raamwerk

Voor het groenblauwe raamwerk is van belang:

- de bescherming van ecologische kerngebieden en waardevolle open gebieden;
- de realisering van ecologische verbindingzones, die ecologische kerngebieden verbinden;
- afbakening en bescherming van regionale waterbergingsgebieden;
- maatregelen in het kader van ruimte voor de rivier.

Rode raamwerk

Het rode raamwerk wordt gevormd door stedelijke netwerken en regionale centra, die goed bereikbaar dienen te zijn. De ruggengraat van dit netwerk wordt gevormd door de hoofdinfrastructuur. Daarnaast maken ook de gebieden voor intensieve teelten deel uit van het rode raamwerk. Voor de provincie is in het rode raamwerk onder andere de zorg voor voldoende recreatie en groen in en om de steden van belang.

Multifunctionele gebieden

De multifunctionele gebieden worden gezien als domein van de samenwerkende gemeenten waar de provinciale bemoeienis beperkt is. Het betreft de overige steden en dorpen die niet behoren tot de stedelijke netwerken of regionale centra, waardevolle landschappen en het multifunctionele platteland. In deze gebieden spelen de volgende ontwikkelingen:

- uitvoering reconstructieplannen;
- accommoderen van nieuwe economische dragers;
- accommoderen behoefte aan centrum-dorps landelijk wonen/werken;
- inspelen op regionale structuurkenmerken;
- gebiedsspecifieke strategie in waardevolle landschappen.

Als gevolg van de veranderingen in de land- en tuinbouwsector verliezen veel (agrarische) bedrijfsgebouwen hun functie. Ook komen defensieterreinen en terreinen van zorginstellingen vrij. De provincie geeft diverse richtlijnen voor mogelijkheden van functieverandering. Deze komen hieronder aan bod. Vervolgens komen uitbreidingsmogelijkheden van stedelijke functies in het buitengebied aan bod, gevolgd door ontwikkelingen van bestaande functies van het buitengebied.

Functieverandering

Voor het accommoderen van de behoefte aan landelijk wonen en de vestiging van niet agrarische bedrijven in het buitengebied, wordt primair uitgegaan van functieverandering van vrijgekomen (agrarische) bebouwing in het buitengebied.

De doelen en eisen die de provincie hanteert bij functieverandering van gebouwen in het buitengebied worden nader uitgewerkt in het regionale beleid en aldaar aan de orde gesteld. Gemeenten in Gelderland hebben in regionaal verband een regeling uitgewerkt voor het omzetten van bestaande functies in wonen en werken, waarbij bovenstaande criteria in acht genomen zijn. Voor Putten betreft dit het beleid 'Regio De Vallei, Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten, 2008'.

Uitbreiding of nieuwvestiging stedelijke functies

Voor het accommoderen van de behoefte aan landelijk wonen, kunnen in multifunctionele gebieden zoekzones landschappelijke versterking worden toegepast, voor het toevoegen van een beperkt aantal woningen in kleinschalige woon-werkcombinaties in lage dichtheden. Deze dienen dan wel te passen in de landschappelijke structuur en bij te dragen aan de landschappelijke versterking. Hieraan moet een door de provincie geaccordeerd gebiedsplan ten grondslag liggen, waarin is uitwerkt hoe met het nieuwe rood, via verevening, wordt bijgedragen aan versterking van de kwaliteiten van het gebied.

Nieuwe landgoederen

Nieuwe landgoederen kunnen gesticht worden in delen van het groenblauwe raamwerk (EHS-verweving, EHS verbindingszones) en in het multifunctioneel gebied, niet in EHS-natuur, waardevol open gebied, in weidevogel- en ganzengebieden van provinciaal belang of in het concentratiegebied voor intensieve teelten. Gebieden die met name geschikt worden geacht, zijn gebieden met een grote mate van verweving, gebieden waar bosaanleg gewenst is, grondwaterbeschermingsgebieden etcetera. Een nieuw landgoed is een openbaar toegankelijk bos- en of natuurcomplex van minimaal 10 ha met daarin een woongebouw van allure van maximaal drie wooneenheden. De hoofdfunctie is wonen, een daaraan ondergeschikte kantoorfunctie is acceptabel.

Natuur

Het streekplan kan gezien worden als belangrijk uitvoeringskader voor de EHS realisatie. Binnen of nabij de EHS geldt dat bestemmingswijzigingen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Er dienen dan wel mitigerende maatregelen te worden genomen, waarmee de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Compensatie van de resterende schade dient plaats te vinden in hetzelfde bestemmingsplan of in gekoppelde bestemmingsplannen. Voor het overige wordt verwezen naar de Richtlijn Compensatie Natuur en Bos, die op 2 juli 1998 in het Provinciaal Blad is gepubliceerd.

De aantasting van het areaal bos en natuur is niet gewenst. Gemeenten dienen deze dan ook als zodanig te bestemmen, met uitzondering van snelgroeiend bos met een omlooptijd van 25 jaar.

Natuur buiten de EHS

Buiten de EHS komen verspreid natuurwaarden voor. De provincie vraagt de gemeenten om hiervoor op passende wijze regelingen in hun bestemmingsplannen op te (blijven) nemen (zie o.a. voor natte natuur de functiekaart van het Waterhuishoudingsplan). Gelderland neemt een bijzondere verantwoordelijkheid voor een aantal weidevogel- en ganzengebieden buiten de EHS. Hierop is toegespitst beleid van toepassing: de Weidevogel- en ganzengebieden buiten de EHS, die van provinciaal belang worden geacht, worden beschermd tegen doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring.

Landbouw en veeteelt

Het ruimtelijke beleid met betrekking tot de intensieve veehouderij is neergelegd in het reconstructieplan. Het streekplan is in dit opzicht volgend. Tweede bedrijfswoningen kunnen eventueel gewenst zijn. Er zal getoetst worden aan de criteria: aard, omvang en continuïteit van het bedrijf.

Recreatie

De provincie vindt dat extensieve vormen van recreatie en toerisme zich, in het algemeen, goed verenigen met diverse functies in het buitengebied. Gemeenten dienen aan functieverandering van vrijgekomen (agrarische)bedrijfsgebouwen naar extensieve recreatieve functies mee te werken. Wel geldt de voorwaarde dat de extensieve vorm van recreatie verenigbaar moet zijn met natuur- en landschapsdoelstellingen, met name binnen het groenblauwe raamwerk en de waardevolle landschappen in multifunctionele gebieden.

Nieuwvestiging of uitbreiding van intensieve recreatieve en/of toeristische voorzieningen zijn uitgesloten binnen het groenblauwe raamwerk en de concentratiegebieden voor intensieve teelten. Uitbreidingen in multifunctioneel gebied blijven mogelijk. Uitgangspunt is dat initiatieven voor bestaande bedrijven of voor nieuwvestiging, gerelateerd worden aan de kenmerken van de omgeving en aan hun bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het toeristisch recreatief product. Er mogen geen problemen ontstaan met betrekking tot de verkeersafwikkeling, (boven)lokale uitstraling op mens en milieu en huidige bedrijfsvoering van agrarische bedrijven in de directe omgeving.

De provincie heeft richtlijnen opgesteld om het permanent bewonen van recreatiewoningen en stacaravans tegen te gaan.

Terreinen met recreatiewoningen dienen, gezien hun aard en functie, een aan de omgeving aangepast karakter te hebben. Om dit te waarborgen zijn richtlijnen ten aanzien van oppervlakte en bouwvolume van een recreatiewoning dan wel stacaravan gesteld; er wordt een maximummaat toegestaan van 75 m² (voor recreatiewoningen met bijbehorende bijgebouwen) respectievelijk 55 m² (voor stacaravans met bijbehorende bijgebouwen).

De lange afstandswandel- en fietsroutes worden van zo'n groot belang geacht, dat zij planologisch bescherming behoeven in bestemmingsplannen. Voorts dienen ruimtelijke ontwikkelingen rondom deze routes te worden beoordeeld op mogelijke gevolgen voor de toeristische routes. Mochten er vanuit deze ontwikkelingen belemmeringen ontstaan voor een goed functioneren van de route, dan zal dat binnen hetzelfde plan moeten worden gecompenseerd (door bijvoorbeeld het ontwikkelen van een alternatief tracé).

Archeologie

Ruimtelijke plannen en projecten die archeologische gegevens in de bodem kunnen aantasten, moeten zo veel mogelijk rekening houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Het door Nederland geratificeerde Verdrag van Malta bepaalt, dat in beginsel de waarden in de bodem worden bewaard en dat bij ruimtelijke planvorming waarmee het archeologisch bodemarchief is gemoeid, de initiatiefnemer in een vroeg stadium een archeologisch (voor)onderzoek moet hebben uitgevoerd. Naar aanleiding van 'Malta' is een wijziging van de Monumentenwet doorgevoerd.

Daarin wordt ook van gemeenten gevraagd om hun bestemmingsplannen volgens het verdrag van Malta te maken. De Monumentenwet biedt hiervoor de provincie het instrument van de aanwijzing van zogenaamde attentiegebieden. Met dit instrument heeft de provincie de mogelijkheid om de attentiegebieden bij voorrang planologisch te beschermen, totdat gemeenten deze bescherming hebben verankerd in het bestemmingsplan. De provincie Gelderland wil geen gebruik maken van dit instrument, maar vraagt van gemeenten om hun bestemmingsplannen aan te passen aan de archeologische kwaliteiten.

Om het archeologiebeleid gestalte te geven dient de gemeente een archeologische waarden- en verwachtingenkaart laten maken op basis waarvan een beleidskaart is gemaakt. Deze kaart met het bijbehorend rapport vormt de basis voor het gemeentelijke archeologiebeleid.

Duurzame energievoorzieningen

De provincie verlaat de lijn van het toestaan van solitaire installaties op bedrijventerreinen. Om de visuele effecten op het landschap zo beperkt mogelijk te houden en per locatie een aansprekende energieopbrengst te bereiken, is concentratie van windturbines in een beperkt aantal windturbineparken per regio gewenst. De provincie streeft naar ruimtelijke facilitering van middelgrote clusters van vier à acht windturbines per locatie. Er zijn, op basis van de nieuwe inzichten op de actiekaart zoekzones aangegeven voor windenergie. Daarnaast kunnen ook nieuw te ontwikkelen, of in ontwikkeling zijnde regionale bedrijventerreinen, als zoekzone worden beschouwd.

Regionaal beleid

Het regionale beleid voor de Noord-Veluwe, zoals dat in het streekplan is opgenomen, is gebaseerd op het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost en de Regiovisie, die ter voorbereiding op het nieuwe streekplan, door het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband is opge-

steld. In het streekplan is een kwaliteitsbeeld geschetst en worden de ambities voor de regio en het beleid voor de streekplanperiode, weergegeven.

In de paragraaf 'Regionaal beleid' is nader op de regiovisie ingegaan.

Het blauwgroene raamwerk in het streekplan wordt gevormd door de Veluwe, Randmeerkust en de IJsselvallei. Tevens functioneert de Veluwe als blauwe motor voor het regionale watersysteem. De overgangen van de Veluwe naar de omliggende gebieden zijn waardevol en worden onder andere gevormd door een rand van kernen met groen ertussen. De groene wiggen tussen de kernen dienen behouden te blijven en mogen niet dichtslibben.

Bij het streekplan behoort een aantal streekplanuitwerkingen. De volgende paragrafen behandelen de streekplanuitwerkingen.

2.4.2 *Streekplanuitwerking Groei en Krimp, 2006*

De streekplanuitwerking Groei en Krimp moet verblijfsrecreatie op de Veluwe in de hand houden. Bijvoorbeeld de groei van het aantal bungalowparken. Deze streekplanuitwerking geeft de spelregels voor groei en krimp. In de uitwerking zijn de precieze ligging van de groei- en krimpgebieden aangegeven.

2.4.3 *Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur, 2006*

De streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur (EHS) beschrijft gedetailleerd de kenmerken van de ecologische hoofdstructuur. De begrenzing van de Gelderse ecologische hoofdstructuur is vastgelegd in de streekplanherziening in 2009.

2.4.4 *Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten waardevolle landschappen, 2006*

Er zijn in Gelderland gebieden van bovenlokaal belang voor wat betreft de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Deze gebieden hebben blijvend belang voor de verstedelijkende samenleving: als identiteitsrijke 'groene contramal' van en in de dynamische stedelijke netwerken, als rust- en ontspanningsruimte, en als leefgebied voor plant en dier. Gebieden met dergelijke bovenlokale belangen zijn door de provincie in het Streekplan Gelderland 2005 aangewezen. Tot deze gebieden behoren die met aanduiding 'Waardevolle landschappen'. Ze bezitten belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten, die deels overlappen met natuurlijke kwaliteiten.

In het streekplan zijn voor de Waardevolle landschappen begrenzingen weergegeven en afwegingsformules opgenomen. De inhoudelijke omschrijving is beknopt. Binnen de waardevolle landschappen zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of worden versterkt ('ja, mits'-benadering). Binnen waardevolle landschappen is daarom 'behoud door ontwikkeling' het uitgangspunt. Dit betekent dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in overeenstemming moeten zijn met de kernkwaliteiten van het landschap. In de streekplanuitwerking 'kernkwaliteiten van waardevolle landschappen' staat een nadere uitleg van het beleid en een uitwerking van de kernkwaliteiten.

2.4.5 *Streekplanuitwerking Nationale landschappen, 2007*

Het Rijk heeft twintig natuurgebieden in Nederland aangewezen als Nationaal Landschap. Zeven hiervan liggen (deels) in Gelderland. De streekplanuitwerking geeft de grenzen van deze landschappen aan. Twee van de zeven Gelderse Nationale landschappen liggen voor een gedeelte in het plangebied, namelijk Nationaal landschap Arkemheen-Eemland en Nationaal landschap Veluwe.

In algemene zin geldt dat binnen nationale landschappen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of worden versterkt ('ja, mits'-regime).

2.4.6 *Streekplanuitwerking Waterberging, 2006*

De streekplanuitwerking Waterberging geeft waterschappen en gemeenten richtlijnen om de tijdelijke berging van overtollig regenwater mogelijk te maken. De waterschappen hebben de taak te zorgen dat er vóór 2015 voldoende waterberging gerealiseerd is. Dat doen ze in de eerste plaats door het verruimen van watergangen. Daarom is het aantal waterbergingsgebieden nu veel kleiner dan in het streekplan was aangewezen. De waterbergingsgebieden staan op de beleidskaart van deze streekplanuitwerking. Hierdoor verdwijnen de zoekgebieden waterberging en globaal begrensde waterbergingsgebieden van de Streekplankaart uit het Streekplan 2005. Voor het plangebied geldt dat de Vollenbeek en de Veldbeek zijn aangewezen als te verruimen watergangen voor waterberging. Dit is indicatief en wordt de komende jaren nader uitgewerkt.

2.4.7 *Streekplanuitwerking zoekzones stedelijke functies, 2006*

In het streekplan zijn gebieden gereserveerd voor stedelijke functies: wonen (huizen), werken (bedrijventerreinen) en voorzieningen (scholen, kerken, sportvelden). Deze gebieden heten zoekzones. Zoekzones kunnen ook gereserveerd zijn voor zogeheten landschappelijke versterking. Dan mogen er slechts op beperkte schaal woningen worden gebouwd. Met de streekplanuitwerking zoekzones wil de provincie voorzien in de ruimtebehoefte tot 2015. De zoekzones zijn ruim twee keer zo groot als nodig is. Gemeenten moeten in hun bestemmingsplannen uitwerken welke ruimte ze ook echt willen gebruiken. In het plangebied liggen drie zoekzones wonen en één zoekzone bedrijventerrein. Ook liggen er verspreid over het gebied verschillende zoekzones landschappelijke versterking.

2.4.8 *Herbegrenzing ecologische hoofdstructuur, 2009*

Doel van de herbegrenzing is de EHS 'robuuster' te maken. Met robuust wordt bedoeld een netwerk van natuurgebieden waar waardevolle en kwetsbare natuur optimale kansen krijgt om voort te bestaan.

2.4.9 *Ruimtelijke Verordening Gelderland 2010*

In de Ruimtelijke Verordening Gelderland zijn regelingen opgenomen, waarvan Provinciale Staten van mening zijn dat de provincie verantwoordelijk is voor de doorwerking daarvan. De verordening vormt een beleidsneutrale vertaling van reeds vastgesteld ruimtelijk beleid. Daarnaast zijn regelingen opgenomen, die naar de mening van het Rijk door de provincies nader moeten, dan wel kunnen worden uitgewerkt in een provinciale verordening. Dit vloeit voort uit de concept-Amvb Ruimte.

De verordening bevat instructies ingevolge artikel 4.1 lid 1 Wro, ten aanzien van de inhoud van gemeentelijke bestemmingsplannen en de toelichting daarbij. Naast regels voor gemeenten zijn in de Ruimtelijke Verordening Gelderland direct bindende regels voor burgers opgenomen over nieuwvestiging en uitbreiding van solitaire glastuinbouwbedrijven. De onderwerpen die de provincie belangrijk vindt en waarvoor regels in de verordening zijn opgenomen, zijn:

- verstedelijking
- wonen
- detailhandel
- recreatiewoningen/ -parken
- glastuinbouw
- waterwingebied
- grondwaterbeschermingsgebied
- oppervlaktewater ten behoeve van drinkwatervoorziening
- ecologische hoofdstructuur
- waardevol open gebied
- nationaal landschap.

Overigens is de provinciale overheid momenteel actief met de herijking van de EHS. Gepaard hieraan speelt de discussie over de ecologische verbindingzones. Aan gezien e.e.a. nog niet is uitgekristalliseerd wordt daarmee in dit bestemmingsplan geen rekening gehouden.

2.4.10 Gelders Milieuplan 4

Het Gelders Milieuplan 4 is gebaseerd op de Wet milieubeheer en beschrijft de hoofdlijnen van het Gelderse milieubeleid. Het bevat het provinciale beleid voor het verder verbeteren van de milieukwaliteit in Gelderland in de periode september 2010 tot en met december 2012. Het Gelders Milieuplan 4 (GMP4) houdt rekening met de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, zoals veranderingen in de wet- en regelgeving, het klimaatakkoord en de uitvoeringsprogramma's die de provincie heeft gemaakt voor onder meer lucht, externe veiligheid en bodem. GMP4 biedt een beeld van het Gelderse milieubeleid. Het milieubeleid is uitgewerkt in zeven milieuthema's:

Lucht

De provincie ziet als ambitie voor Gelderland dat de lucht in Gelderland schoon en gezond is voor mens en natuur. De provincie, de gemeenten, de verkeer- en vervoersector, de agrarische sector, bedrijven en de inwoners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het beperken van de uitstoot van vervuilende stoffen naar de lucht en de blootstelling van inwoners daaraan. De provincie wil de planperiode tevens benutten om een benadering te ontwikkelen, waarmee zij het voorkomen van nadelige gezondheidseffecten op kwetsbare groepen en binnenmilieus, zoals scholen en kinderdagverblijven en voor kwetsbare gebieden stimuleert. Het plandoel voor de GMP4-periode is overeenkomstig de afspraken uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) dat in 2015 geen Gelderse inwoners blootgesteld worden aan luchtverontreiniging boven de norm. Bij de aanpak van provinciale en gemeentelijke wegen worden niet alleen de trajecten aangepakt die boven de grenswaarde⁶ zitten, maar ook die trajecten die er net onder zitten. Deze trajecten kunnen door verandering van achtergrondconcentratie of tegenvallende effecten van maatregelen snel een knelpunt worden.

Geur

De provincie Gelderland wil geuroverlast ten gevolge van provinciale inrichtingen tegengaan via vergunningen. Daartoe heeft zij 'Beleidsregels geur in milieuvergunningen Gelderland' (april 2009) vastgesteld.

Ter voorkoming van nieuwe hindersituaties, waarbij bestemmingen (bijvoorbeeld woningen) worden gepland binnen bestaande vergunde geurcontouren, presenteert de provincie Gelderland de vergunde geurcontouren op de Geursignaleringskaart. Deze kaart is gemaakt om het provinciale geurbeleid ruimtelijk te vertalen en is vooral bedoeld voor ruimtelijke ordenaars en gemeenten en voor de provincie ten behoeve van de planbegeleiding. Op afbeelding 1 is weergegeven de potentiële geurbelasting in de omgeving van bedrijven waar de provincie bevoegd gezag voor is, op basis van de vergunde emissie voor geur (cijfers 2009). In het westelijk buitengebied van Putten liggen een drietal geurrelevante bedrijven en hebben een aantal locaties een milieuklacht op het gebied van geur. Doel van de provincie is blootstelling aan geurhinder door bedrijven, waarvoor de provincie bevoegd gezag is, zo veel mogelijk reduceren.

Geluid

In de komende periode beperkt de provincie zich tot een voortzetting van Gelders Milieuplan 3 (GMP3)-beleid en uitvoering, geactualiseerd op basis van de recente ontwikkelingen in wetgeving en eigen provinciaal beleid. De plandoelen voor de Gelders Milieuplan 4-periode zijn:

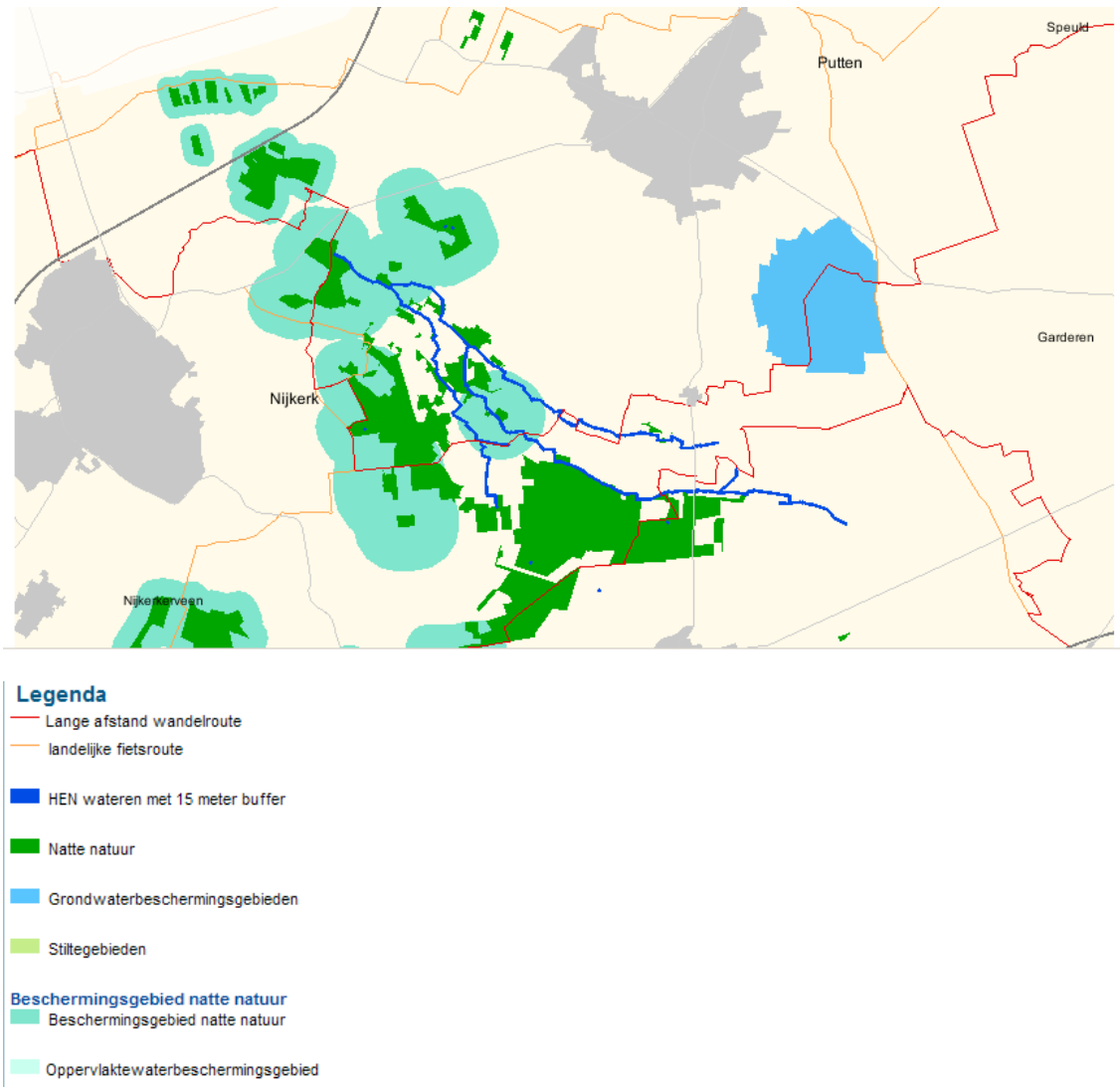
- voor provinciale wegen: geen onaanvaardbare geluidsbelasting in Gelderland als gevolg van verkeer op provinciale wegen in 2020;
- voor bedrijven en luchthavens: geen onaanvaardbare geluidsbelasting in Gelderland als gevolg van bedrijven en luchthavens waarvoor de provincie bevoegd gezag is in 2012.

Bodem

De provincie heeft voor de GMP4 planperiode de volgende vijf doelen:

- in 2015 zijn de Gelderse burgers beschermd tegen de risico's ten gevolge van bodemverontreiniging;
- in 2015 is beheer en nazorg van bodemverontreiniging inclusief voormalige stortplaatsen op orde. De voormalige vuilstortplaats ten zuiden van de kern Putten is aangemeld voor inpas-sing.
- de provincie stimuleert ruimtelijke ontwikkeling door het wegnemen van belemmeringen ten gevolge van bodemverontreiniging;

- de provincie stimuleert een duurzaam en verantwoord gebruik van de bodem en ondergrond. Net ten oosten van het plangebied Westelijk buitengebied Putten ligt een zeer kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied (zie afbeelding 2);
- de provincie stimuleert duurzaam baggerbeheer.

Afbeelding 1. Beschermingskaart Streekplan Gelderland 2005

Externe veiligheid

In de komende periode richt de provincie zich op de opstelling en de uitvoering van een geactualiseerd uitvoeringsprogramma. Dit is een voortzetting van bestaand beleid. De provincie werkt in de planperiode aan de volgende doelen:

- in 2012 zijn er geen Gelderse inwoners meer die blootgesteld worden aan een te hoog extern veiligheidsrisico in situaties waarvoor de provincie bevoegd gezag is (resultaatsverplichting);
- in 2012 zijn er geen Gelderse inwoners meer die blootgesteld worden aan een hoog extern veiligheidsrisico in situaties waarvoor gemeenten of anderen bevoegd gezag zijn (inspanningsverplichting).

Natuur en biodiversiteit

Het thema Natuur en biodiversiteit is ten opzichte van het vorige milieubeleidsplan in een nieuwe context geplaatst. Deze nieuwe context doet meer recht aan recente inzichten rond biodiversiteit en brengt de samenhang van de huidige provinciale inspanningen duidelijker naar voren. De provincie heeft voor de GMP4-periode de volgende drie doelen gesteld:

- in 2027 realisatie van de gewenste milieukwaliteit in de gehele EHS;

- het vergroten en verbinden van de leefgebieden (onder andere door ontsnippering);
- het vergroten van het inzicht in en het duurzaam benutten van de (ecosysteem)diensten van natuur.

Klimaat

De ambities en doelen van de provincie op het gebied van klimaat en de manier waarop wij daaraan uitvoering geven zijn vastgelegd in het Gelders Klimaatprogramma 2008-2011 'Aanpakken en Aanpassen'. Aanpak van klimaatverandering is een integrale opgave en vraagt om integratie van doelen binnen verschillende beleidsvelden.

Verantwoordelijkheid voor duurzaamheid.

De provincie werkt in de GMP4-planperiode aan de volgende doelen:

- het stimuleren van duurzaam grondstoffenbeheer;
- het stimuleren van duurzame bedrijvigheid;
- het stimuleren van kennisontwikkeling, kennisoverdracht (LvDO) en educatie (NME) over duurzaamheid.

2.4.11 Waterplan Gelderland 2010-2015

Het Waterplan Gelderland is de opvolger van het derde Waterhuishoudingsplan (WHP3). Het beleid uit WHP3 wordt grotendeels voortgezet. Het Waterplan Gelderland is tegelijk opgesteld met de water(beheer)plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlakte-waterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd. Het gaat, voor zover van direct belang voor dit plangebied, om de volgende doelen:

- Herstel en behoud van de kwaliteit voor oppervlaktewater in Gelderland, waarbij voldaan wordt aan de normen uit de Kaderrichtlijn Water, nader vastgelegd in het BKMW 2009.
- Het op orde brengen en houden van het regionale watersysteem, zodat wateroverlast ten gevolge van inundatie vanuit de watergang, zoveel mogelijk wordt voorkomen. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst wil de provincie anticiperen op extreme neerslag als gevolg van klimaatverandering. De waterschappen dragen zorg voor het nemen van maatregelen om extreme waterhoeveelheden op te kunnen vangen of te verwerken. De trits 'vasthouden-bergen-afvoeren' geldt daarbij als uitgangspunt voor de volgorde van de uit te voeren maatregelen.
- Watermaatregelen zodanig vorm geven dat zij zo veel mogelijk ook bijdragen aan versterking van de landschappelijke kwaliteit en behoud van landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden.
- Het doel is om ook op de lange termijn in Gelderland het watersysteem zodanig op orde te hebben dat de landbouw economisch concurrerend en duurzaam kan produceren. Landbouwkundige schade door wateroverlast en -tekort wordt zo veel mogelijk voorkomen.
- Het herstellen van de watercondities voor verdroogde natte landnatuur. De benodigde maatregelen of aanpassingen van de natuurdoelen worden via een GGOR-proces bepaald en vervolgens gerealiseerd. Rondom de beken in het zuiden van het plangebied Westelijk buitengebied Putten liggen beschermingszones natte natuur.
- Het veiligstellen en ontwikkelen van de wateren van het Hoogst Ecologische Niveau, HEN-wateren en wateren met een Speciale Ecologische Doelstelling, SED-wateren, conform de streefbeelden uit de provinciale Waterwijzers en de Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse EHS, rekening houdend met cultuurhistorische waarden. Binnen het plangebied Westelijk buitengebied Putten zijn De Veldbeek, de Blarinckhorsterbeek en de Beek Groot Hell aangewezen als beken van het hoogste ecologische niveau (HEN) met als doeltipe laaglandbeek. Ook zijn enkele vennen zijn aangewezen als HEN-water.

- Uitgangspunt van het Rijk is de EHS in 2018 gerealiseerd te hebben. De provinciale ambitie is om de afspraken uit het bestuursakkoord ILG te realiseren. In het plangebied Westelijk buitengebied Putten zijn De Appelse en Kruishaarse heide, Veldbeek-Oldenaller en Arkemheen-Putterpolder aangewezen als bestaande natte natuur binnen de EHS. Daarnaast zijn nog enkele gebieden in de omgeving aangewezen als bestaande natte natuur. Het gebied gelegen aan het Veluwemeer is grotendeels weidevogelgebied.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hiervoor krijgt het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. In het Waterplan Gelderland is beschreven welke instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening de provincie wil inzetten.

2.4.12 *Natuurbeheerplan Gelderland 2011 (2010)*

In dit Natuurbeheerplan worden zowel de bestaande als de nog te ontwikkelen natuur aan de orde gesteld. Voor de nieuwe natuur worden daarmee de mogelijkheden voor grondaankopen ten behoeve van natuur en voor functieverandering van agrarisch gebruik naar (particuliere) natuur geboden. Het Natuurbeheerplan bevat geen bindende richtlijnen voor de burger. Eigenaren en gebruikers van gronden die zijn begrensd als natuurgebied of agrarisch natuurgebied hebben op basis van vrijwilligheid de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor het beheer, omvorming en eventuele waardedaling van deze terreinen. Er is dus geen sprake van aantasting van eigendoms- en gebruiksrechten. Het Natuurbeheerplan heeft ook geen planologische consequenties of consequenties voorbestemmingsplannen. De begrenzing van natuurgebieden heeft geen consequenties voor de uit een vigerend bestemmingsplan voortvloeiende bestaande gebruiksmogelijkheden van begrensde gronden en ook niet voor daarnaast gelegen gronden. De gebruiksmogelijkheden van een perceel met een agrarische bestemming worden uitsluitend bepaald door het vigerende bestemmingsplan. Het Natuurbeheerplan en het bestemmingsplan zijn verschillende toetsingskaders waarbinnen de betrokken bestuursorganen een eigen bevoegdheid tot belangenafweging toekomt.

2.4.13 *Nota Belvoir 3 (2009-2012) en Interimbeleidskader Archeologie (2009-2012)*

In deze nota is vastgelegd hoe de provincie Gelderland haar cultuurhistorisch erfgoed wil bewaren en versterken. In het bijzonder richt Belvoir 3 zich op het uitvoering geven aan het cultuurhistorisch beleid ten aanzien van de 10 Belvoirgebieden in de provincie. De nota is een vervolg op de eerdere nota's Belvoir 1 en 2. In deze nota's is vastgelegd hoe de provincie haar cultuurhistorisch erfgoed wil bewaren en versterken. De twee vorige nota's hebben voorkomen dat veel typisch Gelderse cultuurhistorische waarden versnipperden of verdwenen. Ook in de derde beleidsperiode gaat de provincie hier onverminderd mee door. Niet afwachtend, maar proactief. De Gelderse identiteit blijft hierbij de rode draad. De provincie zet nadrukkelijk in op gebiedsgericht beleid, op basis van de cultuurhistorische kenmerken (DNA's) die voor de tien gebieden in Gelderland zijn bepaald. Daarnaast werkt de nota Belvoir 3 aan:

- implementatie van het Archeologisch afwegingskader
- professionalisering en intensivering van de taken van het Gelders Archeologische Centrum
- het programma 'de Gelderse Voet': het kennis- en kundeproject in de restauratiebouw
- grote projecten zoals het 'Masterplan Limes', de 'Nieuwe Waterlinie' en 'Religieus Erfgoed'
- betere communicatie van het cultuurhistorische beleid.

De uitvoering van de Nota Belvoir 3 is gebiedsgericht. Aan de hand van een aantal typische kenmerken is de provincie opgedeeld in tien gebieden, de Belvoirgebieden. Putten behoort tot Belvoirgebied de Gelderse Vallei.

In het Interimbeleidskader Archeologie (2009-2012) geeft de provincie Gelderland aan hoe zij in de periode 2009-2012 haar medeverantwoordelijkheid invult voor het Gelders archeologisch erfgoed.

2.5 Regionaal beleid

2.5.1 *Structuurvisie Regio Noord-Veluwe 2005-2014*

Ter voorbereiding op het Streekplan Gelderland 2005 heeft het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband (ISV) een regiovisie opgesteld. In deze visie pleit de regio, in afwijking van het provinciale uitgangspunt 'geen nieuw rood in het buitengebied', voor ruimtelijke kwaliteit in 'zwermgebieden'. Zwermgebieden zijn gebieden waar een mengeling van agrarisch gebruik, natuur, landschap, wonen, werken, recreatie en sport ontstaat. De visie is op kaartbeeld weergegeven in de Regionale structuurvisie Noord Veluwe 2005-2014.

Onderscheid kan worden gemaakt tussen intensieve zwermgebieden en extensieve zwermgebieden. Intensieve zwermgebieden zijn relatief dicht bebouwd en bestaan veelal uit oude linten en gehuchten of liggen in de nabijheid van kernen. Extensieve zwermen kennen een minder dichte bebouwingsintensiteit. Hier overheerst het agrarische karakter. Het beleid richt zich hier op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en het benutten van de mogelijkheden die herstructurering biedt. Voor intensieve zwermgebieden geldt een nieuwe verstedelijkingsopgave; hier moet kwaliteitsverbetering plaatsvinden door en in combinatie met introductie van een stad/land relatie. Mogelijkheden voor inplaatsing en ontwikkeling van landbouwbedrijven in deze gebieden zijn er, vanuit het oogpunt van milieuhygiëne en ruimte, nagenoeg niet. Voornoemde gebieden lenen zich bij uitstek voor verdere concentratie en verweving van de functies wonen en niet-agrarische bedrijvigheid.

Het beleid van de regio met betrekking tot de zwermgebieden wordt door de provincie ondersteund, mits de regio bereid is de zwermgebieden te begrenzen. Vanuit de regio bestaat de wens om deze ruimtelijke karakteristiek te versterken door het benutten van de functionele mogelijkheden, onder andere door het toevoegen van meer rood. Met de regiovisie als grondslag heeft de gemeente de rode zwermgebieden nader begrensd. In het hoofdstuk over het lange termijnbeleid is beschreven om welke gebieden het gaat.

2.5.2 *Regio De Vallei, Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten, 2008*

Doelstelling van deze streekplanuitwerking is om via hergebruik en/of functieverandering van vrijgekomen of vrij te komen agrarische bedrijfsgebouwen de leefbaarheid in het landelijk gebied te verhogen. Het Streekplan Gelderland 2005 dat door Provinciale Staten in juni 2005 is vastgesteld geeft de beleidskaders voor functieverandering van gebouwen in het buitengebied. Het streekplan geeft de mogelijkheid om in regionaal verband af te wijken van het functieveranderingsbeleid, mits passend in een door Gedeputeerde Staten geaccordeerde beleidsinvulling voor functieverandering.

Regio Vallei heeft dit gedaan. Het beleid is verwoord in de regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten.

2.5.3 *Beeldkwaliteitsplan Functieveranderingen Gelderse Vallei*

Als aanvulling op de 'Regionale Beleidsinvulling functieveranderingen en nevenactiviteiten' heeft de regio het initiatief genomen voor het opstellen van een Beeldkwaliteitsplan voor functieveranderingen.

Aangezien de verwachting is dat de meeste functieveranderingen betrekking zullen hebben op de bouw van nieuwe woningen is in het beeldkwaliteitsplan daarop het accent gelegd.

De primaire functie van het beeldkwaliteitsplan is om de ambities ten aanzien van de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit bij functieveranderingen weer te geven (erfbeplanting, oriëntatie en plaatsing bouwmassa's op het erf, architectuur, materiaalgebruik e.d.). Het is de bedoeling dat initiatiefnemers aan de hand van het beeldkwaliteitsplan hun plannen voor functieverandering verder vormgeven.

2.6 Waterbeheersplannen

De gemeente Putten heeft op haar grondgebied voorsnog te maken met twee waterschappen, te weten 'Vallei en Eem' en 'Veluwe'; deze zullen per 01 januari 2013 fuseren. Beide waterschappen hebben recent waterbeheersplannen vastgesteld. De Wet op de waterhuishouding verplicht waterbeheerders eens in de vier jaar een waterbeheersplan op te stellen. In dit plan geven zij aan hoe zij het rijks- en provinciale waterbeleid vertalen naar concrete doelen en maatregelen.

Waterbeheersplan Vallei & Eem 2010-2015

In het waterbeheersplan 2010-2015 vertaalt het waterschap zijn taken in concrete doelen voor een periode van zes jaar, maatregelen om die doelen te realiseren en prestatie-indicatoren waaraan de resultaten kunnen worden afgemeten. In het waterbeheersplan beschrijft het waterschap hoe het waterschap zijn taken wil vervullen, die het heeft op grond van Europese, nationale en provinciale wet- en regelgeving, verordeningen en beleidsplannen en van gemaakte afspraken. Het waterschap houdt bij het opstellen van het waterbeheersplan rekening met de provinciale waterplannen.

Waterschap Vallei & Eem heeft in 2005 als zijn missie geformuleerd: ' Wij beschermen onze inwoners tegen overstromingen en ernstige wateroverlast. Wij zorgen voor schoon en levend water en een waterpeil dat aansluit bij het gebruik van de grond. Wij werken transparant, milieuvriendelijk en kostenbewust en gericht op samenwerking.' Het hiervan afgeleide motto van het waterschap is: 'Helder in water'.

In het beheersgebied van Waterschap Vallei & Eem wordt onderscheid gemaakt tussen een aantal (deel)stroomgebieden. Het westelijk deel van het westelijk buitengebied van Putten valt onder het stroomgebied Arkemheen en Brede Beek. Dit stroomgebied is niet verbonden met de overige stroomgebieden. Het overtollige water wordt rechtstreeks op de Randmeren geloosd, deels door bemaling via het Nijkerkergemaal en het Puttergemaal en deels onder vrij verval via de Arkervaart en de Laak. Het stroomgebied is een mengvorm van een beekstelsel en een polderstelsel. De oppervlakte van het stroomgebied is 6.700 hectare. Het overtollige water van Nijkerk wordt op twee manieren afgevoerd: via de Brede Beek en via de Arkervaart. De Brede Beek loost grotendeels op de Nijkerkerpolder en de Arkervaart op de Randmeren. Bij hoge waterstanden op de Randmeren wordt het overtollige water van de Arkervaart afgelaten op de Nijkerkerpolder en via het gemaal geloosd op de Randmeren.

Het waterbeheersplan beschrijft de drie programma's die Waterschap Vallei & Eem voor de planperiode 2010-2015 heeft opgesteld:

- Veilige dijken
- Voldoende en schoon water
- Zuivering afvalwater

Waterbeheersplan Veluwe 2010-2015

In dit waterbeheersplan is de strategische visie van het waterschap Veluwe voor de planperiode 2010 tot en met 2015 beschreven en is dit in concrete doelen en een uitvoeringsstrategie uitgewerkt. Op onderdelen (robuust watersysteem, waterkwaliteit en ecologie) wordt een doorkijk tot 2027 gegeven. Op grond van wet- en regelgeving en afspraken tussen rijk, provincies, gemeenten en waterschappen moeten de waterschappen in Nederland de watersystemen in 2015 kwalitatief en kwantitatief op orde hebben. Waterschap Veluwe heeft met het vorige waterbeheersplan (in casu de 7 Stroomgebieduitwerkingsplannen) daar al een forse aanzet voor gegeven. In dit waterbeheersplan maakt het waterschap de wateropgave voor wat betreft de Kaderrichtlijn Water, inclusief financiering, voor 2015 concreet, met een doorkijk naar 2027. Dat wil zeggen dat de opgave wordt vertaald in de doelen die in 2015 zijn gehaald.

Waterdocument Putten

Water kan als belangrijk mede-orderend principe een belangrijke plaats krijgen in de ruimtelijke planvorming. Daarom is in opdracht van en in samenwerking met Waterschap Veluwe gewerkt aan de opstelling van een waterdocument dat directe input is voor de ruimtelijke planvorming in de gemeente Putten. Het waterdocument is voor het structuurplan, het bestemmingsplan 'Westelijk Buitengebied' en het landschapsbeleidsplan de blauwe draad.

In het waterdocument zijn verschillende deelstroomgebieden onderscheiden. Op basis van de thema's 'Wonen en werken', 'Landbouw', 'Natte natuur' en 'Waterretentie' is gekeken, welke gebieden daarvoor, vanuit water gezien, het meest geschikt zijn.

2.6.1 *Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost*

Het plangebied valt onder het regime van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost. In december 2004 is het Reconstructieplan vastgesteld door de provinciale staten van Gelderland en Utrecht. Het Rijk heeft aan het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost haar goedkeuring gegeven. Sinds 17 maart 2005 is het plan in werking getreden.

Het Reconstructieplan pakt de problemen die zich voordoen in het landelijk gebied (de gestapelde problematiek) integraal aan en moet een goede ruimtelijke structuur bevorderen, in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur. Daarnaast moet de reconstructie het woon-, werk- en leefklimaat en de economische structuur verbeteren.

De reconstructiezonering dient doorwerking te krijgen in het bestemmingsplan. Er dient in ieder geval onderscheid gemaakt te worden naar intensieve veehouderij en grondgebonden agrarische bedrijvigheid.

In het Reconstructieplan is een zonering aangebracht bestaande uit extensiveringsgebieden, landbouwontwikkelingsgebieden (met en zonder gefaciliteerde nieuwvestigingsmogelijkheden) en verwevingsgebieden met het accent op water, natuur of landschap.

Extensiveringsgebieden

Onder een extensiveringsgebied wordt verstaan:

'Een ruimtelijk begreemd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van in ieder geval intensieve veehouderij onmogelijk is of in het kader van de reconstructie onmogelijk zal worden gemaakt' (Bron definitie: Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost).

In de extensiveringsgebieden ligt het primaat op natuur of wonen. Uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij wordt in het kader van de reconstructie respectievelijk beperkt en/of onmogelijk gemaakt. In de reconstructieplannen zijn in de extensiveringszones de meest kwetsbare functies opgenomen zoals bestaande bos- en natuurgebieden. Rond dit gebied ligt, op grond van de wet Ammoniak en Veehouderij, een 250 m zone. Terugdringen van de verstoring en aantasting van natuurwaarden staan voorop. De belangrijkste maatregelen zijn kosten-dekkende verplaatsings- of beëindigingsregeling voor hokdierbedrijven. Nieuwe landgoederen, verbreding van de landbouw en functieverandering van landbouw naar diverse functies zijn wel mogelijk.

Landbouwontwikkelingsgebied

Onder Landbouwontwikkelingsgebied wordt verstaan:

'Ruimtelijk begreemd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat landbouw dat geheel of gedeeltelijk voorziet, of in het kader van de reconstructie zal voorzien, in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij' (Bron definitie: Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost).

In de landbouwontwikkelingsgebieden ligt het primaat bij de landbouw en wordt het behoud en de uitbreiding van productieruimte zoveel mogelijk veilig gesteld. Nieuwvestiging van de intensieve veehouderij is mogelijk, maar maximaal gebruik van bestaande locaties staat voorop. In landbouwontwikkelingsgebieden zijn nieuwe landgoederen niet toegestaan, functieverandering is in bepaalde gevallen wel mogelijk. De nieuwe functies mogen de (potentiële) uitbreidingsruimte van de bestaande veehouderijbedrijven niet in gevaar brengen.

Het beleid richt zich verder op het behoud van sterlocaties in het landbouwontwikkelingsgebied. Sterlocaties zijn bestaande veehouderijlocaties in het landbouwontwikkelingsgebied, waar een bedrijf zich binnen de kaders van de Wet Stankemissie veehouderijen, Wet Ammoniak en Veehouderij, Vogel- en Habitatrichtlijn en IPPC-richtlijn kan ontwikkelen tot een omvang van minimaal 150 NGE.

Verwevingsgebieden

Onder Verwevingsgebied wordt verstaan:

'Ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur, waar hervestiging of uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk is, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten' (Bron definitie: Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost).

In verwevingsgebieden wordt ingezet op het duurzaam naast elkaar bestaan van diverse functies, zoals landbouw, wonen en natuur. Bij de verwevenheid tussen functies kan sprake zijn van accenten die liggen op natuur, landschap en/of water, maar steeds in combinatie met landbouw. Uitbreiding van de intensieve veehouderij (in principe tot 30% in het gebied van de Gelderse Vallei) is mogelijk mits de ruimtelijke kwaliteit, waarden of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten. Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is niet toegestaan.

Ten zuiden en westen van Putten liggen twee landbouwonwikkelingsgebieden. In het landbouwonwikkelingsgebied is nieuwvestiging toegestaan. De rand langs het Veluwe massief en het landgoederengebied ten zuiden van Putten, rond onder andere de Veldbeek, vallen onder extensiveringsgebied. Het overige deel van het plangebied valt onder verwevingsgebied.

Belangrijk zijn de vloeiende overgangen van het gesloten bos- en natuurlandschap van het Centraal Veluws Natuurgebied naar het open, weidse landschap van het Randmeergebied en de Gelderse Vallei. Deze overgangen zijn blijvend herkenbaar door groene wiggen die de basisstructuur vormen. In de groene wiggen dient de versterking af te nemen door randvoorwaarden mee te geven aan ontwikkeling van de functies wonen, werken, intensieve veehouderij, intensieve dag- en verblijfsrecreatie en door het slopen van vrijkomende agrarische gebouwen.

Ook op het vlak van andere dan landbouwfuncties is een aanpak vastgesteld.

Zoekgebieden voor waterberging

In het plangebied zijn enkele kleinere gebieden aangewezen als zoekgebied waterberging voor opvang van regionale wateroverlast; dat wil zeggen het tijdelijk parkeren van water op maaiveld. De inzet is om waterbergingsgebieden zoveel mogelijk te realiseren in combinatie met bestaande functies in het gebied. Het gaat om natuurlijke laagtes in combinatie met landbouw of natuur en langs weteringen en/of beken. Binnen het plangebied betreft het de Volenbeek en de Veldbeek.

Verbetering waterkwaliteit

Rond verschillende beken buiten het proefgebied wordt de waterkwaliteit verbeterd. Bestrijding van de verdroging vindt in enkele kleinere gebieden plaats.

Natuur: realisatie van de EHS in 2018

De Putter polder is aangewezen voor nieuwe natuur. De noordelijke ecologische verbinding langs de lijn Veluwe-Veldbeek-Appel-Erica Kallenbroek-De Boom-Den Treek-Heuvelrug is als tracé in het Reconstructieplan opgenomen.

Landschap

De landschapsstrategieën behoud, versterking en vernieuwing dienen bij het realiseren van ontwikkelingen in het kader van reconstructie te worden ingevuld.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Niet agrarische bedrijvigheid: Op beperkte schaal is niet-verstorende, niet-agrarische bedrijvigheid toegestaan, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies ter plaatse zich daar niet tegen verzetten. Verstorende niet-agrarische bedrijvigheid moet in geval van opschaling of uitbreiding uitgeplaatst worden naar lokale of (sub)regionale bedrijventerreinen. Om milieubelasting te verminderen en door van de stedelijke druk te profiteren, zijn er mogelijkheden nabij de Veluwezoom bij Putten voor verbrede agrarische bedrijven en geheel nieuwe functies op voormalige agrarische bedrijven, zoals bijvoorbeeld toerisme, zorgtaken en ambachten.

Wonen

Als vorm van functieverandering heeft wonen over het algemeen de voorkeur boven werken. Als tegenprestatie voor sloop van alle bedrijfsbebouwing kan een extra woning worden gerealiseerd, mits dit ruimtelijk toelaatbaar is.

2.6.2 *Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost handreiking vertaling in bestemmingsplannen Actualisatie handreiking overige thema's (tussenrapport juni 2011: nog in ontwikkeling!)*

Op grond van de Reconstructiewet dient na vier jaar te worden gezien of een Reconstructieplan gewijzigd moet worden. Dit geldt ook voor het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Provincie Gelderland en provincie Utrecht hebben de voortgang van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost onderzocht en hebben het plan geactualiseerd op basis van wijzigingen van beleid en regelgeving, die van kracht zijn geworden na vaststelling van het Reconstructieplan en op wijzigingen, die voortvloeien uit rechterlijke uitspraken.

Naar aanleiding van de actualisatie van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, wordt de handreiking vertaling in bestemmingsplannen, zoals hiervoor benoemd, geactualiseerd. Voor de actualisatie van de deelnotitie Overige thema's, geldt dat deze aanvullend is op de bestaande deelnotitie. De aanvullende notitie bestaat uit verwijzingen naar relevante rapporten en naar voorbeelden van regelingen in bestemmingsplannen van diverse gemeenten. Onderwerpen, die aan bod komen zijn verbrede landbouw/nevenactiviteiten, nieuwe landgoederen, waterberging en natuurontwikkeling en nieuwe onderwerpen, te weten mantelzorg, koppeling beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan, persoonsgebonden overgangsrecht en duurzame voorzieningen.

2.6.3 *Integraal inrichtingsplan Veluwe - Randmeren (IIVR) en BOVAR (BOVAR IIVR, 2001)*

Met een goede waterkwaliteit bieden de Veluwerandmeren mogelijkheden voor allerlei vormen van gebruik. Om te zorgen dat ook in de toekomst de vele vormen van gebruik naast elkaar kunnen bestaan, zijn afspraken nodig. De overheden rond de Veluwerandmeren hebben in 1996 aangegeven deze afspraken te willen maken op basis van een "interactieve" samenwerking met een ieder die van de meren gebruik maakt. Gezamenlijk, en over de geografische beleidsgrenzen van overheden heen: één Integrale Inrichting van de Veluwerandmeren. Daarom is voor de Randmeren en de kust het IIVR opgesteld, dat tevens een relatie heeft met het BOVAR-project.

IIVR

In het IIVR hebben vele gemeenten, verschillende waterschappen, provincies en ministeries gezamenlijk een inrichtingsplan gemaakt voor de Veluwerandmeren. Gemeenten en waterschappen verankeren het plan in hun ruimtelijke plannen. De doelstelling van het IIVR is het vinden van een balans tussen enerzijds het behoud van en de verdere ontwikkeling van de waterkwaliteit en natuurwaarden en anderzijds de intensivering van het gebruik (recreatie). De uitvoering van het IIVR is vastgelegd in een convenant.

In het IIVR zijn twee concrete maatregelen opgenomen die met name van belang zijn voor dit bestemmingsplan, namelijk:

- het faciliteren van een evenemententerrein op Nulde-Noord;
- het faciliteren van een 'Groen Kruispunt' tussen Horst en Nulde.

Beide projecten bevinden zich in het stadium van planrealisatie.

2.7 Gemeentelijk beleid

2.7.1 *Concept Structuurvisie Putten (in voorbereiding)*

In 2004 is een ontwerp Structuurvisie voor het gemeentelijk grondgebied opgesteld; dit is inmiddels niet meer actueel. Daaropvolgend is gestart met de opstelling van een ruimtelijke structuurvisie. Met het onlangs genomen Collegebesluit om over te gaan tot de opstelling van een 'brede toekomstvisie' is de verdere opstelling van deze ruimtelijke visie vooralsnog, tot nader orde, stilgelegd.

Inmiddels heeft de raad in het kader van de opstelling van onderhavig bestemmingsplan uitvoerig gediscussieerd over de uitgangspunten en randvoorwaarden die worden gehanteerd bij het hier te formaliseren beleid. Dit beleid vormt een der onderleggers voor de op te stellen 'brede toekomstvisie'. Het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied Putten 2012 kan dan ook in procedure worden gebracht zonder dat daardoor strijdigheid zal ontstaan met de te zijner tijd op te stellen toekomstvisie en de Structuurvisie die daarna zal worden vormgegeven.

2.8 Beleidsnota recreatie & toerisme 2004, Putten op de Veluwe

De doelstelling van de Beleidsnota Recreatie 2004 voor het Puttense recreatiebeleid voor de komende jaren luidt: Kwaliteitsverbetering van de verblijfsrecreatieve gebieden (infrastructuur Krachtighuizen primair) en de (verblijfs)recreatieterreinen in de gemeente. Goed onderhouden fietspaden met duidelijke en uniforme bewegwijzering. De ontwikkeling van agrotourisme, cultuurtourisme, natuur- en milieu educatie. Daarnaast heeft de waterkant van Putten veel potentie.

Beleidsinzet van de gemeente:

- verbeteren van de mogelijkheden van extensieve recreatie;
- mogelijkheden voor kleinschalig kamperen op basis van een gebiedsgerichte aanpak;
- ondersteunen van ontwikkelingen met betrekking tot agrotourisme,
- afgestemd op de zonering in het bestemmingsplan buitengebied (geen blokkades voor ontwikkeling van duurzame landbouw);
- de bereikbaarheid van het strand wordt verbeterd door een goede openbaar vervoerverbinding vanaf het centrum en het station;
- geen permanente bewoning van recreatiewoningen van na 1 juni 2001;
- met betrekking tot verblijfsrecreatie blijft de gemeente uitgaan van
- concentratie van nieuwvestiging in Krachtighuizen. Met nieuwvestiging wordt bedoeld dat bestaande recreatiebedrijven elders in de gemeente zich kunnen hervestigen in Krachtighuizen. Het accent ligt meer op kwaliteitsverbetering dan op uitbreiding van de capaciteit. Nieuwvestiging in het buitengebied is om landschappelijke redenen uitgesloten. Plaatselijk wordt uitplaatsing van gevestigde verblijfsrecreatie uit het buitengebied nagestreefd; het bestemmingsplan zal daar zones voor aanwijzen. Uitbreiding van bestaande terreinen is uitgesloten in het Centraal Veluws Natuurgebied en de landgoederengebieden. Enige uitbreiding van bestaande bedrijven aansluitend aan het gebied Krachtighuizen is acceptabel indien gekoppeld aan kwaliteitsverbetering en landschappelijke inpassing. Er wordt geen medewerking verleend aan het realiseren van complexen tweede woningen.

2.9 Landschapontwikkelingsplan Ermelo-Putten 2011-2021

De raad van de gemeente Putten heeft zijn vergadering van 9 juni 2011 het Landschapontwikkelingsplan Ermelo-Putten 2011-2021 vastgesteld. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Ermelo en Putten, de kleine kernen en de randen van de kernen Ermelo en Putten.

In het Landschapontwikkelingsplan Ermelo-Putten 2011-2021 geven de gemeenten Ermelo en Putten hun visie op het landschap in de gemeenten. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt in vier zones, namelijk de open randmerenzone, het 'agrarisch werklandschap' op de flank van het Veluwemassief, het bosrijke Veluwemassief met agrarische enclaves en het beekdal van de Leuvenumse / Staverdense Beek. Deze zones hebben elk een eigen karakteristiek die behouden wordt en verder wordt ontwikkeld en verbeterd. Deze karakteristiek vormt tevens het kader voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Op hoofdlijnen is de visie gericht op:

- actieve ontwikkeling van een landschappelijk raamwerk in gebieden waar veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden (met name nieuwe dorpsranden en recreatiegebieden);
- behoud en versterking van waardevolle landschappen door beheer en herstel van landschapselementen;
- een landschappelijk kader voor te realiseren ecologische verbindingzones (combinatie versterking natuur én landschap);
- verbeteren beeldkwaliteit van onder meer dorpsentrees en nieuwe en bestaande bebouwing en erven.

Per hoofdzone wordt ingezet op behoud en versterking van de kernkwaliteiten. Voor het bestemmingsplan Westelijk buitengebied Putten zijn de volgende drie zones en de visie hierop van belang:

- **Randmerenzone:** De randmerenzone bestaat uit de twee delen; het bedijkte polderlandschap (Putterpolder) en het onbedijkte kustlandschap (kuststrook tussen de A28 en Nulder nauw). Voor de Putterpolder wordt gestreefd naar behoud en versterking van het open polderlandschap met weidevogels. Aandachtspunten zijn de verbetering van de beeldkwaliteit van de polder (open landschap) en een goede invulling van de ecologische verbinding Veldbeekroute. Daarbij kan wellicht worden meegelift met de natuurmaatregelen die in het kader van het Natura 2000-gebied Arkemheen worden genomen. De kuststrook wordt verder ontwikkeld voor recreatie en natuur. De natuur krijgt vorm in de realisatie van het project Groene Kruispunt dat aansluit op de groene buffer ('landschapslijst') tussen Ermelo en Putten. Op de lange termijn zal de kuststrook worden vernat (vanwege peilverhoging van de randmeren).
- **Flank van het Veluwemassief:** De flank is grotendeels 'agrarisch werklandschap' dat is opgebouwd uit een mozaïek van verschillende landschapstypen. Op de flank zijn gebieden te vinden met veel ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de dorpsranden, gebieden met verblijfsrecreatie en landbouwontwikkelingsgebieden. Ook zijn er gebieden met weinig ontwikkelingen, zoals de landgoederenzone Gerven – Hell - Oldenaller (de 'waardevolle ruimtelijke eenheden' uit het kwaliteitsbeeld). In de gebieden met veel ruimtelijke ontwikkelingen wordt gestreefd naar de versterking dan wel aanleg van een landschappelijk raamwerk om de ruimtelijke ontwikkelingen in te bedden. Het raamwerk bestaat uit bouwstenen (landschapselementen zoals lanen) die passen bij het landschapstype. Ook bij kleinschalige ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het niveau van erven, geldt dat de bouwstenen (eigenschappen) van de verschillende landschapstypen worden benut. Bijzondere aandacht gaat uit naar de ontwikkeling van een 'landschapslijst' tussen Ermelo en Putten, tevens fungerend als verbinding Veluwe - Nulder nauw. Bouwstenen zijn natuur, recreatie, landschapselementen (o.a. bosjes), landgoederen, cultuurhistorie en extensieve landbouw. In het gebied Gerven – Hell - Oldenaller wordt gestreefd naar behoud en versterking van de aanwezige natuur- en landschapswaarden, met behoud van de huidige agrarische gebruiksfunctie. Dit houdt in dat actief wordt ingezet op behoud en herstel landschapselementen en erfbeplanting. Het gebied Veenhuizerveld / Huinerveld wordt ontwikkeld als verbinding (schakel) tussen de landgoederenzone Gerven-Hell en het Veluwemassief. Het landschap wordt versterkt door aanleg van landschapselementen en verbetering van de beeldkwaliteit met bijzondere aandacht voor het tegengaan van 'verhekkings', overlast door verlichting, slechte beeldkwaliteit van paardenbakken en uitheemse beplanting. In 'de rest van' het agrarisch werklandschap, voornamelijk ten westen en zuiden van Putten wordt gestreefd naar behoud van het half open landschap door ruimtelijke, ecologische en recreatieve versterking van de beken, behoud en beheer van de aanwezige landschapselementen en versterking van beeldkwaliteit van erven.
- **Veluwemassief – droog:** Het droge westelijke deel van het Veluwemassief bestaat uit grote aaneengesloten bosgebieden en open heideterreinen en agrarische enclaves. Er wordt gestreefd naar meer afwisseling in de bosgebieden om de ecologische waarde en de beleevingswaarde te verhogen. De toegankelijkheid voor recreanten wordt verbeterd door opstappunten en rustpunten te realiseren en door veilige oversteekplaatsen bij de provinciale wegen te realiseren.

Daarnaast geldt dat ter vergroting van de mogelijkheden van de beleving van het landschap routes vanuit de kernen (ommetjes), klompenpaden, rustplekken en opstapplaatsen worden gerealiseerd. Daarvoor kunnen schouwpaden van beken (i.s.m. het Waterschap), zandpaden, te herstellen kerkenpaden en andere historische routes worden benut.

2.10 Woonvisie 2011-2016-2020

De raad van de gemeente Putten heeft in zijn vergadering van 9 juni 2011 de Woonvisie 2011-2016-2020 vastgesteld. De woonvisie geldt in beginsel voor de periode 2011-2016, met een doorkijkje naar de periode tot rond 2020.

De woonvisie is gefundeerd op twee doelstellingen:

- Het voorzien in de lokale behoefte: Dit uitgangspunt stond al in de vorige woonvisie en de gemeente Putten vindt het van belang om dit uitgangspunt te continueren. Per saldo is de gemeente daar ook in geslaagd blijkens de woningmarktanalyse van de afgelopen jaren. Voortzetting hiervan vraagt een op de woningbehoefte afgestemd programma van nieuwbouw en - waar mogelijk – aanpassing van de bestaande woningvoorraad.
- Het bevorderen van duurzaamheid: Deze doelstelling is nieuw in de woonvisie. De gemeente spitst de aandacht vooral toe op energiebesparing en de toepassing van duurzame energie. Dit geldt niet alleen voor de nieuwbouw, maar juist ook voor de bestaande woningen omdat daar de meeste winst te behalen is.

Binnen het kader van de algemene doelstelling onderkent de gemeente een aantal doelgroepen, die specifieke beleidsaandacht nodig hebben: starters, senioren, mensen met een beperking en de doelgroep van de corporaties.

3 De bestaande situatie

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de bestaande situatie van het plangebied beschreven. Per thema wordt ingegaan op de huidige situatie en de te verwachten ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen liggen mede ook aan de basis van de ontwikkelingsvisie voor het plangebied die in hoofdstuk 6 wordt uiteengezet.

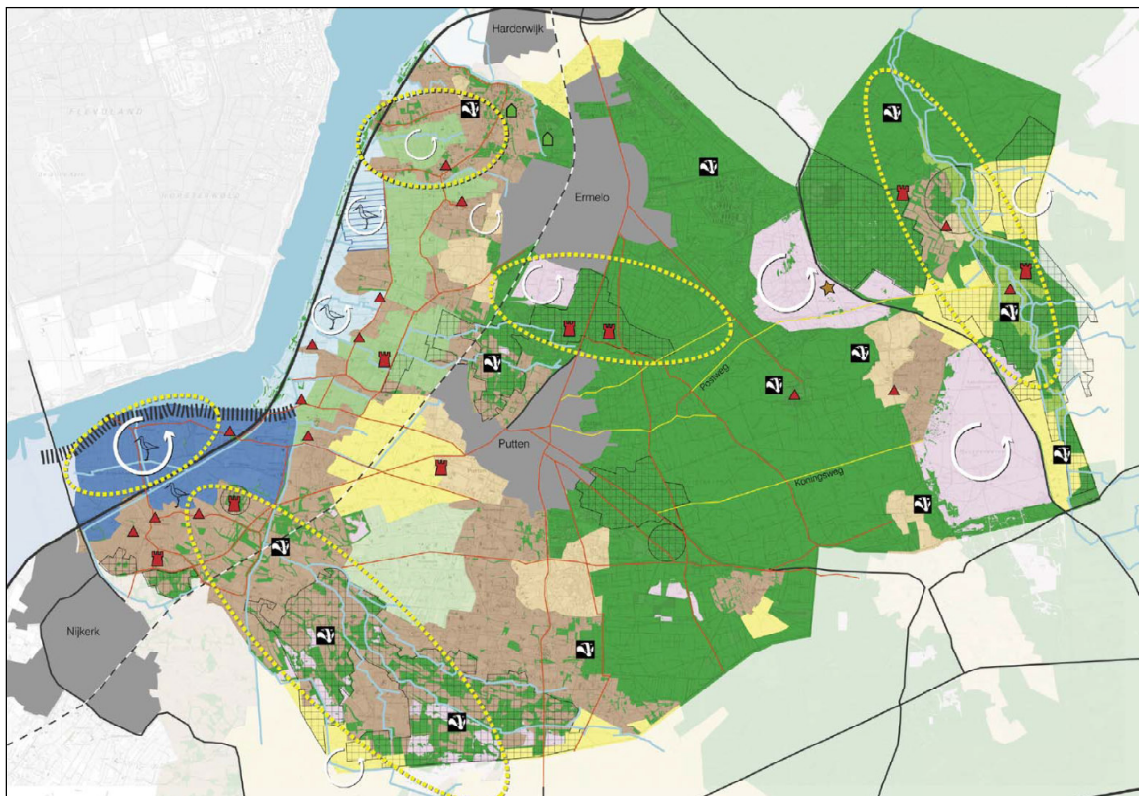
3.2 Landschap

3.2.1 Huidige situatie

Het landschap van Putten wordt gekenmerkt door verschillende 'historische' landschapstypen met elk hun eigen kwaliteiten, structuren en karakteristieken, die bepaald zijn door de ondergrond (bodem en geomorfologie), ontginningsgeschiedenis, waterhuishouding, natuurwaarden en de ruimtelijke verschijningsvorm (onder meer openheid / beslotenheid).

Niet alleen de overgangen, maar ook de afzonderlijke delen met elk hun landschappelijke karakteristieken en daarbij behorende natuurwaarden, bepalen de bijzondere kwaliteit van het landschap in de gemeente Putten. De oost-west georiënteerde landschappelijke overgang in het plangebied wordt bepaald door het hoogteverloop van het Veluwemassief naar de randmeren. Belangrijke dragers van de ruimtelijke kwaliteit van het plangebied zijn dan ook de volgende drie bodemkundige hoofdzones (van oost naar west): Veluwemassief-droog, Flank van het Veluwemassief en de Randmerenzone. Het Veluwemassief valt buiten het westelijk buitengebied van Putten. Binnen de Flank van het Veluwemassief en de Randmerenzone kan een onderscheid worden gemaakt in de volgende landschappen: Kampenlandschap, Enkdorpenlandschap, Oud Broekontginningenlandschap, Zuiderzeepolderlandschap, Zuiderzeekustlandschap, Jong Heideontginningenlandschap en Jong Broekontginningenlandschap

De verschillende landschappen kennen elk hun eigen bijbehorende landschapsstructuur. In het kampenlandschap en enkdorpenlandschap wordt de landschapsstructuur bepaald door de bochtige wegen, vaak met wegbeplanting, de onregelmatige kavelstructuur en houtwallen. In het jonge ontginningslandschap zijn het vooral de regelmatige kavelstructuur, rechte wegen en singelbeplanting. Niet overal zijn alle landschapstypen even goed herkenbaar. Zo zijn met name oude broekontginningen sterk veranderd doordat veel beplanting in de 20ste eeuw is verdwenen. Het gebied 'Riebroek' in het Zuiderzeekustlandschap ten westen van Telgt heeft een nog zeer herkenbare strokenverkaveling, dat de laatste eeuwen nauwelijks is veranderd.

Legenda			
Landschapstypen	Landschapsstructuren	Cultuurhistorische objecten	Ruimtelijke kwaliteit
Kampenland Enkedorpenland Oud broekontginningsland Zuiderzeepolderland Zuiderzeekustland Jong heideontginningsland Jong broekontginningsland Beekdalland Leuvenumse Beek Bos- en heideland	(Spreng)beken Historische landgoederen Historische zeedijk Historische wegen Post- en koningswegen Instellingsterrein met landschappelijke waarden Gebied met historische strokenverkeveling	Historische bewoningsplaats Romeins marskamp Kasteel / historische buitenplaats Specifieke natuurwaarden Weidevogels (en ganzen) (indicatief) Dassen (indicatief)	Waardevolle ruimtelijke eenheden Openheid Topografie Kernen Infrastructuur Randmeren
Hofdzones (inzet) I: Randmerenzone II: Flank van het Veluwemassief IIIa: Veluwemassief - droog IIIb: Veluwemassief - nat			

Afbeelding 4. Landschapstypering gemeente Putten.

Kampenland

Het kampenland is een kleinschalig en authentiek cultuurlandschap. Zo is bijvoorbeeld het landschapsbeeld tussen Hell en Gerven sinds 1850 weinig veranderd. Bebouwing ligt verspreid uit elkaar met vele kleinschalige oude Veluwe boerderijen en landgoederen. Oude laanbeplanting is aanwezig in de vorm van houtwallen en kleine bosperceeltjes. Karakteristiek zijn verder weg- en laanbeplanting, oude solitaire bomen en bosschages en beken. Hierdoor wordt het landschap in veel besloten delen opgedeeld. Het woord 'kamp' betekent 'afgepaald stuk grond'. De gronden worden als het ware door houtwallen en bosschages 'afgepaald'.

Het gebied bij Steenenkamer is grofmaziger, minder dicht beplant en rechtlijniger. Bij Huinen staan de boerderijen rondom een brink. Buiten de buurtschap ligt nog de gave eng, die vroeger een gemeenschappelijk gebruikte akker was.

De verkaveling is afwisselend met veelal kleine percelen. Het bodemgebruik omvat weide, kleinschalige akker, natuur en bos. Het wegenpatroon is onregelmatig en met relatief veel onverharde paden.

Belangrijke cultuurhistorische elementen in het kampenlandschap zijn de restanten van voormalige papiermolens, oude boerderijen, onverharde wegen, buitenplaatsen en restanten van vroegere kerkenpaden.

Enkdorpenlandschap

Enken zijn opgehoogde gronden in gebruik als landbouwgrond. Het landschap er omheen kan aangeduid worden als enkdorpenlandschap. Dit landschap is ontstaan vanaf de Middeleeuwen. Het kenmerkt zich door geconcentreerde dorpen en akkercomplexen op de flanken van de stuwwal doordat gronden als bouwland in gebruik zijn genomen. De akkercomplexen bestaan veelal uit relatief grote, onregelmatige blokvormige kavels met lage omgrenzing. Dit geeft een eng een karakteristiek open karakter. Enken zijn vaak omzoomd met opgaande beplanting, zoals houtwallen, die een functie hadden als vee- of windkering.

Het landschap wordt met name aangetroffen rondom de kern Putten en op het Veluwemassief. Putten zelf is ook oorspronkelijk een enkdorp.

Jong Heideontginningenlandschap

Dit landschapstype is ontstaan vanaf 1850 (vandaar 'jong'). Voormalige woeste gronden (hei) zijn hierbij in gebruik genomen als bosgebied of ten behoeve van landbouwgebruik. Kenmerken zijn grote rechte percelen in een verder open landschap. Doordat de ontginningen in eerste instantie ongestructureerd werden aangepakt, groeide het aantal boerderijen sterk. Ze staan veelal verspreid in het landschap of geclusterd rond buurtschappen, bijvoorbeeld Halvinkhuizen.

Ook nog onontgonnen heidevelden worden gerekend tot de heideontginningen (of broekontginningen). Deze resterende heidevelden kennen een weidse openheid, grote maten en al dan niet vergraste heide. Ze zijn heuvelachtig met verspreide solitaire bomen of boomgroepen

Landbouwpercelen zijn groot en rechthoekig. De wegenstructuur in het gebied is vaak rationeel opgezet.

Broekontginningenlandschap

Het Broekontginningenlandschap ligt in de lage delen van het gebied. De gronden zijn ontgonnen vanaf de hoger gelegen gronden. Hoge grondwaterstanden zijn kenmerkend voor het gebied. De verkaveling wordt gekenmerkt door grote percelen.

Bebouwing ligt verspreid in het landschap of langs wegen. Het wegenpatroon is recht en rationeel opgezet.

Een uitgebreid sloten en bekenstelsel komt vaak in het gebied voor (bijvoorbeeld de Vollenbeek).

Het gebied is in gebruik voor landbouw, recreatie en natuur. Onder meer de grote stallen van de intensieve veehouderijbedrijven bepalen nu voornamelijk het landschapsbeeld in de heide- en broekontginningslandschappen.

Zuiderzeepolderlandschap en Zuiderzeekustlandschap

Het landschap in de polder wordt bepaald door het open en weidse karakter, hoge waterstanden en het voorkomen van kwel. Bewoning komt niet voor in het polderlandschap. Alleen langs de randen, op de hoger gelegen pollen of huisterpen, liggen boerderijen die zijn omgeven door erfbeplantingen, kavelbeplantingen en hakhoutbosjes.

Het zeekleilandschap in de Putterpolder kent een medeverkaveling, een betrekkelijk regelmatig verkaveling, die nog herinnert aan de vroegere gemeenschappelijk gebruikte hooi- of weilanden. Daartussen ligt een zeer dicht netwerk van sloten. De Middelbeek is één van de vroegere krekken die goed te herkennen is.

Bijzondere elementen in de Putterpolder zijn de Arkemheense Zeedijk (Zuiderzeedijk) en het Putter Stoomgemaal. Midden in de Putterpolder, tussen de A28 en de Zeedijk, ligt een camping bij de zandwinplas.

Ingeklemd in de smalle strook tussen de Zeedijk, het Nuldernauw en de A28 ligt recreatiegebied Strand Nulde. Deze zone wordt intensief gebruikt ten behoeve van diverse vormen van recreatie en horeca: strand, camping, een jachthaven, een motel en parkeercapaciteit.

De opgaande populierenbeplanting, afgewisseld met solitaire bomen, het uitzicht over het Nuldernauw en het bos van de Flevopolder als harde grens, bepalen hier het landschapsbeeld. Landschappelijk gezien vormt de beplanting een sterke verdichting van het open poldergebied.

De randmerenzone met onder andere het Arkemheen/Putterpolder is het laagst gelegen deel van het plangebied. Dit open zeekleigebied stond vroeger onder invloed van de Zuiderzee en ligt ongeveer op NAP. De vruchtbare bodem is ontstaan door kleiafzettingen van de Zuiderzee. In de polder Arkemheen/Putterpolder is op de oorspronkelijke veenlaag een dik pakket klei afgezet. In de randmerenzone is een kleidek op een laag fijn zand afgezet.

Het gebied Arkemheen/Putterpolder is een van de oudste polders van Nederland en vormt een herkenbare open eenheid in de randmerenzone. De historische verkaveling en het typische veenweidekarakter zijn goed bewaard gebleven.

3.3 Archeologie en cultuurhistorie

3.3.1 Archeologie

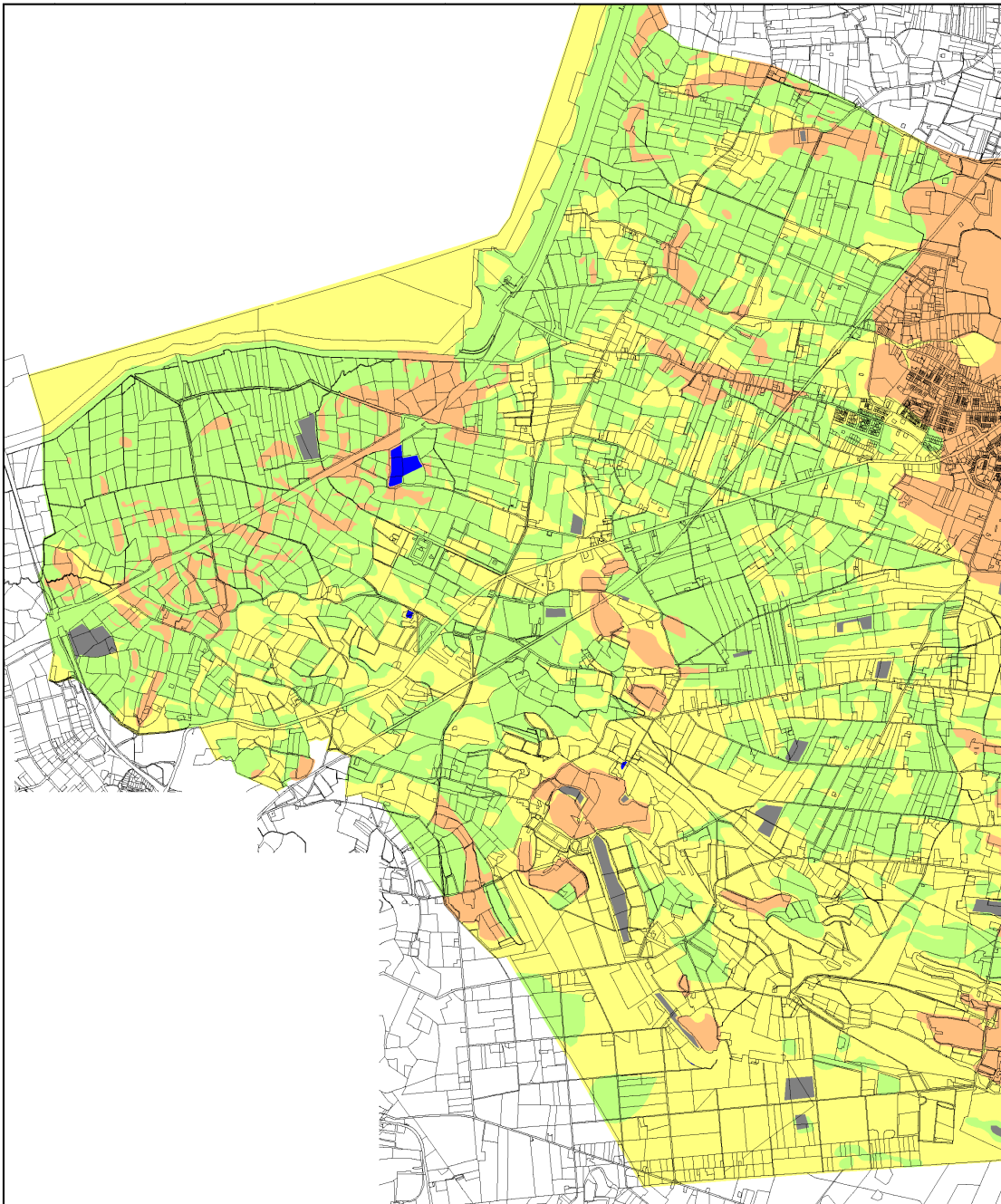
De omgeving van Putten was al zeer vroeg bewoond. Het plangebied is een van de archeologisch rijkste gebieden van Nederland. Dit blijkt uit sporen uit de prehistorie bij Halvinkhuizen en de vele grafheuvels en archeologische vindplaatsen op het Veluwemassief. De hogere delen in het landschap, zoals de stuwwal en de dekzandruggen, waren de gebieden die als eerste bewoond werden.

De gemeente Putten heeft door RAAP Archeologisch Adviesbureau BV ten behoeve van het gemeentelijke archeologiebeleid twee kaarten laten opstellen. De archeolandschappelijke eenhedenkaart biedt inzicht in de geomorfologische en bodemkundige opbouw van het landschap in de gemeente Putten, voor zover relevant voor de archeologie. De archeologische waarden- en verwachtingskaart geeft de bekende archeologische waarden in de gemeente weer en geeft voor het gehele gemeentelijk grondgebied vlakdekkend de archeologische verwachtingszones. De archeologische waarden- en verwachtingskaart maakt op perceelsniveau inzichtelijk waar bekende archeologische waarden zich bevinden en/of wat de kans is deze aan te treffen.

Op de archeologische waarden- en verwachtingskaart staan de bekende archeologische terreinen en objecten aangegeven. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in:

- Terreinen op de archeologische monumentenkaart (AMK). Hierbinnen wordt een onderscheid gemaakt tussen:
 - Terrein van archeologische waarde
 - Terrein van hoge archeologische waarde
 - Terrein van zeer hoge archeologische waarde
 - Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
- Zones met de volgende waardetoekenning:
 - hoge archeologische verwachting
 - hoge archeologische verwachting, resten afgedekt en daardoor goed bewaard
 - middelmatige archeologische verwachting
 - middelmatige archeologische verwachting, resten afgedekt en daardoor goed bewaard
 - middelmatige archeologische verwachting voor watergerelateerde objecten

- lage archeologische verwachting
- lage archeologische verwachting, resten afgedekt en daardoor goed bewaard

Afbeelding 5. Uitsnede uit de archeologische Waarden- en verwachtingskaart van de gemeente Putten.

3.3.2 Terreinen met archeologische status (AMK terreinen)

In de gemeente Putten staan 101 terreinen geregistreerd op de AMK-Gelderland. Het betreft terreinen en/of vindplaatsen waaraan de rijksoverheid (op grond van onderzoek) een archeologische status heeft toegekend. Nagenoeg alle AMK-monumenten betreffen grafheuvels. De terreinen zijn vanwege hun archeologische waarde opgenomen in het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Voor deze terreinen geldt dat in principe gestreefd dient te worden naar duurzaam behoud.

De rijksdienst heeft terreinen met status onderverdeeld in vier categorieën waaraan verschillende adviezen zijn gekoppeld met betrekking tot eventuele ingrepen:

- terreinen van zeer hoge archeologische waarde, van rijkswege beschermd;
- terreinen van zeer hoge archeologische waarde;
- terreinen van hoge archeologische waarde;
- terreinen van archeologische waarde.

Voor beschermde terreinen van zeer hoge archeologische waarde geldt een wettelijke bescherming van de Monumentenwet 1988. Binnen de gemeente Putten bevinden zich 86 archeologische terreinen en/of objecten die wettelijk beschermd zijn. Voor wettelijk beschermde monumenten wordt geadviseerd deze met vermelding van de wettelijk beschermde status op te nemen in het gemeentelijk bestemmingsplan. Voor de archeologische rijksmonumenten is de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed bevoegd gezag.

Onder de overige AMK-terreinen vallen terrein van – (zeer) hoge – archeologische waarde. Dit zijn terreinen van oudheidkundige betekenis die op grond van door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gehanteerde criteria zijn aangewezen als behoudenswaardig, maar geen wettelijke bescherming genieten. Voorafgaand aan planvorming betreffende deze terreinen is besluitname door de gemeente wettelijk vereist. Binnen de gemeentegrenzen komen tien terreinen van zeer hoge archeologische waarde, één terrein van hoge archeologische waarde en vier terreinen van archeologische waarde voor.

3.3.3 *Archeologische verwachtingszones*

Naast archeologische terreinen zijn er ook gebieden met archeologische verwachtingswaarden. Onder 'archeologische verwachting' wordt de kans op het voorkomen van archeologische resten verstaan. Archeologische verwachting zegt iets over de dichtheid waarin archeologische terreinen binnen een bepaalde landschappelijke eenheid voorkomen of worden verwacht. Hoe hoger de archeologische verwachting van een bepaalde landschappelijke eenheid, hoe groter de verwachte dichtheid aan archeologische resten.

De gebieden zijn op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vlakdekkend weergegeven. Met de termen hoge, middelmatige en lage verwachte dichtheid aan archeologische resten wordt dit tot uitdrukking gebracht. De archeologische verwachtingskaart vormt daarmee de grafische weergave van een voorspellingsmodel dat gebaseerd is op het principe dat archeologische resten niet willekeurig over een gebied zijn verspreid, maar gerelateerd zijn aan bepaalde landschappelijke kenmerken of eigenschappen

Voor de AMK-terreinen en de gebieden met een hoge, een middelmatige en lage archeologische verwachtingswaarde is in dit bestemmingsplan een beschermende regeling opgenomen.

3.3.4 *Cultuurhistorie*

Twee in cultuurhistorisch opzicht belangrijke gebieden in het plangebied zijn de Polder Arkemheen (waar de Putterpolder deel van uitmaakt) en het gebied Speuld-Garderen. Deze twee gebieden waren voorheen ook Belvederegebieden.

De polder Arkemheen wordt getypeerd als een typisch jong zeekleilandschap met huisterpen die dateren uit de Middeleeuwen. Waardevol in het gebied zijn de aanwezige terpen, de voormalige krekens en beken, de gave percelering van strookvormige en onregelmatige blokvormige percelen en de openheid. Bovendien zijn er archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. Het gebied ligt voor meer dan de helft in de gemeente Nijkerk.

In het gebied Speuld-Garderen, dat slechts voor een deel op Puttens grondgebied ligt, zijn met name de grafheuvels van belang. Ook de landgoederen en oude escomplexen verdienen bescherming. Op Oud-Groevenbeek gaat het bijvoorbeeld om de bescherming van aanwezige grafheuvels, zandpaden en de oude bosbodem.

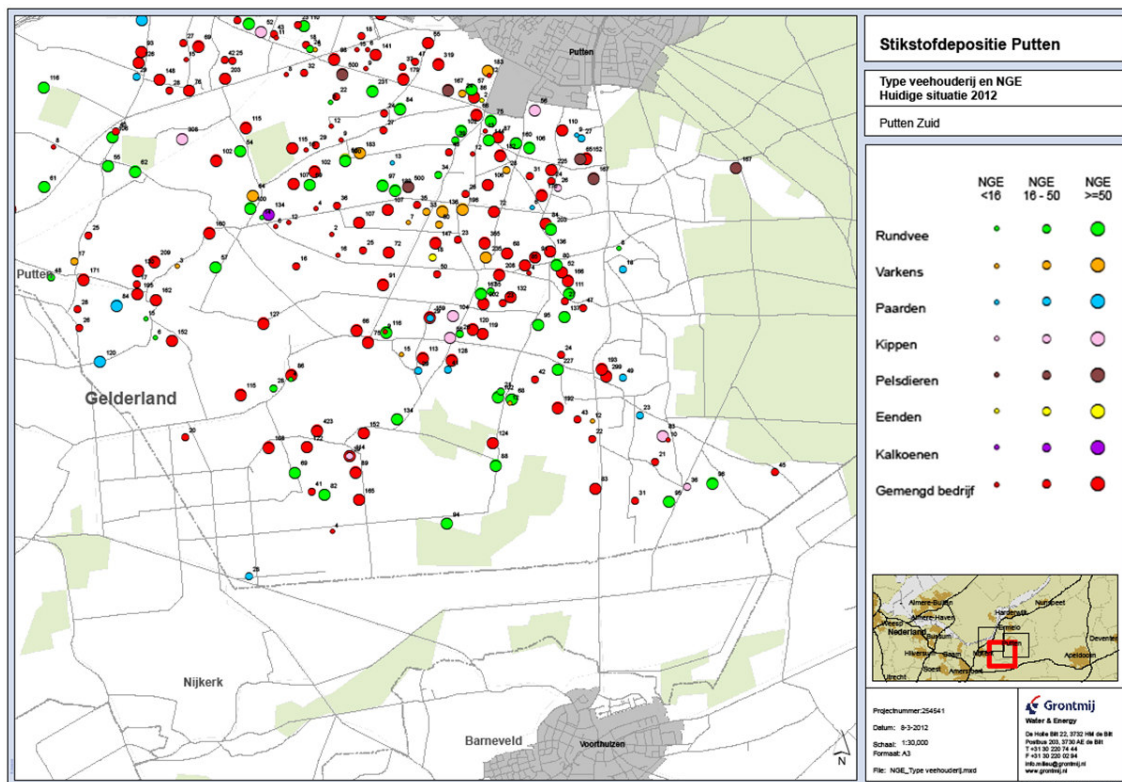
3.4 **Landbouw**

3.4.1 *Huidige situatie*

De landbouw in Putten kende vanouds een kleinschalige structuur. Productiviteitsstijging werd gevonden in uitbreiding van de veestapel; de intensieve (niet grondgebonden) veehouderij werd steeds belangrijker, waarbij de groei van de veestapel tot in de jaren tachtig doorging. Een combinatie van een grondgebonden (melkvee)tak en een intensieve tak vormt een veel voorkomend bedrijfstype. Van de bedrijven heeft tweederde deel minder dan 10 ha cultuurgrond.

Op dit moment bevinden zich intensieve veehouderij, grondgebonden veehouderij en akkerbouw in het plangebied.

De locatie en de grootte van de agrarische bedrijven worden weergegeven in de onderstaande figuur. In de figuur is te zien dat de kleine en grote bedrijven door elkaar heen gevestigd zijn en dat een groot deel van de veehouderij bestaat uit gemengde bedrijven.

Afbeelding 6. Ligging agrarische bedrijven en omvang in de gemeente Putten.

Het totaal aantal agrarische bedrijven in Putten bedroeg in 2000 367 en in 2011 285. Een afname van het aantal bedrijven van 23% in elf jaar tijd.

Het meest voorkomende bedrijfstype in Putten is het graasdierbedrijf, voornamelijk melkveehouderij. Deze bedrijfstak heeft het grootste deel van de Puttense cultuurgrond (grasland) in gebruik. Daarnaast komen er veel hokdierbedrijven voor, al dan niet in combinatie met een melkveehouderijtak. Akker- en tuinbouw spelen in Putten een ondergeschikte rol.

Een agrarisch bedrijf met een omvang van 50 NGE of meer beschouwd wordt beschouwd als een volwaardig agrarische bedrijf, dat wil zeggen een bedrijf met voldoende perspectief om een redelijk inkomen uit de landbouw te halen voor één volwaardige arbeidskracht. Als bedrijven kleiner zijn dan 50 NGE, wil dat overigens niet zeggen dat deze bedrijven niet rendabel zouden zijn. In combinatie met een neventak of een nevenberoep is het mogelijk een reëel agrarisch bedrijf uit te oefenen.

Kenmerkend voor de gemeente Putten is het grote aantal kleine bedrijven. De landbouw in de gemeente Putten komt daarmee overeen met het gemiddelde beeld in het reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Bedrijven van deze omvang kunnen niet voorzien in een hoofdinkomen uit de landbouw en hebben aanvullende inkomstenbronnen nodig. Dit hoge aantal ne-

venberoepsbedrijven is kenmerkend voor de veehouderij in de Gelderse Vallei. Slechts voor een klein aantal van de bedrijven geldt dat de aanvullende inkomstenbronnen gekoppeld zijn aan het eigen agrarisch bedrijf en er dus sprake is van verbrede landbouw.

Plaatselijk is verbetering gewenst van de externe productieomstandigheden. Met name voor de melkveehouderij is het van belang dat er relatief veel grond bij huis ligt (grote huiskavel). In het poldergebied liggen veel kavels op 2 tot 5 km van de bedrijfsgebouwen. In het kader van de Herinrichting Nijkerk-Putten wordt de verkavelingsituatie verbeterd. Daarnaast doen zich situaties voor van droogte dan wel wateroverlast.

3.4.2 *Perspectieven voor de landbouw*

Trends en ontwikkelingen in de landbouw, en dan in het bijzonder in de veehouderij, in de gemeente Putten worden hierna kort weergegeven.

Het aantal agrarische bedrijven neemt af, maar er treedt tegelijkertijd een grote schaalvergroting op. De verwachting is dat de komende tien jaar in de intensieve veehouderij een verdere schaalvergroting plaatsvindt naar 5.000 – 10.000 vleesvarkens per bedrijf met uitschieters tot boven 20.000 varkens.

In de rundveehouderij neemt het aantal melkveebedrijven af, maar het aantal dieren per melkveebedrijf neemt toe. Naar verwachting staat de rundveehouderij voor een proces van verdere schaalvergroting en/of intensivering. De motor achter dit proces is dat door het opheffen van de melkquotumregeling (in 2015) in de competitieve Europese markt kostprijsverlaging nodig is om als bedrijf in de markt mee te kunnen. Bedrijven die hiertoe geen mogelijkheden hebben zullen zich gaan verbreden om het inkomen op peil te houden.

Er is samengevat sprake van de volgende trend in de agrarische sector.

- **Schaalvergroting:** Dat wil zeggen grotere bedrijven en meer specialisatie.
- **Multifunctionaliteit:** Dit wil zeggen het verbreden van de landbouw met andere economische takken.
- **Versterking in ketenbeheer:** Dat wil zeggen dat individuele bedrijven meer schakels van de productieketen individueel of collectief beheersen. Bijvoorbeeld zelf kazen, streekproducten, eigen label.

De verwachting is dat de komende tien jaar circa de helft van de bedrijven zal stoppen. Hieronder bevinden zich kleine, middelgrote en grote bedrijven. Dit is ook conform de trend van de afgelopen 5 jaar in Putten.

Ondanks alle veranderingen zal de landbouw in de komende decennia van groot belang blijven voor de gemeente. Het is dan ook belangrijk dat de landbouw de mogelijkheden en de ruimte krijgt voor nieuwe ontwikkelingen, waarbij uiteraard moet worden beoordeeld in hoeverre deze ontwikkelingen passen binnen het waardevolle landschap van de gemeente. Daarbij moet worden opgemerkt dat in toenemende mate wordt onderkend dat, naast de economische betekenis, de agrarische sector van belang is voor het onderhoud van 'het landschap' en het instandhouden van het hoog gewaardeerde landschapsbeeld.

3.5 **Natuur**

3.5.1 *Huidige situatie*

Van nature is de flora en fauna in de gemeente Putten als gevolg van de grote variatie in bodem, waterhuishouding en de vele gradiënten, zeer afwisselend. Door voor de natuur negatieve ontwikkelingen als verdroging, verzuring, vermesting en versnippering zijn veel levensgemeenschappen verloren gegaan. De verschillende landschapstypen kennen echter nog bijzondere planten- en diersoorten. Zij zijn te vinden in de natuurgebieden, maar ook in het agrarische landschap. De grootste natuurwaarden zijn gebonden aan de natuurgebieden, zoals bijzondere bossen (landgoederen en Veluwe, de Hoef, Deuverden, Oldenaller), waardevolle heide (Appelsche en Kruishaarsche heide) en waardevolle graslandvegetaties (polders langs de Randmeerkust). Deze gebieden vervullen een belangrijke functie voor de uitwisseling van de dieren en planten tussen de kerngebieden Veluwe en Utrechtse Heuvelrug. De verschillende natuurwaarden hangen sterk samen met de onderscheiden landschapstypen. Hieronder volgt per landschapstype een overzicht

Kampenlandschap

Het kampenlandschap is rijk aan bos, struweel, houtwallen, heiderestanten en beken. Ook de overgangen van hoge voedselarme naar lage voedselrijke gronden, draagt bij aan een grote verscheidenheid. Dit landschap biedt ruimte aan natuurwaarden, die gebonden zijn aan kleinschaligheid en diversiteit in landschapselementen. Er komen bos- en struweelvogels, amfibieën, reptielen, insecten, vlinders en zoogdieren voor.

Kenmerkend voor het structuurrijke, kleinschalige kampenlandschap van Putten zijn de vele houtwallen en bosjes, die akkers en graslanden omringen. Hier en daar zijn structuurrijke houtwallen aanwezig met bijzondere soorten als dalkruid en salomonszegel. Dit kleinschalige landschap is over het algemeen rijk aan vogels waaronder een aantal landelijk bedreigde soorten.

Houtwallen en bossen zijn voor diverse zoogdieren van groot belang. Zoogdieren als ree, vos, das en verschillende vleermuissoorten verschuilen zich hier overdag. De bosranden, aangrenzende akkers en weilanden worden als foerageergebied gebruikt. Voor vleermuizen zijn houtwallen en bosranden onmisbaar voor de oriëntatie tijdens de foerageertochten. Bovendien zijn bosjes en houtwallen een belangrijke schakel in migratieroutes van tal van zoogdieren tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug.

Heide- en broekontginningenlandschap

Door intensief agrarisch gebruik is het heide- en broekontginningenlandschap een soortenarm gebied met weinig begroeiing. De resterende heidevelden zijn het meest waardevol, hoewel er veel algemene natuurwaarden voorkomen. De vennen op de heideterreinen zijn van groot belang voor amfibieën en reptielen en voor moeras- en oevervegetaties. Reptielen zijn voornamelijk aan heide- en veenrestanten gebonden. Deze komen slechts op enkele plaatsen nog voor (Appelsche en Kruishaarsche heide en Halvinkhuizerveld).

In de bossen langs de Appelsche heide bevindt zich een bewoonde dassenburcht. Internationaal gezien zijn heidevelden vrij uniek en waardevol. De heideterreinen van het Huinerbroek, Halvinkhuizerveld, de Appelsche en Kruishaarsche heide bestaan uit natte en droge heide met een dwergstruikbegroeiing van struikheide, dopheide en grassen. Droge heide komt slechts weinig voor en is overwegend soortenarm en vergrast. Vochtige heide komt in grotere oppervlakken voor, maar is voor een deel vergrast met pijpestrootje als gevolg van zure depositie, het uitblijven van begrazen en verdroging. Op de bermen van zandpaden komen vaak karakteristieke plantensoorten voor. Op de Appelsche en Kruishaarsche heide zijn nog bijzondere planten te vinden als klokjesgentiaan, zonnedauw, snavelbies en gentiaanblauwtjes.

Poldergebied

De kustzone is van belang als foerageer-, doortrek- en overwinteringsgebied voor ganzen, zwanen en eenden, in relatie met het Nuldernauw. In het Nuldernauw liggen grote velden fonteinkruid die voor de kleine zwaan van groot belang zijn. Het landbouwgebied is vooral van belang voor (weide)vogels, amfibieën en gevarieerde sloot- en oevervegetaties (door het optreden van kwel).

De gehele kustzone, de Randmeren, oeverzone en poldergebieden (Putterpolder en de Polder Arkemheen) zijn nationaal en internationaal van grote betekenis als broedgebied voor weidevogels. Kritische weidevogels als tureluur, kempfaan en watersnip hebben het moeilijk door grondwaterstandsverlaging, vermindering van de structuurvariatie in de graslanden, afname van het hooilandgebruik, afname van rust en openheid en een vroege maaidatum.

Ook voor ganzen, zwanen en eenden is de kustzone van groot belang. Op grond van het voorkomen van de kleine zwaan en de tafeleend zijn de Polder Arkemheen en het Nulder nauw aangewezen als te beschermen gebied in het kader van de Vogelrichtlijn. Deze soorten komen hier met name voor, vanwege het voorkomen van specifieke waterplanten (fonteinkruiden, kranswier) langs de oevers van het oude land, maar ook vanwege de aanwezigheid van driehoeksmosselen. In de rietkragen en moerassige stukken langs de Randmeren broeden diverse soorten moerasvogels.

De polder is rijk aan amfibieën. Dit en een grote verscheidenheid aan vissoorten wijst, op een redelijke tot goede waterkwaliteit.

De vegetaties in het poldergebied zijn voor hun ontwikkeling afhankelijk van zowel de mate van voorkomen als de kwaliteit van grondwater. Er komen gevarieerde sloot- en moerasvegetaties voor, hoewel de ecologische waarde van sloten en slootkanten in de polder is afgenomen, als gevolg van een slechtere waterkwaliteit en het beheer. In kwelsituaties kunnen bij gunstige omstandigheden blauwgraslanden ontstaan. Een groot deel van de Putterpolder wordt beheerd door Staatsbosbeheer.

Waardevolle waterplanten in de polder Arkemheen zijn fonteinkruiden, watergentiaan en brede waterpest. In de polders ten noorden en westen van Putten komen hier en daar waardevolle vegetaties voor met planten als holpijp, dotterbloem en kleine egelskop. Slechts sporadisch worden in de beken in het stroomgebied van de Volenbeek, kwelindicerende plantensoorten aangetroffen.

Op de oevers en in moerassige stukken van de schraallanden komen onder meer oeverzegge en poelruit voor.

Mede als gevolg van een zout/ zoetgradiënt zijn er op een relatief klein oppervlak veel soorten te vinden. Achter de Zeedijk komen schraallandvegetaties voor met zoutminnende soorten (door optreden van zilte kwel) als kweldergras en heemst. Dergelijke vegetaties zijn zeldzaam

Beken

De sprengen in het stroomgebied van de Volenbeek in het noorden en de laaglandbeken Schuitenbeek en Veldbeek in het zuiden hebben betekenis als schakel in migratieroutes van tal van diersoorten tussen de Veluwe en de Randmeren en tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. De afzonderlijke natuursnippers in de beekdalen vervullen een belangrijke rol bij de uitwisseling van soorten. Veel dieren die in de bossen van de Veluwe leven, gebruiken de lagere delen in de Gelderse Vallei als voedselbiotoop. Voorbeelden zijn havik, buizerd en das

3.5.2 Toekomstige ontwikkelingen

Dit bestemmingsplan is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden in het plangebied. Conform rijks- en provinciale natuurbeleidsplannen is het aanbrengen van meer onderlinge samenhang daarbij een voorwaarde. Het gemeentelijk beleid in het landschapsbeleidsplan zet daar ook op in.

Verbindingszones moeten een verbinding vormen tussen bestaande natuurgebieden. In de gemeente Putten liggen drie verbindingszones:

- langs de Randmeerkust;
- omgeving Volenbeek;
- in het Veldbeekgebied.

Daarnaast bieden beeksystemen in het algemeen goede aanknopingspunten voor versterking van de samenhang tussen natuurgebieden.

3.6 Wonen

3.6.1 Huidige situatie

In het plangebied komt een groot aantal burgerwoningen (ruim 600) voor. Een deel daarvan is als burgerwoning gebouwd, maar voor een belangrijk deel betreft het ook voormalige agrarische bedrijfswoningen waarbij het betreffende bedrijf als zodanig gestopt is met bedrijfsmatige activiteiten, en die als burgerwoning in gebruik zijn genomen. De woningen komen verspreid in het plangebied voor.

Door het grote aantal woningen, het grote aantal veehouderijbedrijven en hun onderling vrij geringe afstand is er vaak sprake van een probleem voor veel veehouderijbedrijven, omdat de veehouderijbedrijven op hun huidige locatie weinig tot geen uitbreidingsmogelijkheden meer hebben.

In de Gelderse Vallei hebben in de afgelopen jaren veel agrarische ondernemers hun bedrijf beëindigd. De voormalige bedrijfswoningen zijn in gebruik genomen als burgerwoning. Op basis van de ontwikkelingen in de landbouw, mag worden verwacht dat het aantal vrijkomende bedrijfswoningen, in de toekomst, nog verder zal toenemen.

Hergebruik van agrarische bedrijfswoningen als burgerwoning is algemeen geaccepteerd. Slechts sporadisch en onder stringente voorwaarden is, in het verleden, toegestaan dat voormalige agrarische bedrijfswoningen/boerderijen worden verbouwd tot twee burgerwoningen. Meervoudige bewoning werd slechts toelaatbaar geacht indien op deze wijze een draagvlak kon ontstaan voor het behoud van waardevolle bebouwing, of wanneer enkelvoudige bewoning financieel niet haalbaar bleek. Daarnaast is ook in bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld zorgfunctie en bedrijfsovername) inwoning van ouderen toegestaan. Het aantal woningen neemt hierdoor echter niet toe.

In het plangebied bevinden zich enkele (voormalige) noodwoningen. Voor een deel zijn deze woningen als tijdelijke woning gebouwd, terwijl ook sprake is van verbouwingen van bestaande ruimten tot woning (bijvoorbeeld verbouwde bakhuizen). Hoewel het nooit de bedoeling is geweest om de noodwoning als permanente woning te gaan gebruiken, is inmiddels, in veel gevallen, een situatie gegroeid waarin ze wel als zodanig worden gebruikt. Op basis van het overgangsrecht van vigerende bestemmingsplannen is in het verleden medewerking verleend aan het geheel of gedeeltelijk vernieuwen van noodwoningen. Eén en ander heeft ertoe geleid, dat in veel gevallen geen sprake meer is van een noodwoning in de werkelijke zin van het woord, maar van kleine burgerwoningen in het buitengebied.

Met de inwerkingtreding van het vigerend bestemmingsplan (2006) zijn de noodwoningen ingepast als 'kleine woning'.

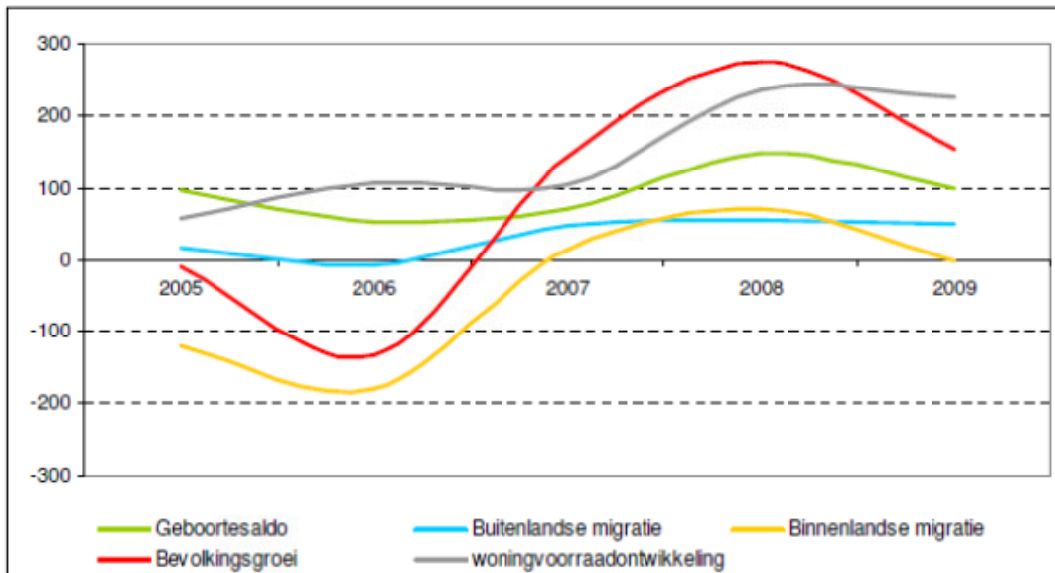
3.6.2 Ontwikkelingen

Putten kent al jaren een relatief constante bevolkingsgroei. Er is sprake van een relatief jonge bevolkingsopbouw. De motieven om in Putten te wonen hangen samen met het aantrekkelijke woonmilieu, de centrale ligging en de werkgelegenheid. Volgens de meest recente prognose van de Provincie Gelderland (2010) blijft de bevolking van Putten doorgroeien tot in ieder geval het jaar 2040. In de komende 10 jaar zullen er ca. 800 inwoners bijkomen. Het inwonertal per 1 januari 2010 (23.592) zal in 2020 gestegen zijn naar 24.400. Voor die verwachte groei met 800 inwoners zijn ca. 300 extra woningen nodig. De huishoudens worden gemiddeld kleiner. Deze zogenoemde 'gezinsverdunding' maakt het noodzakelijk, dat er bovenop die 300 woningen nog eens ca. 520 worden toegevoegd. Bij elkaar dus ongeveer 820 in de periode 2011-2020.

De provinciale prognose van 2010 geeft het volgende aan:

- Het aantal huishoudens neemt toe van 8.909 in 2010 naar 9.730 in 2020.
- Het zijn vooral de oudere huishoudens die in omvang gaan toenemen. Het aantal 55-plus huishoudens neemt met ruim 950 huishoudens toe in de komende tien jaar. De grootste absolute groei zit daarbij onder de 55-75-jarigen.
- De huishoudens in de leeftijdscategorie 39 - 55 jaar laten een duidelijke afname zien.
- De jongere huishoudens (tot 39 jaar) blijven redelijk constant.

In 2006 was sprake van een dip in de bevolkingsontwikkeling. Door de opvoering van het woningbouwtempo is de bevolking sinds 2006 weer gegroeid, terwijl het vertrekoverschot is veranderd in de richting van een evenwicht tussen vestiging en vertrek ('migratiesaldo=0'). Gemiddeld lag de woningbouwproductie in de afgelopen tien jaar op ongeveer 115 woningen. Vanaf 2008 verstoorde de kredietcrisis en de daaruit voortvloeiende economische teruggang dit beeld. Dit is een landelijke tendens.

Afbeelding 7. Bevolkingsontwikkeling Gemeente Putten 2005 – 2009 (Bron: Woonvisie Putten 2011-2016-2020).

Dit beeld uit de afgelopen jaren geeft aan, hoe belangrijk het is om de bouwproductie op gang te houden. Een aanzienlijke teruggang daarin betekent al snel een vertrekoverschot en een bevolkingsdaling.

	Gevestigd	Vertrokken	Saldo 2005 - 2009
Barneveld	257	242	15
Ermelo	508	501	7
Harderwijk	222	442	-220
Nijkerk	330	292	38
Overig Gelderland	454	490	-36
Overig Nederland	1.823	1.832	-9
Totaal Nederland	3.594	3.799	-205
Buitenland	416	253	163

Afbeelding 8. Migratie naar richting, periode 2005 – 2009 (Bron: Woonvisie Putten 2011-2016-2020).

De vraag naar woningen in het buitengebied zal in de toekomst naar verwachting groot blijven, zowel als gevolg van de vraag door mensen uit de eigen streek, als door mensen uit één van de meer stedelijke kernen en van buiten de regio. Gelet op de afname van het aantal agrarische bedrijven, de mogelijkheden tot functieverandering naar wonen bij agrarische bedrijfsbeëindiging en voornoemde grote woningdruk, dient ervan uit te worden gegaan dat het aantal burgerwoningen in het buitengebied de komende jaren verder zal toenemen.

3.7 Niet - agrarische bedrijvigheid

3.7.1 Huidige situatie

De gemeente Putten kent relatief veel niet-agrarische bedrijvigheid in het buitengebied. Dit heeft te maken met het van oorsprong kleinschalige gemengde bedrijf in de streek. Toen onder druk van externe omstandigheden de schaal van deze bedrijvigheid moest vergroten is door een deel van de agrarische ondernemers gekozen voor een neveninkomstenbron buiten de landbouw. Ook zijn in de afgelopen jaren bij de omzetting van agrarische bedrijvigheid naar wonen in veel gevallen door de bewoners (de voormalige agrariër) weer nieuwe bedrijfjes opgestart.

3.7.2 Ontwikkelingen

Verwacht wordt dat het aantal niet-agrarische bedrijven zal toenemen in het buitengebied. Voor een belangrijk deel komt dit door stoppende agrarische bedrijven als gevolg van de reconstructie. Ook zal sprake zijn van een toename van niet-agrarische nevenactiviteiten door agrariërs ter verbetering van de inkomenssituatie. Omschakeling kan plaatsvinden binnen de kaders van het functieveranderingsbeleid.

3.8 Recreatie

3.8.1 Huidige situatie

Putten heeft in recreatief opzicht veel te bieden. De combinatie van Veluwe, landgoederen en Randmeren maakt Putten tot een aantrekkelijke recreatieve gemeente. De ontwikkeling van het toerisme op en rond de Veluwe dateert al van eind vorige eeuw. Het is één van de oudste toeristengebieden van Nederland. In de loop van de tijd zijn steeds grotere groepen recreanten de Veluwe gaan ontdekken. Kamperen was vroeger een van de meest voorkomende vormen van verblijfsrecreatie. Nadien heeft de opkomst plaatsgevonden van toer- en stacaravans en vakantiewoningen.

Putten wordt door het CBS gerekend tot het toeristengebied Veluwe en Veluwerand met een hoog aandeel in het landelijke aantal toeristische vakanties (10,2%). Het toeristengebied behoort tot de bos- en heidegebieden die voor de vakantiemarkt traditioneel bijna geheel afhankelijk zijn van bestedingen door Nederlanders.

Voor de bewoners van Putten zelf heeft het buitengebied waarde als uitloopgebied voor recreatief medegebruik zoals fietsen, wandelen en paardrijden.

Verblijfsrecreatie

De verblijfsrecreatie in Putten heeft een belangrijk economische functie. Niet alleen de recreatieondernemers, maar ook andere bedrijfstakken zoals de detailhandel (extra omzet), hebben baat bij het toerisme. De gemeente kent een groot aantal campings en caravan- en bungalowparken naast hotels/ pensions en groepsaccommodaties.

Een concentratie van verblijfsrecreatieterreinen binnen de gemeente is te vinden rond Koudhoorn en Krachtighuizen. De campings hebben veel jaarplaatsen en weinig seizoensplaatsen. Bovendien worden veel van deze recreatiewoningen permanent bewoond. Overigens vallen beide concentraties buiten het plangebied.

Een aparte plaats wordt ingenomen door de kleinschalige/bijzondere kampeervormen. De meest voorkomende daarvan is het kamperen bij de boer. Dit is nog bescheiden ontwikkeld. Voorts komt verblijfsrecreatie voor bij strand Nulde aan het Randmeer. In het gebied bevindt zich een hotel met een jachthaven van 250-500 ligplaatsen en een camping (zie ook onder dagrecreatie).

Permanente bewoning

Een groot aantal recreatiewoningen wordt permanent bewoond, waardoor deze worden onttrokken aan het verblijfsrecreatieve aanbod. Het probleem van de permanente bewoning vergt een aparte aanpak waarbij meerdere aspecten en belangen worden afgewogen: juridisch bestaande rechten, krapte op de woningmarkt, omvang en kwaliteit van het verblijfsrecreatieve aanbod, mogelijkheden tot legalisering ook in het licht van de nieuwe rijksnota 'Mensen, wensen, wonen; wonen in de 21e eeuw' (VROM, dec.2000).

Op 8 november 2001 heeft de gemeenteraad het Plan van Aanpak permanente bewoning recreatieverblijven vastgesteld. Het plan komt op het volgende neer:

- tegen alle gevallen van permanente bewoning die vanaf 1 juni 2001 tot stand zijn gekomen, zal worden opgetreden;
- er zal een uitgebreide inventarisatie worden opgezet om een beleid te kunnen ontwikkelen ten aanzien van de bestaande gevallen van permanente bewoning;
- er zal aan zogenaamde startende woningzoekenden geen ontheffing meer worden verleend voor het wonen in recreatieverblijven gedurende de wachttijd voor woonruimte.

Inmiddels is begonnen met de uitvoering van het Plan van Aanpak. Een uitzondering op dit Plan van Aanpak vormt het complex Zilverspar. Hieraan wordt in paragraaf 3.10 nader aandacht besteed.

Dagrecreatie

Dagrecreatieve voorzieningen hebben zowel een functie voor de bewoners van de regio en de daarin gelegen kernen als voor de bezoekers van het gebied. Tot de extensieve vormen van dagrecreatie behoren wandelen, fietsen, paardrijden en vissen. Putten biedt uitstekende fietsmogelijkheden. Verschillende recreatieve fietsroutes gaan door de gemeente: de Gazelle Veluwe-route, de Arkemheenroute, de ANWB-Sterroute, de Zuiderzeeroute, Speuldroute en de Boerenvallei-fietsroutes (Horst- en Appel route).

De dagrecreatie concentreert zich met name in het Putter- en Sprielderbos, buiten het plangebied en bij het Recreatiegebied Nulde. Het recreatiegebied Nulde aan het Nuldernauw trekt jaarlijks een groot aantal recreanten.

Bij strand Nulde is sinds 2000 een kleinschalig evenemententerrein in gebruik. Het is geschikt voor de organisatie van grotere publieks- en bedrijfsevenementen, waarbij het inrichtingsplan van de IIVR het uitgangspunt vormt. Het gaat dan om evenementen met ca. 5000 bezoekers, terwijl per jaar maximaal 10 evenementen mogen worden gehouden. Het terrein heeft een oppervlakte van 4 ha (exclusief parkeerplaatsen en omliggende gronden).

3.8.2 Ontwikkelingen

Putten maakt deel uit van toeristisch aantrekkelijke gebieden, namelijk de Veluwe, de Vallei en de Randmeren en heeft als gevolg daarvan een goede uitgangspositie, om het toerisme verder te ontwikkelen.

Er wordt een blijvende behoefte verwacht aan mogelijkheden voor verblijfsrecreatie in en om de Veluwe. Diverse bedrijven op de Veluwe hebben de wens uit te breiden. Vooral de kleinere bedrijven op de Veluwe kampen met ruimtegebrek. Voor een aantal bedrijven zou verplaatsing een oplossing betekenen. Hier zijn echter hoge kosten aan verbonden. De behoefte aan kleinschalige kampeervormen blijft en neemt naar verwachting ook toe.

De bewoners van Putten hebben behoefte aan uitloopgebieden bij de woonkern met voldoende recreatieve kwaliteit en de aanwezigheid van voorzieningen voor recreatief medegebruik zoals wandelen, fietsen en ruitersport. Er ontbreekt nog variatie in de lengte van de fietsroutes en de routes beschikken niet over een bepaald thema. Het karakteriseren van routes met een bepaald thema, zoals een monumentenroute, geeft de toerist een duidelijk beeld van wat de route biedt qua bezienswaardigheden. Ook het opnemen van horecagelegenheden en attracties, kan verder gestimuleerd worden. Ook de wandelmogelijkheden kunnen verder worden verbeterd.

Door een betere ontsluiting van en samenhang tussen recreatiedoelen ontstaat een zekere toeristische meerwaarde die ook economisch van groot belang is. Extensieve recreatiemogelijkheden vormen de basis voor bestaande en nieuwe toeristische bedrijvigheid. Een vergrote belangstelling voor het buitengebied van Putten als aantrekkelijk recreatiemilieu, zal zich uiten in hogere bezettingsgraden en hogere recreatief-toeristische bestedingen, waarmee hogere inkomsten gegenereerd worden. Daarnaast ontstaat een gunstig klimaat voor investeringen in nieuwe bedrijven en het moderniseren van bestaande voorzieningen.

3.9 Infrastructuur

3.9.1 Huidige situatie

Aan de westkant van de gemeente ligt de A28. Deze weg vervult een belangrijke functie in het landelijk hoofdwegennet. De belangrijkste verbindingen van kern Putten met de A28 vormen de Steenenkamerseweg en de Zuiderzeestraatweg. Deze wegen zijn niet geschikt om grote hoeveelheden gemotoriseerd verkeer te verwerken.

De N303 van Harderwijk naar Barneveld en de N798 van Putten naar Amersfoort zijn de belangrijkste doorgaande wegen in Putten. De N303 loopt door de kern. Het vrachtverkeer vanuit het zuiden maakt gebruik van deze weg. Dit verkeer zorgt voor een grote belasting van de bebouwde kom. Met de recent uitgevoerde verkeerstechnische maatregelen/verbeteringen zoals de introductie van een aantal rotondes, en met het instellen van de 'bebouwde kom Huinen' is in belangrijke mate tegemoet gekomen aan de verkeersveiligheid van deze route.

De Harderijkerstraat, de Nijkerkerstraat, de Oude Rijksweg, de Voorthuizerstraat en de Garderenseweg vormen de belangrijkste verbindingen van de kern met de omliggende gebieden. De overige wegen in de bebouwde kom en het buitengebied hebben vooral een lokale functie.

Op het gebied van openbaar vervoer beschikt Putten over een NS-station aan de spoorlijn Zwolle-Amersfoort. Naast het station kent de gemeente busverbindingen van Harderwijk naar Ede, van Harderwijk naar Amersfoort en van Putten naar Arnhem.

In het plangebied bevindt zich een aantal belangrijke leidingen. Het betreft twee hoogspanningsleidingen (50 en 150 KV) en een hoofdtransportgasleiding en enkele kleinere Transportgasleidingen. Er zijn geen straalverbindingspaden aanwezig.

Op basis van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) zijn alle buiten de bebouwde kommen (Putten, Krachtighuizen en Koudhoorn) gesitueerde wegen, met uitzondering van de Nijkerkerstraat, de Oude Rijksweg, de Voorthuizerstraat en de A28 opgenomen in een 60 km-zone en worden beschouwd als verblijfsgebied.

3.9.2 Toekomstige ontwikkelingen

De provincie streeft op termijn naar capaciteitsvergroting van het spoortraject Amersfoort-Putten-Harderwijk, door middel van enkele korte baanvakverdubbelingen in het kader van het zogenaamde Randstadspoor. De plannen daarvoor zullen nog verder moeten worden uitgewerkt.

Waarschijnlijk zullen in 2016 vier in plaats van nu twee treinen per uur tussen Utrecht en Harderwijk gaan rijden. Door meer treinen op dit traject te laten rijden, hebben reizigers vanuit de Veluwe meer reismogelijkheden, waardoor de filedruk op de A28 tussen Harderwijk en Utrecht hopelijk afneemt. Hiervoor zullen op alle stations tussen Utrecht en Harderwijk meer treinen stoppen, behalve op station Putten. Hier is de uitbreiding van het aantal treinen nog niet mogelijk, omdat de intercity daar vertraging door oploopt. NS en ProRail zullen nog onderzoeken of het stoppen op station Putten in de toekomst alsnog mogelijk is. De provincie Gelderland kijkt of er tot die tijd andere openbaar vervoersmaatregelen ingezet moeten worden. De twee bestaande sprinters (tussen Utrecht en Zwolle) blijven wel stoppen op station Putten.

3.10 Zilverspar

3.10.1 Inleiding

Bij de vaststelling van het voorheen geldende bestemmingsplan was door de raad opgenomen dat het recreatiepark De Zilverspar zou worden omgezet naar een zogenaamd "wooncomplex". De recreatiewoningen op dit park worden al tientallen jaren permanent bewoond. De ligging van het park tegen het bedrijventerrein maakt het geen logische plek (meer) om te recreëren. Aan de bestemming "wooncomplex" is door de provincie goedgekeurd onthouden. Deze onthouding van goedkeuring heeft standgehouden bij de Raad van State. De redenen dat de provincie goedkeuring onthouden heeft waren divers:

- in principe in strijd met provinciaal beleid om recreatiewoningen om te zetten naar permanente woningen. Niet voldoende aangetoond waarom het hier wel zou kunnen;
- toets milieutechnische aspecten ontbreekt (bijv. nabijheid Storteboom);
- toets per woning aan gemeentelijk bouwbesluit ontbreekt;

- beleid voor dit gebied (zoekzone landschappelijke versterking) nog niet vastgesteld door provincie.

In H. 5.8 wordt aandacht besteed aan de effecten van de aanwezigheid van De Zilverspar op de inhoud van dit bestemmingsplan.

3.10.2 Ontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van De Zilverspar. Het idee was in eerste instantie om het plan mee te nemen in het 'reparatieplan'. Gezien de complexiteit van het plan is dat niet gebeurd. De bestemming van het park moet dus nog geregeld worden. Dit wordt meegenomen in dit nieuwe bestemmingsplan Westelijk Buitengebied.

Provinciaal en rijksbeleid

In 2008 heeft de provincie een circulaire uitgebracht over permanente bewoning van recreatiewoningen. Het beleid is wat soepeler geworden, in bepaalde gevallen en gebieden. Het rijk en provincie sluiten het legaliseren van onrechtmatig gebruik van recreatiewoningen in kwetsbare gebieden uit. In het Streekplan Gelderland 2005 heeft de provincie het groenblauwe raamwerk en de weidevogel- en ganzengebieden als kwetsbaar aangewezen. Daarnaast sluit de provincie legalisatie ook uit in de landbouwontwikkelingsgebieden. Het rijk sluit ook de legalisatie van onrechtmatig gebruik van stacaravans en chalets uit. Als de gemeente wil legaliseren dan moet worden aangetoond dat aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- op 31 oktober 2003 was er sprake van onrechtmatige bewoning;
- het betreft parken die grotendeels onrechtmatig gebruikt worden;
- er wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit 2003 voor (bestaande) reguliere woningen;
- er wordt voldaan aan relevante milieu wet- en regelgeving;
- er wordt voldaan aan de Beleidslijn Grote Rivieren en de Natuurbeschermingswet (i.v.m. de aangewezen Natura2000 gebieden).

Daarnaast zal bij de ligging in een waardevol landschap aannemelijk moeten worden gemaakt, dat de kernkwaliteiten van het landschap niet in het geding zijn.

3.10.3 Ruimtelijke afweging

Het complex De Zilverspar voldoet aan de door de provincie gestelde voorwaarden. De permanente bewoning van de recreatieverblijven dateert van vóór 31 oktober 2003. De permanente bewoning vindt al plaats sinds het begin van de jaren '70 van de vorige eeuw. Op één na worden alle recreatieverblijven op het perceel permanent bewoond. Het perceel ligt niet in het groenblauwe raamwerk, een waardevol landschap of het landbouwontwikkelingsgebied. Vanuit ruimtelijk oogpunt zijn er geen belemmeringen.

4 Water

4.1 Inleiding

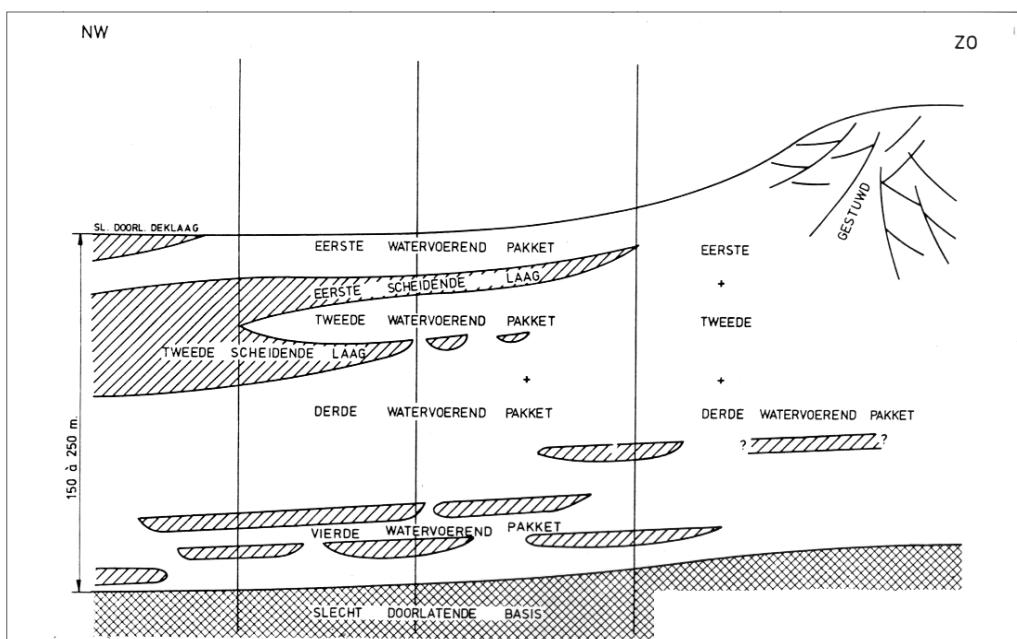
Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 sub b van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bestaat de verplichting om in de toelichting van een bestemmingsplan te verantwoorden op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Deze verantwoording wordt de waterparagraaf genoemd.

Op XXX is overleg gevoerd tussen het waterschap Veluwe en de gemeente Putten in het kader van de watertoets.

4.2 Grondwatersysteem

De gemeente Putten kent een gecompliceerde geohydrologische opbouw, met één tot vier watervoerende pakketten en maximaal drie slechtdoorlatende lagen (zie afbeelding 4.5a geohydrologische doorsnede).

- Deklaag: slecht doorlatend; maximaal 4 m dik: komt voor in een smalle strook langs de Randmeren.
- Eerste watervoerend pakket: 10-20 m dik; overwegend fijne zanden (windafzetting); komt, behalve bij de randmeren, vrijwel overal tot aan het maaiveld.
- Eerste slecht doorlatend laag: tot 15 m dik; kleiig.
- Tweede watervoerend pakket: 5-35 m dik; matig grove zanden; komt niet voor ten noorden van Nijkerk (Arkemheense Polder en rondom Diermen) waar de eerste en tweede slecht doorlatende laag aaneengesloten voorkomen.
- Tweede slecht doorlatende laag: 5-35 m dik; klei- en/of slibhoudend; sluit ten noorden van Nijkerk aan op de eerste slecht doorlatende laag.
- Derde watervoerend pakket: 70-120 m dik; grofzandige rivierafzettingen; zeer goed doorlatend.
- Basis: slecht doorlatend; diepte 150 á 200 m-NAP.

Afbeelding 9. Geohydrologische doorsnede noordwest-zuidoost (bron: Landinrichtingsdienst, 1989)

Het watersysteem in de gemeente Putten wordt bepaald door de stroming van het neerslagoverschot van het Veluwemassief, richting de Randmeren. Via het grondwater stroomt het neerslagoverschot grofweg naar het noordwesten. In het beekdal van de Veldbeek en langs de Randmeerkust komt dit water als kwel weer naar boven.

Het beekstelsel van de Veldbeek wordt gevoed door opkwellend, diep grondwater vanuit het Veluwemassief en lokaal grondwater vanuit de aangrenzende dekzandgebieden. In de bovenloop is de kweldruk het hoogst.

Langs de gehele Randmeerkust in de Putterpolder is de hoeveelheid kwel die aan de oppervlakte komt, laag ($< 0,1$ mm/dag) door de dikke waterscheidende laag, de afdekkende laag en het ontbreken van het tweede watervoerende pakket. Daar waar de afdekkende laag ontbreekt en/of zich een tweede watervoerend pakket bevindt, is de kweldruk hoger (maximaal 0,5 mm/dag).

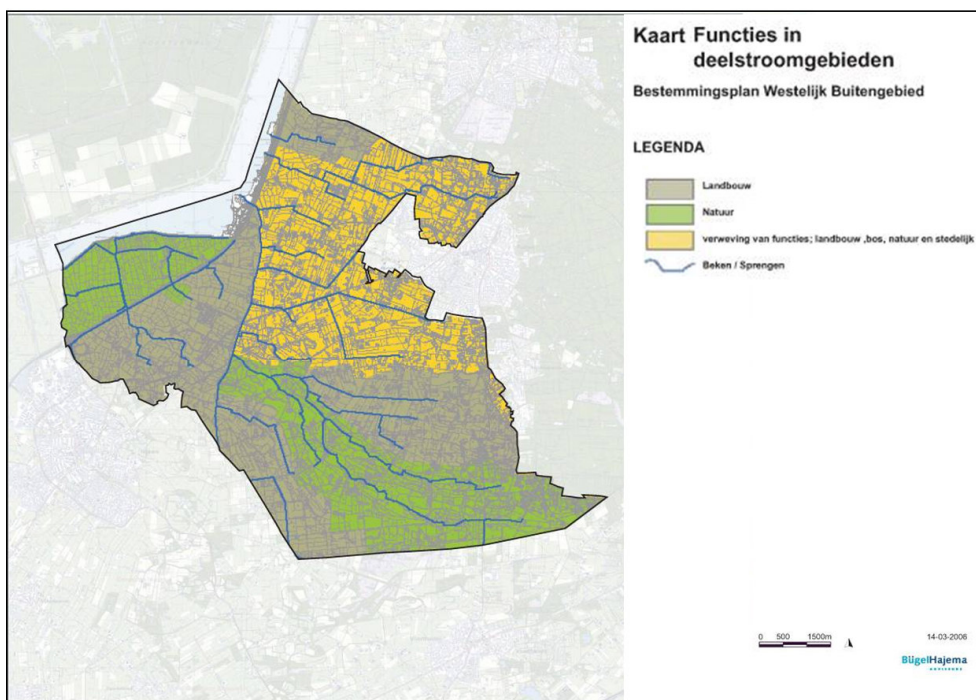
4.3 Oppervlaktewatersysteem

Op de kaart Deelstroomgebieden en A-watergangen zijn de deelstroomgebieden aangegeven. De Putterpolder, die valt binnen Waterschap Vallei en Eem, is te beschouwen als één stroomgebied met daarbinnen verschillende peilvakken. Op basis van de toegekende ruimtelijke functies (dat wil zeggen de percelen die in het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland zijn aangeduid en waarvoor subsidie beschikbaar is uit de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer en de Subsidieregeling Natuurbeheer) zijn zo optimaal mogelijk peilen vastgesteld. Voor de waterbeheersing in de Putterpolder wordt het Puttergemaal gebruikt. Het landgoederengebied rond Diermen valt voor een groot deel buiten het gebied, waarvoor het peilbesluit geldt. De rest van de gemeente Putten valt binnen Waterschap Veluwe. De Schuitenbeek vormt de grens tussen beiden gebieden.

In het gebied van het Waterschap Veluwe liggen de volgende stroomgebieden.

- Stroomgebied Krakenburg: een lokale afwatering in het agrarisch gebied.
- Stroomgebied Volenbeek: de sprengen Volenbeek, Schoonderbeek en Groevenbeek, die bij Vanenburg samenkomen in Kronkel.
- Stroomgebied Schuitenbeek: afwatering van het landgoederengebied in de overgangszone tussen Nijkerk en Voorthuizen; bij de spoorlijn bij Hell komt de Veldbeek in de Schuitenbeek.
- Stroomgebied Veldbeek: Veldbeek, Groot Hell, Blarinckhorsterbeek, Goorsteeg en Knapzaksteeg.

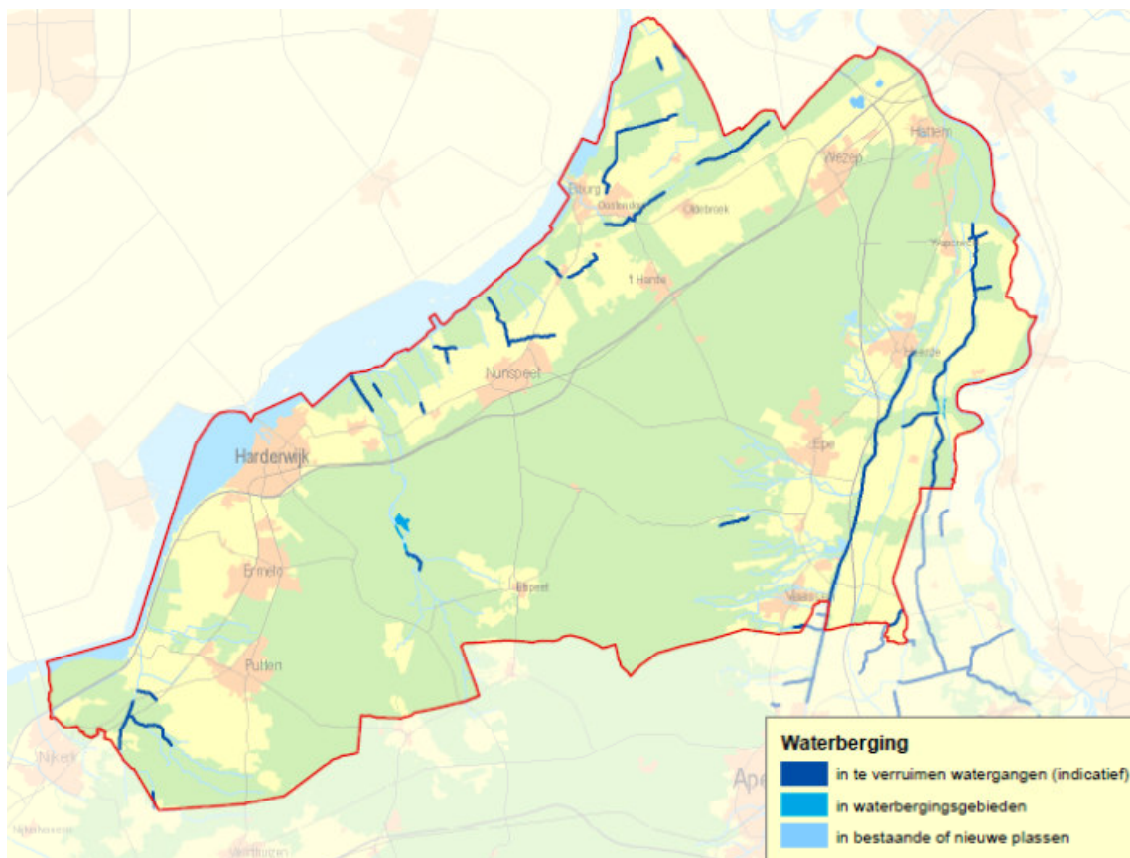
De beeksystemen van Krakenberg, Kronkel, Volenbeek en Veldbeek/Schuitenbeek wateren vrij af naar het Nuldernauw.

Afbeelding 10. Deelstroomgebieden en A-watergangen.

4.4 Waterberging

In de Streekplanuitwerking Waterberging zijn de definitief begrensde bergingsgebieden vastgelegd. Omdat de waterschappen de waterbergingsopgave vooral hebben gezocht in het robuuster maken van het watersysteem, met name door het verruimen van watergangen, is de benodigde ruimte voor waterberging ten opzichte van de waterbergingszoekgebieden in het Streekplan 2005 aanzienlijk beperkt. Voor wat betreft het plangebied van dit bestemmingsplan gaat het om het verruimen van een aantal A-watergangen in het zuidelijke deel van het plangebied (zie afbeelding 11).

Afbeelding 11. Deelkaart Regio Noord-Veluwe behorende bij de Streekplanuitwerking Waterberging.

4.5 Riolering

De riolering in de gemeente Putten bestaat uit een absoluut vrijvervalsysteem (gemengd riool, regenwaterafvoerriool en droogweerafvoerriool) en een druksysteem (drukleiding, inzamelleiding). Het rioleringssysteem heeft in feite geen directe overstorten op het open water van het oppervlaktewatersysteem, in bebouwd gebied en buitengebied. Op de meeste plaatsen wordt dit gebufferd door overstortbassins. Risico's van negatieve beïnvloeding van de waterkwaliteit via overstorten, zijn daardoor beperkt. Aan de Voorthuizerstraat, ter hoogte van Krachtighuizen, ligt een hoofdrioolpersleiding.

4.6 A-watergangen

Vergunningen voor ingrepen in de A-watergangen worden afgegeven na overleg met het waterschap. Om hun taak uit te kunnen oefenen, maken beide waterschappen in het plangebied gebruik van de Keur. De Keur is een door het waterschapsbestuur vastgestelde verordening, waar gedoogplichten, geboden en verboden in staan. Deze regels gelden voor toestanden en handelingen op en vlakbij waterkeringen, watergangen en kunstwerken, zoals duikers. In een afzonderlijk kader is meer informatie over de Keur opgenomen. De Keur bevat de ligging en maatvoering van waterstaatkundige werken en waterpartijen, alsmede de onderhoud- en beschermingszones.

4.7 Ontwikkelingen en perspectieven

Water als (mede)ordenend principe in de ruimtelijke ordening komt tot uiting in:

- toepassing van de watersysteembenadering;
- verdrogingsbestrijding en beekherstel;
- duurzame ontwikkeling stedelijk waterbeheer;
- aandacht voor natte natuur;
- vasthouden van water/tegengaan van snelle afvoer (vooral uit stedelijk gebied).

Watersysteembenadering

Het watersysteem is vaak bepalend voor de invloed van een bepaalde functie op zijn omgeving. Een vervuiling in de bovenloop van een beek beïnvloedt een veel groter gebied (het hele stroomgebied) dan een belasting in de benedenloop. Door het actuele landgebruik (meer) af te stemmen op de randvoorwaarden en kansen van de natuurlijke ondergrond, kunnen de natuurlijke samenhangen tussen en binnen watersystemen meer als sturingsparameters fungeren in de ruimtelijke ontwikkeling. Bij ruimtelijk plannen met water wordt bepaald of binnen een ruimtelijke eenheid (een hydrologisch systeem) verweving van verschillende grondgebruiksvormen mogelijk is. Uitgegaan wordt van de vraag in hoeverre ecologische en economische eisen van de verschillende grondgebruiksvormen aan de waterhuishouding, al dan niet conflicterend zijn. Conflicterende eisen vragen om scheiding of aanpassing van de ene grondgebruiksvorm aan de andere (richtinggevende) grondgebruiksvorm. Niet conflicterende eisen maken verweving mogelijk.

Verdrogingsbestrijding en beekherstel

Zowel in het stedelijk gebied als in het buitengebied treedt verdroging op. Verdroging zorgt voor negatieve effecten op de natuur op lokaal niveau en voor het regionale watersysteem. Overigens kunnen de risico's op verdroging in het plangebied enigszins worden genuanceerd, omdat enerzijds sprake is van vermindering van grondwateronttrekkingen (op korte termijn) en anderzijds sprake is van vernatting door zeespiegelstijging en bodemdaling (op langere termijn; zie onder wateroverlast). Voorts brengt vernatting ook het risico mee op uitspoeling van nitraat en fosfaat op de waterkwaliteit in het Randmeer. De samenhang van stedelijk en landelijk gebied vraagt aandacht, omdat ingrepen in het stedelijk gebied vaak doorwerken in het landelijk gebied.

Wateroverlast

De verwachting is dat de zeespiegel zal stijgen en de bodemdaling doorzet. Als gevolg van klimaatveranderingen kan in de winter in de grote rivieren, de afvoer groter worden. In de zomer komen meer extremen voor: verminderde afvoer als gevolg van drogere periodes of grotere afvoer als gevolg van heviger buien. De verwachting is dat het grondwaterpeil 70 cm hoger komt te liggen en onder invloed van de veranderingen meer zal fluctueren. De oorzaak van wateroverlast ligt vaak in de natte winters als gevolg van klimaatsverandering, een afname van grondwateronttrekkingen en een toename van verhard oppervlak in kom en buitengebied. Door uitvoering van maatregelen tegen verdroging, zal mogelijk ook in de toekomst, plaatselijk wateroverlast ontstaan. Tijdens perioden van hoge afvoeren kunnen, met name voor duikers, kortstondige inundaties optreden.

Bij het bestrijden van wateroverlast zal zoveel mogelijk moeten worden gekeken naar hergebruik van het overtollige water. In de Putterpolder zijn de gronden in het voorjaar te nat en in het najaar te droog. Dit komt omdat in het waterbeheer de overgang van winterpeil naar zomerpeil, op dit moment op een vaste datum plaatsvindt. Door de overgang van zomer- naar winterpeil flexibel en weersafhankelijk te maken, kan dit probleem mogelijk worden opgelost.

Veiligheid

In het kader van het project Veiligheid Zuidelijke Randmeren en Eem hebben het milieueffectrapport (MER), het ontwerp-dijkverbeterplan (DVP) en de ontwerpvergunningen in de zomer van 2011 ter inzage gelegen.

Het ontwerp-dijkverbeterplan gaat voor wat betreft de Putterzeedijk uit van taludverflauwing buitendijks (tussen de dijkpalen 30,2-32,2) en aanberming.

In de zomer van 2011 heeft het waterschap in een separate procedure, de ontwerpleggers voor de nieuwe waterkering ter inzage gelegd (tegelijktijd met de plannen van de dijkverbetering). In het najaar zijn de leggers op basis van de inspraakreacties aangepast.

4.7.1 *Kansen voor de toekomst*

In de gemeente Putten zijn problemen met wateroverlast, verdroging en waterkwaliteit. Er worden door verschillende instanties (Rijkswaterstaat, waterschappen, provincie) maatregelen genomen om deze knelpunten, voornamelijk op inrichtingsniveau, op te heffen. Ook maatregelen op stroomgebiedsniveau kunnen helpen om problemen in de toekomst te voorkomen of om huidige problemen op te lossen. Het structuurplan en het bestemmingsplan bieden goede kansen om te plannen met water, zowel in stedelijk als in landelijk gebied.

Putten heeft als één van de weinige gemeenten een absoluut rioleringsstelsel, waardoor er minimaal vuil-water overstort. De inzet voor de toekomst is om dit verder te verbeteren, in combinatie met afkoppeling van verhard oppervlak. Voor toekomstige bouwlocaties, zowel bedrijven als wonen, wordt uitgegaan van:

- grondwaterneutraal bouwen;
- gebruik van duurzame en milieuvriendelijke, dat wil zeggen nietuitlogende bouwmaterialen;
- hergebruik van hemelwater;
- vasthouden, bergen en dan pas afvoeren van overtollig hemelwater, dat wil zeggen dat bij bouwactiviteiten in het plangebied rekening moet worden gehouden met de opvang van het hemelwater, voor zover er geen mogelijkheid is van infiltratie van het water in de grond;
- bouwen op de juiste plek (rekening houden met draagkracht ondergrond en waterhuishouding);
- afkoppelen van verhard oppervlak binnen bestaand stedelijk gebied;
- niet aankoppelen voor nieuw te ontwikkelen gebied

Landbouwgronden dragen het meest bij aan de fosfaatbelasting van grond- en oppervlaktewater. Door de aanwezigheid van fosfaatverzadigde gronden in de gemeente Putten, is de uitspoeling groot. Ook nitraat spoelt makkelijk uit door de aanwezigheid van zandbodems. Om de invloed van de landbouw op de relatief schone watersystemen te verminderen, is gekozen voor:

- zonering van het landelijk gebied waarbij afstemming nodig is van landbouw op HEN-wateren (Hoogste Ecologische Niveau) in het Veldbeekstelsel te weten de deelstroomgebieden Veldbeek, Groot Hell, Blarinckhorsterbeek;
- de Volenbeek en de Schoonderbeek zijn aangewezen als SED-water (water met een specifiek ecologisch doel); het SED-water kent geen eigen zonering;
- in de deelstroomgebieden “Goorsteeg” en “Knapzaksteeg” wordt ingezet op afkoppelen van delen van het agrarisch gebied van het Veldbeekstelsel (HEN-water) en directe afwatering op de Schuitenbeek;
- onderscheid van specifieke agrarische clusters met een specifiek beleid gericht op waterkwaliteit voor de EHS (onder andere in het brongebied van het Veldbeekstelsel);
- zoeklocatie voor retentie.

5 Uitvoeringsaspecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van de PlanMER behandeld. Ook wordt ingegaan op de relevante milieu-, natuur- en overige omgevingsaspecten.

5.2 PlanMER

5.2.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan is planMER-plichtig, omdat het plan het kader vormt voor toekomstige mer-(beoordelings)plichtige besluiten. Het MER is als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen. Het MER is geschreven om het milieu als volwaardig onderdeel in de besluitvorming over de actualisatie van het bestemmingsplan mee te nemen. Het toetst de ontwikkelingen die de bestemmingsplan mogelijk maakt aan mogelijke milieueffecten. Het rapport heeft tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. De Cmer heeft op **XXX** haar toetsingsadvies uitgebracht. De conclusies uit het MER voor dit bestemmingsplan komen in deze paragraaf aan de orde.

5.2.2 Alternatieven

Er zijn alternatieven opgesteld om inzichtelijk te maken wat de mogelijke effecten zijn van verschillende ontwikkelingsmogelijkheden (ontwikkelingsrichtingen). In de passende beoordeling is voor de intensieve en grondgebonden veehouderij de mogelijke ontwikkelingsruimte bepaald op basis van randvoorwaarden uit wet- en regelgeving. Tevens is de behoefte aan ruimte vanuit de lokale veehouderij bepaald. Op basis van de mogelijke ontwikkelingsruimte en de ruimtebehoefte van verschillende functies zijn de volgende alternatieven voor de intensieve en grondgebonden veehouderij opgesteld:

Alternatief Referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkeling)

De alternatieven worden beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De vergelijking van de referentiesituatie met de alternatieven heeft tot doel de gevolgen van beleidskeuzes in beeld te brengen.

De referentiesituatie omvat de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Volgens de Commissie MER (oktober 2011) is de juiste manier van weergeven van de referentie situatie als volgt: 'Ook al is de ruimte voor uitbreiding planologisch gezien 'bestemd', het verlenen van vergunning voor uitbreiding van veehouderijen is een beleidskeuze'. Deze beleidskeuze behoort niet (geheel) tot de autonome ontwikkeling. Voor de autonome ontwikkeling moet worden uitgegaan van dat deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt'.

Volgens het advies van de CMER moet voor de 'referentiesituatie mer' de volgende methode worden gebruikt:

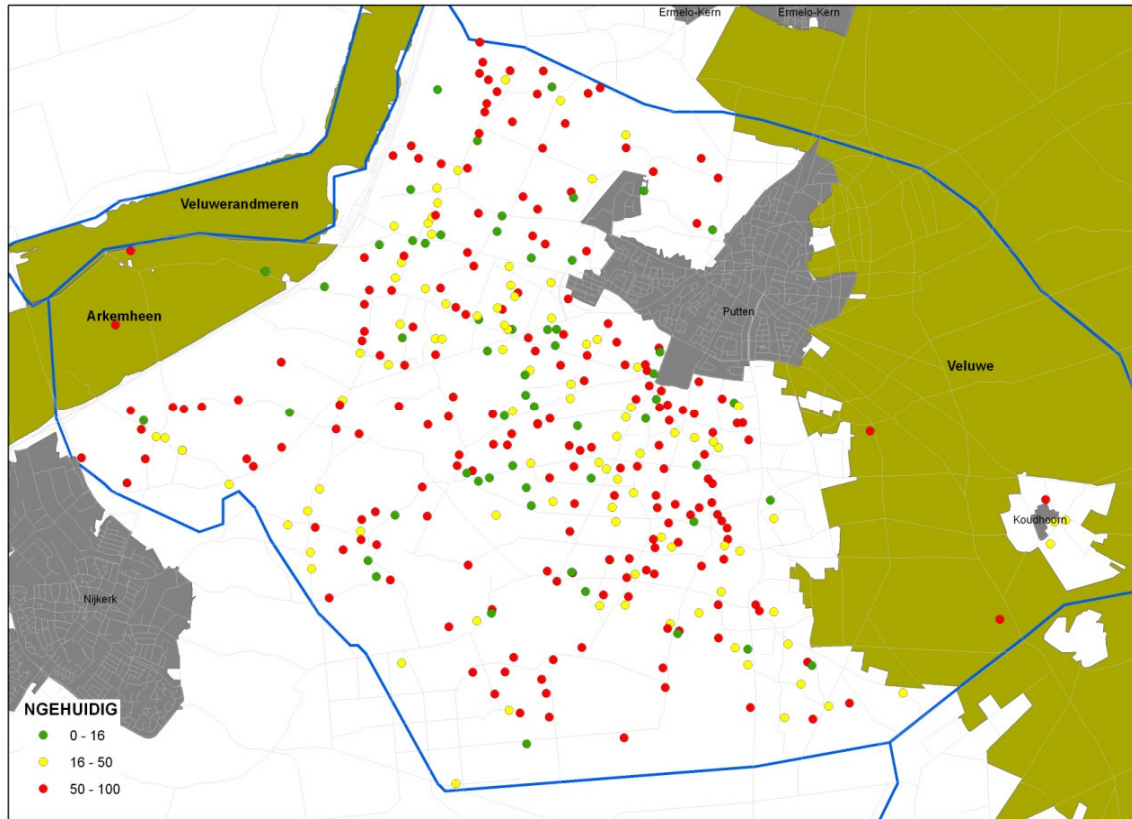
- De huidige situatie (realistische situatie, dus het aantal dieren nu aanwezig, op basis van vergunde aantallen dieren en CBS metelling).
- Dit moet worden opgeplust met de op korte termijn met grote zekerheid reeds bestemde en nog te vergunnen situaties.

Echter, voor de passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) is de referentiesituatie alleen de feitelijke situatie (dus zonder op korte termijn met grote zekerheid reeds bestemde en nog te vergunnen situaties). In het kader van dit MER is, gezien de beslissende invloed van de Natuurbeschermingswet op mogelijke vergunningverlening, uitgegaan van de referentiesituatie Nb-wet.

Dit betekent dat de huidige situatie wordt gezien als referentiesituatie en dat de volgende uitgangspunten gelden:

- Huidige situatie in het veld; Vergunningenbestand gecorrigeerd met de CBS tellingen;
- Beleid en genomen besluiten zijn meegenomen.

Op onderstaande afbeelding staan de locaties en grootte van de veehouderijen in de gemeente Putten.

Afbeelding 12. Locaties en omvang van agrarische bedrijven (huidige situatie).

Alternatief Vigerend bestemmingsplan

Dit alternatief heeft tot doel een juist beeld te geven van de mogelijke uitbreidingsmogelijkheden die nog kunnen voortkomen uit het vigerende bestemmingsplan buitengebied. Dit om het bestuur te laten zien welke mogelijkheden aanwezig zijn in het bestaande bestemmingsplan buitengebied ten opzichte van de huidige situatie. Het alternatief Vigerend bestemmingsplan wordt daarom uitgedrukt in ruimtelijke mogelijkheden:

1. De mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat; de maximale bouwvlakgrootte om rekening te houden met de ruimtelijk meest 'opgevolde' situatie.
2. De mogelijke invulling van deze maximale bouwvlakgrootte uitgedrukt in dieren en emissie.

In bijlage 1 staan de ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderij in het vigerende bestemmingsplan. Om de beoordeling op planniveau uit te voeren zijn de theoretische maximale uitbreidingsmogelijkheden vanuit het bestemmingsplan gedestilleerd:

- In het landbouwontwikkelingsgebied een bouwvlak van 1,5 ha voor veehouderij.
- In het verweingsgebied voor grondgebonden veehouderij een bouwvlak van 1,5 ha, en voor intensieve veehouderij circa 40% (30+10) uitbreiding ten opzichte van de huidige situatie met een maximum bebouwd oppervlak van 2.500 m² voor de middelgrote bedrijven.
- In het extensiveringsgebied voor grondgebonden veehouderij een bouwvlak van 1,5 ha, en voor intensieve veehouderij 10% uitbreiding ten opzichte van de huidige situatie met een maximum bebouwd oppervlak van 2.500 m² voor de middelgrote bedrijven.
- Voor intensieve veehouderijtacken is daarbij rekening gehouden met de eventueel geldende maximale bouwvlakgrootte uit bijlage 1 bij het bestemmingsplan.

- Nieuwvestiging is theoretisch mogelijk, maar naar aanleiding van de ervaring in de gemeente wordt dit niet meegenomen.

Benadrukt moet worden dat dit alternatief zeer theoretisch is, en de invulling van de maximale bouwvlakmogelijkheid niet erg waarschijnlijk is (zie toelichting Ad 2 in paragraaf 5.2.4.2).

Alternatief Natuur

De omvang van dit alternatief wordt mede bepaald door de Natuurbeschermingswet 1998. Het bestemmingsplan mag namelijk geen ontwikkelingen toestaan die tot significante negatieve effecten leiden op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden Veluwe en Arkemheen en Veluwe-erandmeren (de zogenoemde 'nulsituatie'). Van de aangegeven Natura 2000-gebieden is het gebied Veluwe de beperkende factor voor het geactualiseerde bestemmingsplan.

Voor het bereiken van de gezochte nulsituatie zijn mede op basis van de Passende beoordeling twee kansrijke situaties beschouwd waarbij ten opzichte van de vigerende planologische mogelijkheden in de situatie bij recht de volgende beperkingen gelden:

- Situatie 1:
 - voor de oppervlakte van de bedrijfsgebouwen van middelgrote veehouderijbedrijven en voor de met veestallen bebouwde oppervlakte van het bouwvlak van grote veehouderijbedrijven:
 - In een zone van 1.500 m grenzend aan het Natura 2000-gebied Veluwe een beperking van 40%;
 - In het overige plangebied een beperking van 30%;
- Situatie 2:
 - De oppervlakte van de bedrijfbebouwing van middelgrote veehouderijbedrijven worden beperkt tot de huidige omvang;
 - De grote veehouderijbedrijven hebben een beperking van de met veestallen bebouwde oppervlakte van het bouwvlak van 30%.

In de lijn van de door de gemeente Putten gekozen uitgangspunten voor behoud van een gezond agrarisch bedrijfsleven biedt situatie 2 daarvoor de beste mogelijkheden. Daarin worden immers de meest levenskrachtige bedrijven nog een mogelijkheid voor ontwikkeling geboden. Deze keuze houdt in dat grote bedrijven planologische mogelijkheden voor de staloppervlakte binnen het bouwvlak krijgen tot maximaal 0,7 ha (indien groter wordt de huidige omvang bevroren).

De bovenstaande mogelijkheden voor ontwikkeling van bestaande veehouderijbedrijven heeft als consequentie dat de mogelijkheid tot het stichten van een nieuw veehouderijbedrijf of de omschakeling naar een veehouderijbedrijf niet meer gehandhaafd kan worden.

In lijn met het vigerende bestemmingsplan kan voor intensieve veehouderij de wijzigingsbevoegdheid behouden worden tot vergroting van het bouwblok met 10 % ten behoeve van het voldoen aan eisen met betrekking tot het dierenwelzijn, mits het aantal dierplaatsen niet wordt uitgebreid.

Op planniveau zijn dit de mogelijkheden die generiek kunnen worden toegestaan. Voor individuele gevallen kan hiervan in sommige gevallen worden afgeweken via een buitenplanse wijziging oftewel een separate bestemmingsplanherziening. Er zal dan wel aangetoond moeten worden dat dit past binnen de kaders van milieu- en natuurwetgeving.

Het alternatief Natuur heeft de volgende afwijkingen ten opzichte van het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied.

- Beperken van de staloppervlakte binnen het bouwvlak van grote agrarische bedrijven tot maximaal 0,7 ha.
- Beperken van de staloppervlakte binnen het bouwvlak van middelgrote agrarische bedrijven tot de huidige grootte.
- Geen omschakelingsmogelijkheden naar een veehouderijbedrijf.

5.2.3 Beoordeling effecten

Deze alternatieven zijn vervolgens beoordeeld op alle aspecten. Hieronder is het overzicht gegeven van de effectenbeoordeling.

Tabel Overzicht van de effectenbeoordeling

Aspect	Criteria	Effect van alternatieven		
		Referentie	Vigerende bp	Natuur
Water	Risico negatieve effecten voor grond- en oppervlakte water kwaliteit.	0	0/-	0
	Effect op waterbergingsopgave.	0	0/-	0
Natura 2000	• Verstoring door geluid	0	0	+
	• Verstoring door licht	0	0	+
	• Verstoring door betreding	0	0	0
	• Stikstofdepositie	0	--	+
EHS	• Aantasting van kenmerken en waarden	0	0	0
WAV	• Stikstofdepositie	0	-	+
Flora- en fauna-wet	• Effecten op staat van instandhouding soorten	0	0/-	0/-
Landschap	• Verandering van de regionale landschapsstructuur, in het bijzonder op de variatie in de landschapsstructuur en op de herkenbaarheid en identiteit van het landschap.	0	0/-	0
	• Verandering van contrasten tussen open gebieden besloten gebieden (polders versus Veluwerand).	0	0	0
	• Verandering van de openheid van het gebied Arkemheen/Putterpolder.	0	0/-	0
	• Verandering van kenmerkende verkavelingstructuren.	0	0	0
	• Verandering van karakteristieke landgoedstructuren.	0	0	0
	• Verandering/verdwijning van kleine landschapselementen.	0	0	0
	• Verandering van karakteristieke beekdalpatronen.	0	0/-	0
Cultuurhistorie	• Aantasting van cultuurhistorisch waardevolle elementen en patronen.	0	0	0
	• Aantasting van cultuurhistorische landschappen en hun specifieke kenmerken.	0	0	0
	• Aantasting van karakteristieke monumenten/boerderijcomplexen/gebouwensembles.	0	0	0
	• Aantasting van aardkundig waardevolle elementen en patronen.	0	0	0
	• Aantasting van archeologische waarden	0	0	0
Archeologie	Risico op aantasting van archeologische waarden	0	0	0
Infrastructuur	Verandering van verkeer op de wegen	0	-	0/-
	Verandering in de verkeersveiligheid	0	0	0
Geur	Aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen / Geurhinder	0	-/0	-/0
Geluid	Toename/ afname geluidshinder	0	-	0
Lucht	Risico op overschrijding van norm van de concentratie fijnstof	0	0	0
Gezondheid en intensieve veehouderij	Risico op gezondheidseffecten	0	0/-	0/-

++	sterk positief effect
+	positief effect
0/+	gering positief effect
0	geen positief en geen negatief effect

-/0	gering negatief effect
-	negatief effect
--	sterk negatief effect

Vanuit het doel van het MER, namelijk om ten behoeve van het bestemmingsplan inzichtelijk te maken wat de milieueffecten zijn van verschillende ontwikkelingsmogelijkheden in de grondgebonden en intensieve veehouderij, is duidelijk dat het alternatief met de kleinste uitbreidingsmogelijkheden, de minst negatieve effecten en de meest positieve effecten heeft. Een zeer belangrijk onderdeel van de milieubeoordeling is gelegen in de effecten op de natuur in het kader van de strikte bescherming vanuit de Natuurbeschermingswet. Deze hangt nauw samen met de locatie van de uitbreiding van de veehouderij en de omvang van veehouderij. Het alternatief Natuur is zodanig gevormd dat deze geen effect tot een positief effect heeft op de Natura 2000 gebieden. Dit is tevens onderzocht en bewezen in de passende beoordeling. Het alternatief Vigerend bestemmingsplan geeft echter, bij volledige benutting van de aanwezige planologische ruimte met staloppervlakte, wel een forse toename van stikstofdepositie op de Natura 2000 gebieden.

Op de beoordelingscriteria water, landschap, infrastructuur en geluid scoort alternatief Natuur iets beter dan het alternatief Vigerende bestemmingsplan. Dit is vooral gerelateerd aan de omvang van de ruimte die nog ingevuld kan worden in het vigerende bestemmingsplan in vergelijking tot de autonome ontwikkeling.

Onderstaand wordt per beoordelingscriterium de beoordeling toegelicht per aspect.

- Water: Indien de theoretische maximale invulling van het bestemmingsplan plaatsvindt, zal dit een toename geven in verhard oppervlakte waardoor een mogelijke beperkte vermindering plaatsvindt van de waterbergingscapaciteit.
- Natuur (Flora&Fauna); Er is een mogelijkheid dat de instandhouding van de soorten in het plangebied effecten ondervindt van de uitbreidingen en mogelijke veranderingen in de gebouwen.
- Natuur (EHS, N2000); Het alternatief Vigerend bestemmingsplan geeft een forse toename van stikstofdepositie op de EHS en Natura 2000 gebieden. In de passende beoordeling is gebleken dat het alternatief Natuur geen effecten en zelfs een afname geeft van stikstofdepositie op deze gebieden.
- Landschap: De karakteristieke beekdalpatronen, de landschapstructuur, en de openheid van het gebied Arkemheen/Putterpolder van de gemeente Putten met haar kenmerkende verschillen kan door forse toename van de omvang van agrarische bedrijven worden aangetast. Dit speelt met name voor het alternatief Vigerend bestemmingsplan. Als kanttekening kan vermeld worden dat het belangrijk is dat agrarische bedrijven vitaal blijven. Daardoor wordt voorkomen dat het landschap verloederd (wegvallen investeringen, verzaken onderhoud, verruiging landschap).
- Infrastructuur: De groei van veehouderij veroorzaakt lokaal een toename van verkeer. De capaciteit van het wegennet kan dit voldoende aan. De verkeersveiligheid verandert hierdoor niet.
- Geur: Ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen geven een geringe toename van het aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen
- Gezondheid: Het risico op gezondheidseffecten zijn gerelateerd aan de afstand van gevoelige bestemmingen tot de intensieve veehouderijen die mogelijk kunnen uitbreiden. Dit is 250 m. Er zijn in gemeente Putten deze situaties aanwezig. De uitbreidingen zijn niet zodanig dat er hele grote bedrijven gevestigd kunnen worden. Daarom zijn de effecten op het risico op de gezondheid licht negatief.
- Cultuurhistorie: Bij een toename van de omvang van de agrarische bedrijven kunnen cultuurhistorisch waardevolle landschappen, patronen of elementen worden aangetast. Er wordt aangenomen dat bij uitbreiding het vigerende beleid wordt gevolgd en er geen effecten zullen optreden.
- Archeologie: Aangenomen wordt dat bij de concrete lokale planvorming van de activiteiten het aspect archeologie adequaat wordt meegenomen en in maatregelen wordt vertaald. De effecten zijn daarom neutraal.
- Lucht: Er is geen toename van het risico op het overschrijden van de norm van de concentratie indien er niet meer dan 1.5 ha mag worden uitgebreid

5.2.4 Gevolgen voor het bestemmingsplan

5.2.4.1 Bouwvlakgrootte

Op basis van de uitgangspunten voor bestemmingsplan is voor wat betreft het onderzoek naar de effecten van de emissie van stikstof uitgegaan van volledige benutting (maximale invulling en realisatie van alle ontwikkelingsmogelijkheden) van het bouwvlak voor een deel van de middelgrote en grote bedrijven (mede rekening houdend met bijlage 1 bij de regels van het bestemmingsplan) en het stoppen van alle kleine en een deel van de middelgrote en grote bedrijven. Uit het onderzoek is gebleken dat bij deze groep veehouderijbedrijven zodanige effecten kunnen optreden dat een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats in het Natura 2000-gebied Veluwe niet zijn uit te sluiten.

5.2.4.2 Hoe realistisch is een maximale invulling ?

Bij de onderzochte maximale invulling van het bouwvlak kunnen twee kanttekeningen worden gemaakt:

1. De maximale invulling van alle mogelijkheden sluit niet aan bij ontwikkelingen in de omvang van de veestapel;
2. De maximale invulling sluit niet aan op de feitelijke benutting van het bouwvlak.

Ad 1.

Indien alle in het bestemmingsplan geboden mogelijkheden daadwerkelijk zouden worden gerealiseerd leidt dit voor het buitengebied west van Putten ten opzichte van de huidige feitelijke situatie⁶ tot een toename van de veestapel (gemeten in NGE) van circa 25%⁷.

Zo'n maximale invulling van geboden planologische ruimte met daarbij behorende omvang van de veestapel is echter niet realistisch:

- Landelijk is er een trend gaande waarbij enerzijds kleinere bedrijven stoppen en anderzijds grotere bedrijven groeien (en daarvoor ook de bedrijfseconomische mogelijkheden hebben). De totale veestapel neemt daarbij niet toe (voor intensieve veehouderij is zelfs sprake van een afname). Er is dus sprake van een herverdeling van dieren van de kleine stoppende bedrijven naar de groeiende grotere bedrijven. Een substantiële groei van de veestapel in Putten is niet te verwachten, naar verwachting is er in de praktijk eerder sprake van een afname van de veestapel.;
- De samenstelling van de veehouderij in Putten (relatief veel kleine en middelgrote bedrijven kleiner dan 50 nge) is zodanig dat uitgroei van de kleine en middelgrote bedrijven tot de gehanteerde maatvoering van het bouwvlak in de praktijk niet zal voorkomen. Ook in de huidige situatie zijn lang niet alle beschikbare planologische mogelijkheden volledig benut;
- Het verschil tussen de gehanteerde feitelijke huidige dierenaantallen (op basis van CBS cijfers) en de vergunde aantallen voor de plansituatie is een theoretisch verschil. In de praktijk zijn er alleen werkelijke aantallen dieren. Als er dan toch moet worden uitgegaan van een verschil tussen feitelijke en vergunde situatie, zal dit verschil in de praktijk niet alleen optreden in de referentiesituatie maar ook in de plansituatie. Bij een maximale invulling is dan sprake van een overschatting van de werkelijkheid.

Ad 2.

De maximale benutting van de gehele oppervlakte van het bouwvlak met stalruimte is niet realistisch. In de praktijk is een deel van het bouwvlak in gebruik voor de bedrijfswoning, de mestopslag, opslag/machineberging in bijvoorbeeld een kapschuur en er is ook ruimte nodig voor verkeersbewegingen.

Er is een steekproefanalyse uitgevoerd naar de daadwerkelijke oppervlakte die in gebruik is als veestalling versus bouwvlakgrootte. Daaruit blijkt dat bij circa 95% van de bedrijven (middelgroot en groot) minder dan 35% van de beschikbare planologische ruimte (bouwvlak) voor stalruimte in gebruik is. De gemiddelde stalgrootte op dit moment is voor middelgrote bedrijven 0,05 ha en voor grote bedrijven 0,2 ha. Deze situatie is al jarenlang stabiel.

⁶ Huidige feitelijke situatie = vergunde situatie gecorrigeerd op basis van CBS cijfers Landbouwtelling.

⁷ Daarbij zijn als stoppend aangemerkte bedrijven buiten beschouwing gelaten.

Zelfs uitgaande van een theoretische groei tot een verdubbeling van de staloppervlakte bij deze groep bedrijven (dit is overigens milieutechnisch niet eens mogelijk), leidt dit voor die groep nog lang niet tot een volledige benutting van de beschikbare planologische ruimte. Deze theoretische groei is echter niet realistisch, de gemiddelde stalgrootte op dit moment is voor middelgrote bedrijven 0,05 ha en voor grote bedrijven 0,2 ha. Op termijn is de groeipotentie van deze bedrijven naar verwachting gering (zie ook onder ad 1.).

Uit het geuronderzoek is bovendien gebleken dat de milieugebruiksruimte voor geur een belemmerende factor is voor de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderij. De invoering van de technische maatregelen op basis van het Besluit Huisvesting zullen deze belemmering op termijn verminderen.

Vermeldenswaard is bovendien dat uitbreiding van de oppervlakte aan veestallen ook noodzakelijk kan zijn om aan verscherpte eisen vanwege dierenwelzijn te voldoen. In dat geval is er geen sprake van extra dieren en extra emissie. Bij zo'n uitbreiding wordt ook gelijk nieuwe staltechniek toegepast waardoor de milieuprestaties bij gelijke dieren aantallen zelfs verbeteren.

Uiteraard zijn er in de groep van grote bedrijven ook sterke, economisch vitale en groeiende bedrijven. Zelfs bij gezonde groei van deze bedrijven is de verwachting, gezien de aantalsverhouding tussen deze bedrijven en de overige bedrijven, dat bij generieke groei van alle veehouderijbedrijven in de gemeente de maximale staloppervlakte dan nog minder dan 70% van de beschikbare planologische ruimte omvat. De verwachting is dat de groep middelgrote bedrijven, gezien de huidige omvang/staloppervlakte en de daaraan gekoppelde draagkracht in de komende periode niet zal uitbreiden.

5.2.4.3 Conclusie

De gemeente vindt het op grond van het bovenstaande aannemelijk dat er in de praktijk geen maximale invulling van de planologische mogelijkheden plaatsvindt en acht een realistisch uitgangspunt voor grote bedrijven een maximaal oppervlakte voor veestallen van 70% van het bouwvlak van 1 ha. Voor middelgrote intensieve veehouderijbedrijven is realistisch dat wordt uitgegaan van het gelijk blijven van de oppervlakte stalruimte binnen het bebouwingsmaximum van 2.500 m² bij een bouwvlak van 0,75 ha.

5.2.5 *Voldoet een realistische oppervlakte veestalling aan de vereisten van de Nb wet?*

In het onderzoek is ook een berekening gemaakt van een plansituatie met beperkte mogelijkheden voor het bouwvlak (alternatief Natuur in het MER). Uit de berekeningen blijkt dat in die situatie geen effecten op de Natura 2000-gebieden optreden.

Deze doorgerkende plansituatie komt overeen met de in paragraaf 6.2.4.3 beschreven realistische situatie voor de oppervlakte veestallen op het bouwvlak.

5.2.6 *Wijzigingsbevoegdheden*

De gemeente wil zoveel mogelijk dezelfde wijzigingsbevoegdheden aanhouden als in het geldende plan, die conform het Reconstructieplan zijn. Als gevolg van de ontwikkelingen in de agrarische sector en de uitkomsten van het MER zijn er echter geen mogelijkheden meer voor de nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf, omschakeling van wonen naar agrarisch bouwvlak en omschakeling van agrarisch gebied naar agrarisch bouwvlak.

In de gehandhaafde wijzigingsmogelijkheden is een extra voorwaarde opgenomen die moet borgen dat hiervan alleen gebruik gemaakt kan worden wanneer dit niet leidt tot een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. De wijzigingsbevoegdheden zullen daarom worden voorzien van de zinsnede; 'alleen voor zover dit niet leidt tot een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden'. Zie overigens ook de laatste alinea onder punt 3 Mitigerende maatregelen.

5.2.7 Mitigerende maatregelen

De gemeente voert sinds enige jaren een actief intrekingsbeleid voor milieuvergunningen van stoppende bedrijven. Hierdoor zal ook geen latente ruimte ontstaan (die later weer elders zou kunnen worden ingevuld) maar wordt de toegestane omvang van de veestapel ook daadwerkelijk verkleind. Dit wordt gecombineerd met de herbestemming van aanwezige planologische ruimte (agrarische bouwvlakken).

In het kader van de toetsing aan de Nb wet kunnen voor de Omgevingsvergunning (onderdeel milieu) op grond van lokale omstandigheden extra technische maatregelen (BBT+, BBT++) als voorwaarde worden voorgeschreven. Hiermee kan een actieve bijdrage worden geleverd aan het verminderen van de stikstofdepositie vanuit de gemeente.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor uitbreiding van een veehouderij vindt afstemming plaats met de provincie over de benodigde vergunning op grond van de Nb wet. Met de komst van de Wabo haken vergunningen in het kader van de Nb wet aan bij de omgevingsvergunning. De provincie verleent dan niet langer een vergunning, maar een verklaring van geen bedenkingen (vvgb). B&w zijn bevoegd gezag en GS geven een verklaring van geen bedenkingen af. Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van stallen voor veehouderij is langs de weg van het aanhaken dus afstemming met de Nb wet gegarandeerd. De provincie Gelderland hanteert bij toetsing de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland.

5.2.8 Conclusie

De gemeente heeft in de belangenafweging ervoor gekozen om de mogelijkheden voor de grotere agrarische bedrijven, die de beste kansen hebben voor verdere ontwikkeling, te behouden. Omdat natuurlijk nog niet concreet duidelijk is welke bedrijven zich de koomende planperiode concreet gaan ontwikkelen, zijn voor die bedrijven de mogelijkheden van geldend plan zoveel mogelijk behouden. De in het bestemmingsplan opgenomen regeling biedt mogelijkheden flexibel in te spelen op realistische individuele ontwikkelingswensen. In de praktijk is de realisatie van extra stalruimte op basis van (nog beschikbare, niet benutte) planologische ruimte alleen mogelijk indien er een Omgevingsvergunning is verleend. Bij aanvragen voor zo'n vergunning wordt altijd getoetst of is voldaan aan de vereisten van de Nb wet. Dit is dus een extra borging dat geen ontwikkelingen met extra dierenaantallen kunnen plaatsvinden die in strijd zijn met de Nb wet, waaronder de stikstofdepositie op gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Hierop vindt bovendien stringente toetsing en handhaving plaats door de provincie Gelderland (Bevoegd gezag Nb wet).

Gesteld kan worden dat de in het bestemmingsplan Putten west opgenomen regeling voor het bouwvlak op basis van de feitelijke situaties en een – ruim ingezet – realistisch scenario niet zal leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de habitattypen waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen ten opzichte van de huidige situatie. Dit geldt dus eveneens voor de soorten die in deze habitattypen leven. Daarmee worden de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Veluwe niet aangetast en kan het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan worden genomen.

5.2.9 Advies CieMER

PM.

5.3 Bodem

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is inzicht in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en het grondwater noodzakelijk. Aangetoond dient te worden dat de bodem en het grondwater vrij zijn van verontreiniging.

Dit bestemmingsplan is een actualiserend plan. Het legt bestaande situatie vast en actualiseert de bestaande juridisch-planologische regelingen. Voor een dergelijk plan geldt een uitzondering op de algemene regel dat voor elk plan een bodemonderzoek verricht moet worden.

Via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden worden wel indirect nieuwe bouw- en gebruiksmogelijkheden gecreëerd. Deze nieuwe mogelijkheden zijn gering en niet is bekend wanneer en waar van welke mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Op het moment dat van een bouwmogelijkheid gebruik wordt gemaakt moet aangetoond worden, dat de locatie geschikt is voor de beoogde functie.

Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het aspect bodem- en grondwaterkwaliteit het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

5.4 Geluid

5.4.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft tot doel de mensen te beschermen tegen geluidsoverlast. De Wgh biedt onder andere geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerlawaaai, spoorweglawaaai en industrielawaaai. In de Wgh is een zone van wegen, industrieterreinen en spoorwegen geregeld. Enerzijds betekent dit dat (geluids)eisen worden gesteld aan de milieubelastende functies, anderzijds betekent dit dat beperkingen worden opgelegd aan milieugevoelige functies.

5.4.2 Wegverkeer

In de Wet geluidhinder is bepaald dat iedere weg een geluidzone heeft. Een zone is in feite een akoestisch aandachtsgebied. De breedte van de zone wordt bepaald door het aantal rijstroken en de ligging van de weg binnenstedelijk of buitenstedelijk gebied. De volgende wegen zijn echter vrijgesteld van een zone:

- wegen die liggen binnen een woonerf;
- wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur;
- wegen, waarvan op grond van een door de gemeenteraad vastgestelde geluidsniveaukaart vast staat dat de geluidsbelasting op 10 m uit de as van de meest nabij gelegen rijstrook 48 dB of minder bedraagt.

Bij railverkeer geldt een voorkeurswaarde van 57 dB(A). De maximale ontheffingsgrenswaarde is 70 dB(A). De spoorlijn die binnen het plangebied ligt is de lijn Amersfoort-Zwolle.

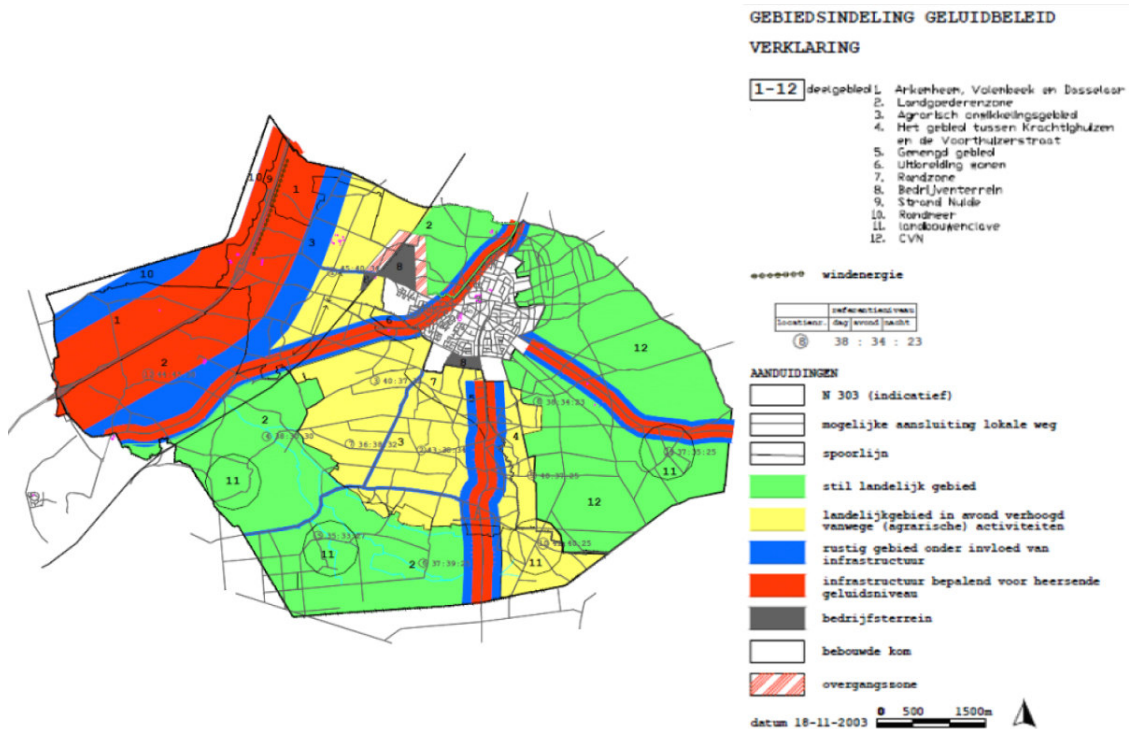
5.4.3 Industrielawaaai

Volgens de Wet geluidhinder moeten alle terreinen, waarop inrichtingen zijn of kunnen worden gevestigd die in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken, gezoneerd zijn. Deze inrichtingen, ook wel 'grote lawaaimakers' genoemd. Zijn te vinden in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Rondom deze industrieterreinen geldt een geluidszone die wordt vastgelegd in bestemmingsplannen. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting als gevolg van het industrieterrein niet meer dan 50 dB(A) bedragen.

Op de verbeelding is een deel van de geluidzone van het in de gemeente Nijkerk gelegen bedrijventerrein Arkervaart opgenomen.

5.4.4 Geluidbeleid

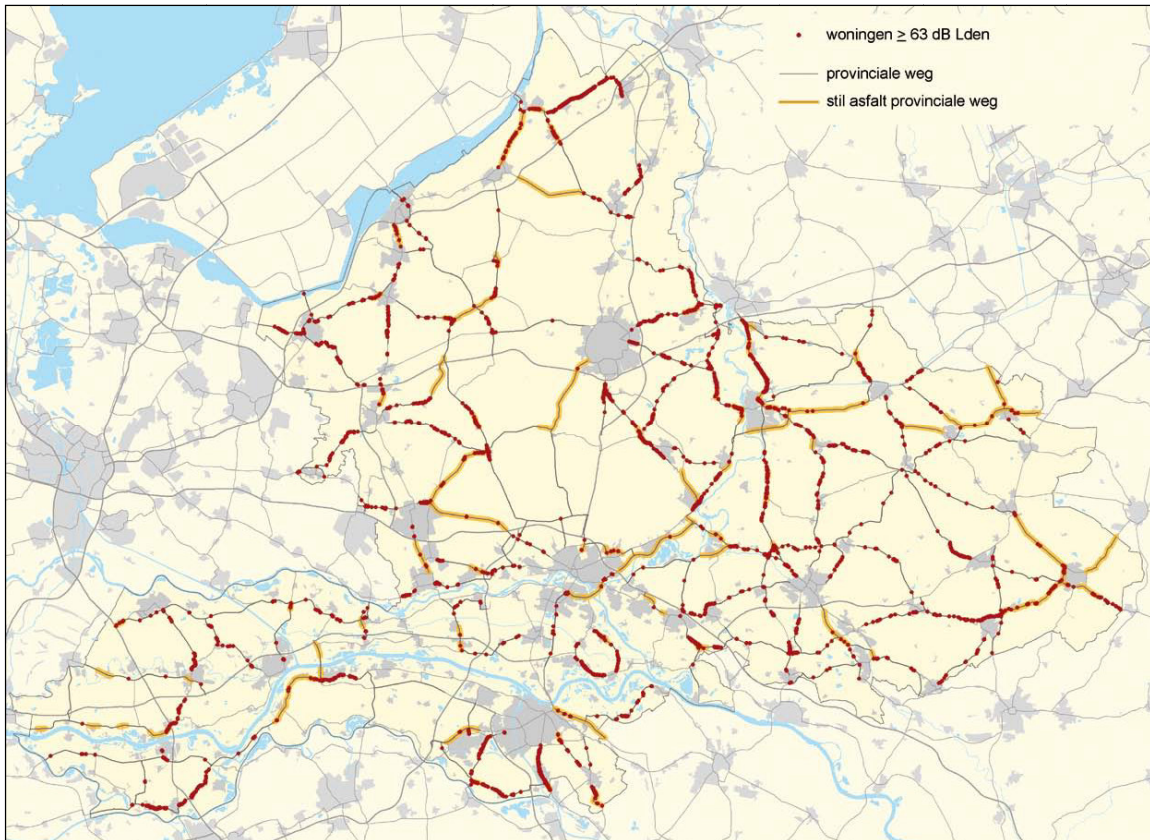
Vooraf bij vergroting van intensieve veehouderijen is een toename aan geluid. Dit wordt vooral veroorzaakt door ventilatoren en voermachines. Daarnaast kan ook het vrachtverkeer een bijdrage leveren aan geluidsoverlast. Dat speelt vooral bij de effecten van geluid op geluidsgevoelige objecten. In de nota Geluidbeleid is het buitengebied onderverdeeld in enkele zones: stil landelijk gebied, landelijk gebied met agrarische bedrijvigheid en onder invloed van infrastructuur.

Afbeelding13. Gebiedsindeling Geluidbeleid buitengebied Putten.

Op afbeelding 14 is weergegeven langs welke provinciale wegen de berekende geluidbelasting (situatie 2008) op woningen hoger of gelijk is aan 63 dB L_{den}⁸. In het westelijk buitengebied van Putten gaat het om woningen langs de N798 en N303. De berekening is uitgevoerd met een geijkt rekenmodel op basis van verkeersintensiteiten op de wegen. Daarnaast is op de kaart weergegeven waar inmiddels stil asfalt op de provinciale wegen is gerealiseerd.

⁸ In het Actieplan Geluid 2008 is de waarde bepaald waarboven maatregelen genomen gaan worden langs provinciale wegen in verband met geluidoverlast, namelijk groter of gelijk aan 63 dB. Dit wordt door de provincie Gelderland een aanvaardbare grens gevonden. Het is niet zo dat er beneden deze grens geen gezondheidsrisico's optreden.

Afbeelding14. Geluidbelasting op woningen langs provinciale weg (Bron: Gelders Milieuplan 4).

5.4.5 Conclusie

Op grond van artikel 77 van de Wet geluidhinder dient bij de voorbereiding van de vaststelling van een bestemmingsplan een akoestisch onderzoek ingesteld te worden naar geluidsbelastingen op de gevels van woningen afkomstig van wegverkeerslawaaai. Uit dit onderzoek moet naar voren komen wat de te verwachten geluidsbelasting voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen is en welke maatregelen worden getroffen om de maximaal toelaatbare grenswaarden niet te overschrijden. Op basis van het bepaalde in artikel 76 lid 3 kan dit onderzoek achterwege blijven, indien op het tijdstip van de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan een weg reeds aanwezig of in aanleg is en de woning of andere geluidsgevoelige objecten ook reeds aanwezig of in aanbouw zijn.

Het bestemmingsplan biedt alleen via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden mogelijkheden om nieuwe geluidgevoelige objecten te realiseren. Bij recht zijn geen nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk. Dit betreft onder meer de mogelijkheid om via het functieveranderingsbeleid nieuwe woningen te realiseren. Omdat in dit stadium niet duidelijk is of en waar dit zal gebeuren en de lokale situatie bepalend is, is geen akoestisch onderzoek uitgevoerd. Nieuwe woningen zijn pas mogelijk na een afwijkings- of wijzigingsbesluit. Aan deze bevoegdheden is de eis gekoppeld dat de milieutechnische uitvoerbaarheid moet zijn aangetoond.

Verder is aan de wijzigingsbevoegdheden een algemene voorwaarde toegevoegd, die nadrukkelijk uitspreekt dat een wijzigingsbevoegdheid niet mag worden toegepast binnen de op de plankaart opgenomen 50dB(A) contour, behorende bij het bedrijventerrein Arkervaat.

Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het aspect geluid het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

5.5 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden. Deze wet bestaat uit een wijziging van de Wet milieubeheer (invoering nieuwe titel 5.2 'luchtkwaliteitseisen') en de invoering van een aantal algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen. De 'Wet luchtkwaliteit' voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Rijk, provincies en gemeenten werken in het NSL-programma samen aan maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren in gebieden waar de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden).

Op basis van de wet kunnen ruimtelijk-economische initiatieven worden uitgevoerd als aan één of meer van de volgende voorwaarden wordt voldaan.

- wettelijke grenswaarden worden niet overschreden, of
- per saldo verbetert de luchtkwaliteit of blijft tenminste gelijk, of
- het initiatief draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtkwaliteit, of
- het initiatief is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

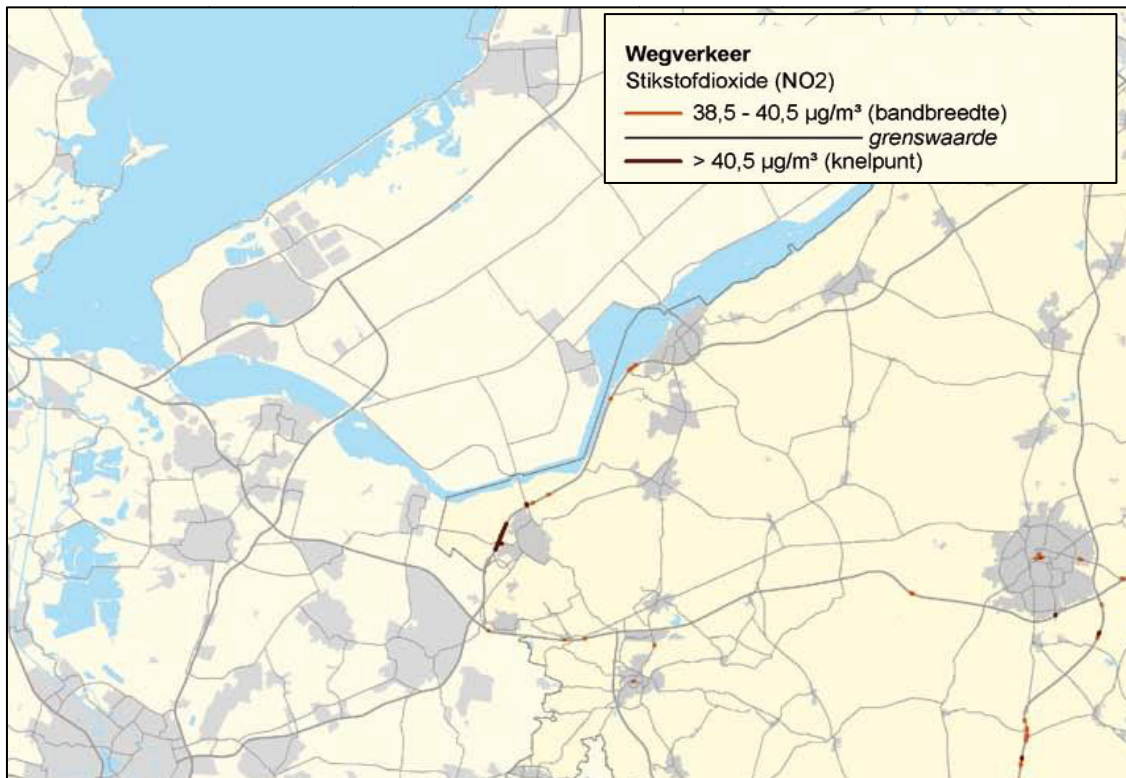
Het NSL is vanaf 1 augustus 2009 van kracht. Hierdoor zijn onder andere de uitvoeringsregels rond saldering verruimd en is de definitie van 'niet in betekenende mate' verlegd naar 3% van de grenswaarde. Nu het NSL van kracht is kunnen aanzienlijk grotere projecten worden gerealiseerd zonder dat daarbij toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit aan de orde is. In artikel 4 van het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) en de bijlagen van de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is voor bepaalde categorieën van projecten met getalsmatige grenzen vastgesteld, dat deze 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze projecten mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Als belangrijkste gevallen kunnen worden aangegeven:

- kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van niet meer dan 100.000 m² (bij één ontsluitingsweg) dan wel 200.000 m² (bij twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling);
- woningbouwlocaties met netto niet meer dan 1.500 woningen (bij één ontsluitingsweg) dan wel 3.000 woningen (bij twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling);
- voor infrastructuur geldt dat bij minder dan 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie) ook geen beoordeling op luchtkwaliteit meer hoeft plaats te vinden.

Het bestemmingsplan maakt uitsluitend *nieuwe* ontwikkelingen mogelijk, die van geringere omvang zijn dan wat hiervoor is aangegeven.

Een gemeente kan diverse *bestaande* bronnen van luchtvervuiling binnen haar gemeentegrenzen hebben. Hierbij valt te denken aan bedrijven met luchtmissies, (intensieve) veehouderij, vlieg- en scheepvaart en vooral wegverkeer. Op afbeelding 15 is te zien op welke wegtrajecten in de regio, van provinciale en Rijks- en gemeentelijke wegen de grenswaarde voor NO₂ (bijna) overschreden wordt. De kaart toont de jaargemiddelde concentratie luchtkwaliteit (op basis van cijfers van 2008).

In het westelijk buitengebied van Putten is de kruising van de N301 met de A28 aangewezen als knelpunt. Hier wordt de wettelijke grenswaarde overschreden. Daarnaast ligt een tweetal locaties langs de A28 vlak onder de norm.

Afbeelding 15. Wegtraject knelpunten stikstofdioxide (NO₂).

De aanwezige grondgebonden en intensieve veehouderij ligt verspreid over het plangebied. De verdere ontwikkeling van veehouderijbedrijven leidt naar verwachting niet tot extra knelpunten in relatie tot de achtergrondconcentraties, tenzij dit juist gebeurt vlak bij bovengenoemde locaties. De aspecten stikstofoxide, koolmonoxide, benzeen, zwaveldioxide en lood worden in het MER niet meegenomen.

In het gebied zijn de achtergrondconcentraties⁹ voor de meest kritische stoffen, NO₂ en PM₁₀¹⁰ laag. De concentratie PM₁₀ en NO₂ is op enkele punten relatief hoog. Dit wordt vooral veroorzaakt door de A28 en een aantal veehouderijen. Voor fijn stof zijn de hoogste concentraties 29,5 µg/m³, zie bijlage 3. De norm van fijn stof is 40 µg/m³ voor het jaargemiddelde met 35 overschrijdingsdagen.

Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

5.6 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderijen die van toepassing is in reconstructiegebieden en de drie 'stankrichtlijnen' die van toepassing zijn in de rest van Nederland.

Gemeenten zijn volgens deze wet bevoegd om gebiedsgericht beleid op te stellen. Binnen de Gelderse Vallei is onderzoek gedaan naar de behoefte hieraan (Alterra, Regionale aanpak geurhinder reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, 2008). Voor Putten bleek er geen aanleiding te zijn lokaal geurbeleid op te stellen. De landelijke wettelijke geurnormen zijn hier van toepassing. In het PlanMER is geanalyseerd welke bedrijven mogelijk kunnen uitbreiden, rekening houdend met geurgevoelige objecten.

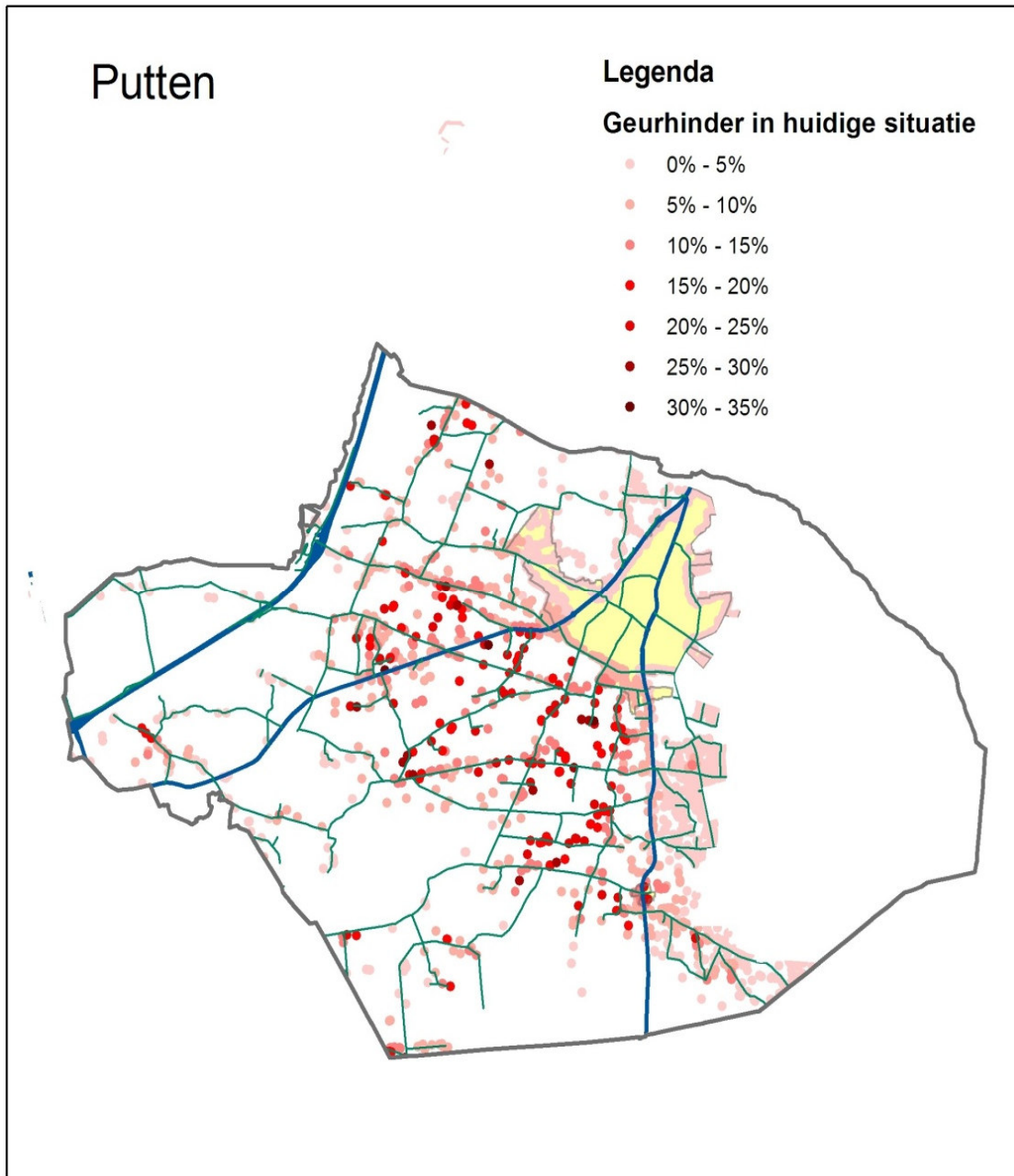
⁹ De achtergrondconcentraties worden elk jaar door het MNP in opdracht van het ministerie VROM vastgesteld.

<http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/index.html>

¹⁰ Soort fijnstof, waarbij de deeltjes kleiner dan 10 micrometer zijn

Voor de gemeente Putten is in 2005 de geurhinder situatie binnen de bebouwde kom goed te noemen. Minder dan 1% van de woningen valt in de milieu categorie matig¹¹ of tamelijk slecht. De overige zitten in de categorie zeer goed¹² (67%), goed (28%) en redelijk goed (3%).

Voor het buitengebied is de geurhinder situatie wat minder gunstig door de nabijheid van de agrarische bedrijven: categorie zeer goed 60%, redelijk goed 29%, tamelijk goed 11%, matig 5%, tamelijk slecht 2%, slecht/zeerslecht/extreemslecht 1,4%. De ligging van de geurgehinderde objecten is verspreid in het buitengebied (zie afbeelding 16). Er zijn buiten de kernen geen lintbebouwingen of duidelijke zones aan te geven waar concentraties van geurgevoelige bestemmingen aanwezig zijn.

Afbeelding 16. Situering geurgehinderde objecten in het buitengebied Putten (bron: Alterra 2008).

De uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen zijn op grond van de aanwezige geursituatie beperkt. Er is vooral ruimte in de categorie minder dan 10.000 OdourUnits/s.

¹¹ Matig = aantal geurgehinderden 15-20%. Tamelijk slecht = aantal geurgehinderden 20-25%.

¹² Zeer goed = aantal geurgehinderden 0-5%. Goed = aantal geurgehinderden 5-10%. Redelijk goed = aantal geurgehinderden 10-15%.

Uitbreidingsmogelijkheden (OU/s)						Totaal aantal bedrijven
	10000	20000	30000	40000		
	-	-	-	-		
<10000	20000	30000	40000	50000	>50000	

Tabel 5. Uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen (bron: Alterra 2008).

Met inachtneming van de hiervoor beschreven beperkingen is het bestemmingsplan ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit uitvoerbaar.

5.7 Externe veiligheid

5.7.1 Algemeen

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (autowegen, buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. Een plaatsgebonden risico van 10^{-6} betekent dat omwonenden van, bijvoorbeeld, een LPG-tankstation op die plaats een kans van één op een miljoen hebben om als gevolg van een ramp te overlijden.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Groepsrisico wordt niet uitgedrukt in een risicocontour maar in een FN-curve, waarbij het aantal slachtoffers wordt afgezet tegen de cumulatieve kans die ze als groep hebben om te overlijden. Het groepsrisico moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving:

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het Bevi heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) afstand te houden tussen (beperkt) kwetsbare objecten en risicovolle bedrijven. Het Bevi regelt hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit.

Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen. De circulaire is een toelichting van VROM op de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en bepaalt dat ruimtelijke plannen getoetst moeten worden aan de norm voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. De circulaire wordt in de toekomst vervangen door het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb sluit aan op bij de risiconormering uit het Bevi. Het Bevb regelt de taken en verantwoordelijkheden van de leidingexploitant en de gemeenten. De belangrijkste eisen aan bestemmingsplannen zijn het aanhouden van een ruimtelijke reservering voor plaatsgebonden risico en verantwoording van groepsrisico, ruimtelijke reservering voor belemmeringenstrook met omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden (aanleggen) en de Bevb voorwaarden binnen 5 jaar verwerken in bestemmingsplannen.

Verantwoordingsplicht

In de wetgeving is de verantwoordingsplicht groepsrisico opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag. Dit geldt ook wanneer het resultaat onder de oriëntatiewaarde blijft. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico houdt in dat, naast de rekenkundige hoogte van het GR tevens rekening gehouden dient te worden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' en 'bestrijdbaarheid'. In artikel 13 lid 3 Bevi en artikel 12 lid 2 Bevb is vastgelegd dat de regionale brandweer in de gelegenheid gesteld moet worden om te adviseren. Dit advies gaat in op het groepsrisico en de mogelijke gevolgen van het bestemmingsplan wat betreft de mogelijkheden van risicovermindering en rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van de bevolking binnen het invloedsgebied van de risicobron.

5.7.2 Externe veiligheid in relatie tot het plan

Binnen het plangebied komen elementen en inrichtingen voor die relatie hebben met het aspect externe veiligheid. Daar waar (wettelijk) mogelijk is hiervoor in de Regels een regeling opgenomen. Het betreft de volgende:

Inrichtingen

Benegas – Zuiderzeestraatweg 1, Putten

Tankstations

LPG(-vulpunten): Oude Rijksweg 9
 Roosendaalseweg 131
 Tankstation A28
 Broekermolenweg 3
 Strandboulevard 15

Leidingen

36' 66 bar hoofdgastransportleiding

12' / 8' / 6' / 4' 40 bar regionale gastransportleidingen.

150 kV hoogspanningsleiding

50 kV hoogspanningsleiding

Vervoer gevaarlijke stoffen over de weg

A28

Regionale routes

5.8 Zilverspar*Milieu*

Begin 2010 is door Oranjewoud een "quickscan milieuhinder bedrijven" voor het park opgesteld. Uit deze quickscan kwamen nog open einden. Het plan is daarna "in de wacht" gezet vanwege de milieuvergunning voor Storteboom. Hier was lang onduidelijkheid over. Deze milieuvergunning is inmiddels verleend. In juli 2012 is een aanvullend milieu onderzoek opgesteld. Conclusie is dat de kwaliteit van de woonomgeving voor de aspecten geur en geluid niet leid tot een onacceptabele situatie. De belangen van de omliggende bedrijven worden niet geschaad. De aspecten geur en geluid vormen daarmee geen belemmering voor de realisatie van de planwijziging.

Bouwbesluit

De eigenaren van de woningen hebben bouwtekeningen laten maken. Deze zijn in mei 2012 door de gemeente getoetst aan het Bouwbesluit. Conclusie is dat er wordt voldaan aan de voorschriften van Bouwbesluit 2012, bestaande bouw.

Ecologie

In juli 2012 is een ecologisch onderzoek (natuurtoets) opgesteld. Conclusie is dat er geen belemmeringen zijn voor de planwijziging.

Openbare ruimte

De toegangsweg naar de woningen op het park zal aangemerkt gaan worden als een "eigen weg". De eigenaren zijn dan zelf verantwoordelijk voor de weg. Het gaat dan om zaken als onderhoud, gladheidbestrijding en de verlichting. Afval wordt dan ingezameld vanaf de openbare weg, dus moeten zij bij de ingang zetten. Dat wordt nu al gedaan. Ook de postbussen staan bij de ingang. Indien het een "eigen weg" wordt, is de bereikbaarheid voor de ambulance het risico van de eigenaren van deze weg. Wat betreft bereikbaarheid voor de brandweer lijkt er geen probleem. Recreatiewoningen hebben dezelfde bescherming als reguliere woningen. De weg is breed genoeg voor een goede bereikbaarheid. Een paar panden achter op het terrein kunnen te voet bereikt worden (max. 40 meter vanaf weg).

Kwalitatief Woningbouwprogramma (KWP)

Een aantal woningen op het complex is reeds vermeld in het CBS. In het kader van de BAG loopt er nog een algemene discussie over het aanmerken c.q. meetellen van reguliere- en recreatiewoningen. Dit ligt ingewikkeld. De woningen van de Zilverspar zijn binnen de gemeente reeds lange tijd bekend als reguliere woningen. Volgend jaar vindt een actualisatie plaats van het KWP. Indien nodig zal deze planwijziging hierin c.q. in de planningslijsten verwerkt worden.

Conclusies

- de woningen op de Zilverspar voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden vanuit het rijk en de provincie wanneer een recreatiecomplex mag worden omgezet naar permanente bewoning;
- de gemeente is net als in 2006 van mening dat het planologisch het meest correct is, en ruimtelijk acceptabel, om het complex een permanente woonbestemming te geven.

De bestemming van het complex wordt "wooncomplex". Dit is een conserverende bestemming. De voormalige recreatiewoningen mogen qua inhoud niet worden vergroot en mogen niet worden verplaatst. Er mag geen kelder onder de woningen worden gemaakt.

6 Ontwikkelingsvisie

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het toekomstig ruimtelijke beleid voor het westelijk buitengebied beschreven. Voor het buitengebied van Putten geldt een algemene doelstelling die in paragraaf 6.2 wordt weergegeven. Met deze algemene doelstelling als uitgangspunt en een hoofdzonering op basis van het reconstructieplan als onderlegger is een ontwikkelingsvisie voor de komende 10 jaar opgesteld voor het buitengebied. De periode van 10 jaar komt overeen met de planperiode van dit bestemmingsplan. In de navolgende paragrafen wordt de visie ontvouwd.

De ontwikkelingsvisie valt uiteen in drie delen: een gebiedsgericht deel, een thematisch deel en het functieveranderingsbeleid. In het gebiedsgerichte deel wordt per onderscheiden deelgebied een visie beschreven ten aanzien van verschillende thema's, zoals wonen en agrarische bedrijvigheid. Per thema wordt de bestaande situatie en het gewenste beleid beschreven. Tevens wordt dan ook de afweging van de verschillende belangen in het buitengebied inzichtelijk gemaakt.

Enkele thema's zijn niet zozeer gebonden aan een bepaald deelgebied, maar zijn deelgebiedsoverschrijdend; gelden geheel voor het plangebied of hebben een eigen specifieke werkingsgebied of zonering, bijvoorbeeld de landschapswaardering en het beleid op dat punt. Dit is het thematische deel van de visie.

Ten slotte is er het functieveranderingsbeleid. Dit beleid beschrijft onder welke voorwaarden in het buitengebied een verandering van functie, bijvoorbeeld een verandering van een agrarische functie naar een woonfunctie of een niet-agrarische bedrijfsfunctie, mogelijk is.

6.2 Doelstelling

De gemeente Putten streeft met dit bestemmingsplan de volgende doelstellingen na:

- Het vernieuwen van de ruimtelijke structuur, dat wil zeggen het gebied ontwikkelen naar duurzame kwaliteit waarbij niet-verenigbare functies, zoals intensieve veehouderij en kwetsbare natuur, zoveel mogelijk worden gescheiden en wel-verenigbare functies worden verweven.
- Het verminderen van de milieubelasting (terugdringen ammoniakemissie en -depositie, stankhinder, fosfaat- en stikstofconcentratie in oppervlaktewater, reduceren verdroging in natuurgebieden).
- Een economisch gezonde en duurzame landbouw, dat wil zeggen stimuleren biologische landbouw, streven naar basisinrichting voor landbouwbedrijven en een minimumomvang voor duurzame productiebedrijven c.q. van verbredingstakken.
- Het vernieuwen, herstellen en/of behouden van de landschappelijke en ecologische structuur.
- Aandacht voor toeristisch-recreatieve potenties, dat wil zeggen: zorgen voor voldoende recreatiemogelijkheden en behoud en duurzaam versterken van de concurrentiepositie van de toeristisch-recreatieve sector, waaronder de verblijfsrecreatieve sector

Deze inhoudelijke opgaven en doelstellingen zijn ontleend aan het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, het gemeentelijk Ontwerp-Structuurplan en het landschapsbeleidsplan

Onderlegger voor de ontwikkelingsvisie is de hoofdzonering uit het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost:

- het landbouwon ontwikkelingsgebied;

- het extensiveringsgebied;
- het verwevingsgebied.

6.3 Natuur en landschap

6.3.1 Algemeen

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de ecologische en landschappelijke waarden te behouden, te herstellen en/of te vernieuwen. Behoud, vernieuwing en herstel richten zich in eerste instantie op de ecologische en landschappelijke hoofdstructuur. Binnen deze hoofdstructuur dient een landschap te ontstaan dat functioneel is voor de daaraan toegewezen activiteiten en gebruiksvormen (landbouw, natuur, recreatie en/of wonen) en dat door zijn identiteit en vormgeving aantrekkelijk is voor bewoners en recreanten.

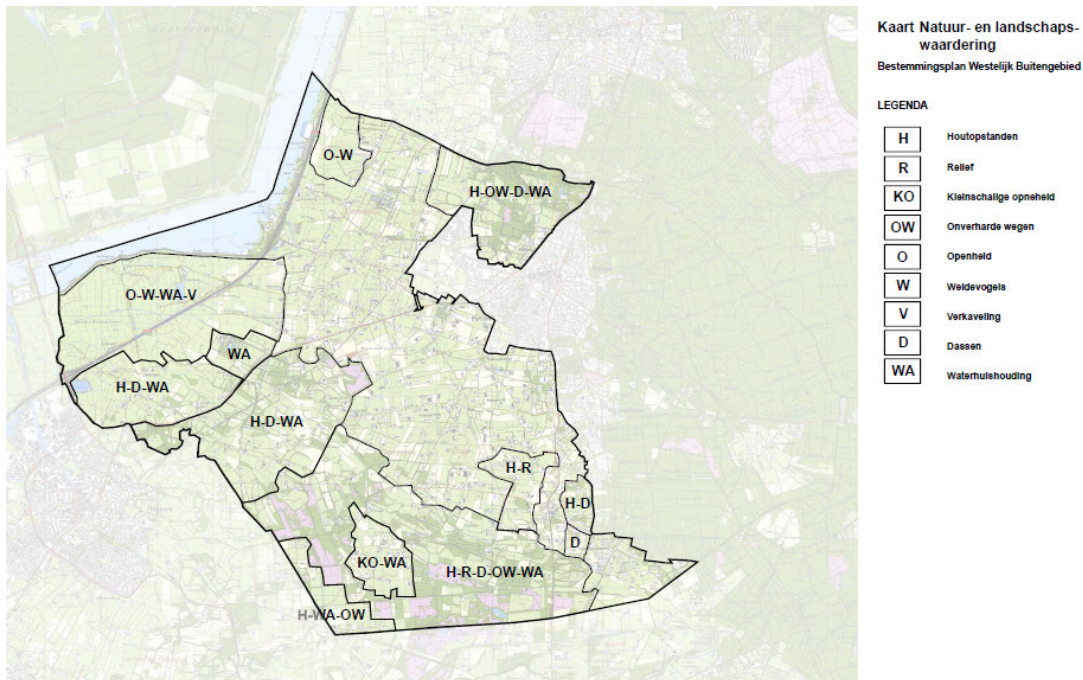
De veranderingen in het landschap kunnen in meer of mindere mate geleid of begeleid worden. De mogelijkheden zijn:

- het aangeven van landschappelijke randvoorwaarden met het oog op behoud van bestaande landschapswaarden;
- het aangeven van landschappelijke randvoorwaarden met het oog op versterking, aanpassing of vernieuwing van het landschap. Deze randvoorwaarden kunnen pas aan de orde komen bij bouwaanvragen of aanvragen voor functieverandering volgens het 'voor wat, hoort wat' principe;
- het plegen van landschapsbouw met het oog op versterking, aanpassing of vernieuwing van het landschap. Deze landschapsbouw zal ofwel nauwelijks oppervlakte mogen vragen, ofwel moeten passen binnen de oppervlakteafspraken die gemaakt zijn in het kader van het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland. In het laatste geval gaat het met name om gereserveerde oppervlakten voor de functie natuur, waarvan de situering doorgaans op bovengemeentelijk niveau wordt bepaald.

In het plangebied komen de volgende natuur- en landschappelijke waarden voor:

- houtopstanden;
- reliëf;
- (kleinschalige) openheid;
- onverharde wegen;
- waterhuishouding;
- weidevogels;
- dassen;
- verkaveling.

Deze waarden zijn aangegeven op de kaart Natuur- en landschapswaardering.

Afbeelding 17. Kaart Natuur- en landschapswaardering.

Houtopstanden

In het plangebied komen landschappelijk waardevolle beplantingselementen voor: houtwallen, houtsingels, hagen, bosjes, boomgroepen, weg- en erfbeplanting. Naast de landschappelijke betekenis zijn deze elementen belangrijk voor het in stand houden van een gevarieerde flora en fauna. De houtopstanden met bijzondere natuur- en landschappelijke waarden hebben een natuurbestemming gekregen.

In het agrarisch gebied of agrarisch gebied met landschapswaarden is het onder een aantal voorwaarden mogelijk, om bestemde houtsingels en kleine bosjes te verplaatsen. Uiteraard dient deze verplaatsing te passen binnen het landschappelijke raamwerk en dient de verplaatsing het doel verbetering van de agrarische productiestructuur. Compensatie dient plaats te vinden in natura met een overcompensatie van minimaal 20%.

Ter versterking van de ecologische hoofdstructuur of het landschappelijk raamwerk, is het mogelijk om nieuwe houtsingels, bossen en natuurgebieden aan te leggen. Hierbij moet gedacht worden aan het omvormen van natuurgebieden. Maar ook bosaanleg, ter versterking van een ecologische verbindingzone, valt hieronder. Ook betreft het landschapselementen die, in het kader van een te verplaatsen element, dienen te worden gecompenseerd.

Relief

Het voorkomen van reliëf is van grote cultuurhistorische en visuele waarde. In de minst veranderde delen van het kampenlandschap zijn kleinschalige hoogteverschillen aanwezig in de vorm van esglooiingen, steilrandjes, en dergelijke. Daarnaast zijn er hoogteverschillen als gevolg van de aanwezigheid van beekdalen. De laagten van de dalen steken af tegen de naastgelegen hogere dekzandgronden

(Kleinschalige) openheid

De onbebouwde en onbeplante delen van het polderlandschap, zoals de polders Arkemheen en de Putterpolder, zijn kenmerkend voor Putten. In de open gebieden wordt gestreefd naar behoud van de openheid, teneinde de zichtrelaties te behouden. Voorts komen in het kampenlandschap kleinschalige open ruimtes voor, die worden afgewisseld met bossen en landschapselementen. De afwisseling wordt beschouwd als een belangrijk, waardevol visueel ruimtelijk landschapkenmerk. Deze gebieden vormen waardevolle leefgebieden voor de fauna. De kleinschalige besloten gebieden worden als een belangrijk waardevol visueel ruimtelijk landschapkenmerk.

Onverharde wegen

Vanwege het voorkomen van een gevarieerde bermbegroeiing zijn onverharde wegen van ecologische betekenis. De bermvegetaties hebben een belangrijke functie voor veel vogels en andere dieren als broed- en voedselgebied en als schuilgelegenheid. Daarnaast zijn de onverharde wegen van cultuurhistorische waarde. Veelal volgens ze nog de oorspronkelijke ontsluitingstracés en herinneren aan de tijd waarin verharde wegen nog nauwelijks aanwezig waren.

Het verharren van zandwegen is verbonden aan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden (aanleggen), met uitzondering van de Donkeresteeg, Bijsterenseweg, Hoeverveldweg, Voordijk en Hogesteeg.

Waterhuishouding

In de gebieden waar de waterhuishouding een rol speelt is sprake van relatief vochtige omstandigheden. De in de gebieden voorkomende vochtgebonden vegetaties (zoals water-, oever- en moerasvegetaties) worden als ecologisch waardevol beschouwd. Er wordt in deze gebieden gestreefd naar behoud en ontwikkeling van dergelijke vegetaties.

Weidevogels

De kustzone, de Randmeren, de oeverzone en de poldergebieden zijn van grote betekenis als broedgebied voor weidevogels en watervogels. De polders Arkemheen en het Nuldernauw zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Ingrepen die de waterhuishoudkundige situatie in deze gebieden beïnvloeden kunnen dan ook niet worden uitgevoerd zonder een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Dassen

De das komt voor in kleinschalige landschappen waarin vochtige weilanden, houtwallen, singels, lanen en bosjes voor een goede habitatcondities zorgen. Deze doelsoort schept daarnaast een goed leefmilieu voor andere dieren die in het gebied voorkomen. Belemmeringen voor de das kunnen worden opgeworpen door het ontbreken van water, de aanwezigheid van dichte bebouwing en infrastructuur. Op plaatsen waar een verbindingzone een drukke weg kruist, zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk. Ingrepen die het leefmilieu van de das als doelsoort kunnen beïnvloeden, zijn daarom gekoppeld aan een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Verkavelingsstructuur

In de Putterpolder komen nog aloude patronen en elementen voor die een restant zijn van het vroegere landschap.

6.4 Cultuurhistorie en archeologie**Archeologie**

De gemeente Putten heeft voor het grondgebied van de gemeente een Archeologische waarden- en verwachtingskaart laten opstellen met daarop aangegeven AMK-terreinen (de monumenten) en archeologische verwachtingszones. Deze wordt overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Op hoofdlijnen is de regeling als volgt:

AMK-terreinen

- Bouwwerk groter dan 50 m²:
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige.
- Werken en werkzaamheden (aanleggen):
 - vergunningplichtig vanaf 0,4 meter onder maaiveld;
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige.

Gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde

- Bouwwerk groter dan 100 m²:
 - archeologisch rapport verplicht;

- verplichte advisering archeologisch deskundige
- Werken en werkzaamheden (aanleggen):
 - vergunningplichtig vanaf 0,4 meter onder maaiveld en oppervlakte meer dan 100 m²;
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige.

Gebieden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde

- Bouwwerk groter dan 500 m²:
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige
- Werken en werkzaamheden (aanleggen):
 - vergunningplichtig vanaf 0,4 meter onder maaiveld en oppervlakte meer dan 500 m²;
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige.

Gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde

- Bouwwerken: geen verplichtingen.
- Werken en werkzaamheden (aanleggen):
 - vergunningplichtig vanaf 0,4 meter onder maaiveld en oppervlakte meer dan 5.000 m²;
 - archeologisch rapport verplicht;
 - verplichte advisering archeologisch deskundige.

Monumenten en cultuurhistorische elementen

De cultuurhistorisch waardevolle bouwwerken of waardevolle objecten in het plangebied zijn opgenomen in de rijks- en gemeentelijke monumentenlijst. Rijksmonumenten worden reeds beschermd op basis van de Monumentenwet 1988. Voor gemeentelijke monumenten dient bij eventuele sloop een gemeentelijke monumentenvergunning te worden aangevraagd. Een nadere bescherming in het bestemmingsplan is niet noodzakelijk. Naast monumenten komt bebouwing voor die weliswaar geen monumentale status heeft, maar wel als karakteristiek kan worden beschouwd. Deze bebouwing is in het bestemmingsplan beschermd middels een regeling, die tot doel heeft de hoofdvorm van deze bebouwing te handhaven.

Bij cultuurhistorische elementen dient te worden gedacht aan bijzondere elementen, zoals grafheuvels en historische wegen. Daar waar nodig is in het bestemmingsplan een beschermende regeling hiervoor opgenomen.

6.5 Landgoederen

Met betrekking tot de landgoederen is het beleid gericht op:

- Behoud en versterking van de bestaande landgoederen
- De ontwikkeling van nieuwe landgoederen mogelijk maken.

De gemeente heeft een toetsingskader "Ontwikkeling nieuwe landgoederen" vastgesteld. In het onderhavige bestemmingsplan Westelijk buitengebied zal meer specifiek worden verwezen naar de ruimtelijke randvoorwaarden voor een inrichtingsplan, inclusief de randvoorwaarden vanuit verkeer en vervoer en de randvoorwaarden voor bijgebouwen. Ook wordt de eis opgenomen van het opstellen van een beeldkwaliteitsplan. Duidelijk moet worden gemaakt dat het nieuwe landgoed past in de omgeving en de typologie van het gebied. Tot slot is een exploitatieopzet vereist.

In artikel 30 lid 18 onder d van het (vigerend) bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2006 is opgenomen, dat de totale omvang van de nieuwe natuur minimaal 5 ha dient te bedragen, met dien verstande dat dit bij voorkeur een aaneengesloten gebied dient te betreffen en dat het gebied openbaar toegankelijk is. Dit betekent dat op een relatief klein oppervlak een nieuw landgoed gerealiseerd zou kunnen worden. Dat brengt met zich mee dat langs bepaalde wegen of in gebieden een aaneenschakeling van landgoederen (met daarbij behorende bebouwing) kan ontstaan. Een dergelijke ontwikkeling wil de gemeente voorkomen.

Uiteraard kunnen landschappelijke argumenten en gebiedskenmerken aanleiding zijn om in die gevallen geen medewerking aan totstandkoming van (nog meer) nieuwe landgoederen te verlenen, maar dat zijn aspecten die soms voor discussie vatbaar zijn. Er kan ook voor worden gekozen om een 'harde voorwaarde' te stellen in die zin dat tussen nieuwe landgoederen een minimale afstand van bijvoorbeeld 1 km in acht genomen moet worden. Zo'n voorwaarde heeft echter weer tot gevolg dat, wanneer plannen worden ontwikkeld voor een nieuw landgoed op een locatie die zich bij uitstek voor een dergelijke ontwikkeling leent, maar ligt op een afstand van bijvoorbeeld 900 meter van een bestaand landgoed, aan die plannen geen medewerking kan worden verleend. De gemeente kiest er daarom voor om de minimale oppervlakte voor nieuwe natuur bij het stichten van een landgoed te verhogen naar 10 ha¹³.

In het bestemmingsplan 2006 is opgenomen dat een nieuw landgoed *voor zover gelegen in de EHS* alleen is toegestaan op een voormalig agrarisch bouwperceel. In het nieuwe plan wordt deze voorwaarde algemeen opgenomen voor een nieuw landgoed. Dit om de drempel te verhogen en de ruimtelijke kwaliteitswinst bij het stichten van een nieuw landgoed veilig te stellen c.q. te vergroten.

Tot slot wordt in deze actualisatie van het bestemmingsplan Westelijk buitengebied duidelijker aangegeven waar wel en geen vestiging van nieuwe landgoederen is toegestaan. De vestiging van nieuwe landgoederen is conform het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost niet toegestaan in landbouwonontwikkelingsgebied; alleen in extensiveringsgebied en verwevingsgebied.

Daarbij geldt dat in verwevingsgebieden de omzetting van landbouwgrond naar natuur als onderdeel van een nieuw landgoed alleen kan worden toegestaan, mits de beschikbare gronden niet ook doelmatig ingezet kunnen worden voor areaalvergroting en/of structuurversterking van de nabij gelegen grondgebonden veehouderijen.

Aan de regels wordt ook toegevoegd dat een nieuw landgoed niet is toegestaan in de EHS Natuur (provinciaal beleid). Tevens blijft gelden dat het hoofdgebouw niet mag worden gebouwd op gronden die op de kaart "Natuur- en landschapswaardering" zijn aangeduid met de waardevolle karakteristiek "openheid".

6.6 Water

6.6.1 Beken en watergangen

In het reparatieplan is rekening gehouden met het regelen van de waterbergingsgebieden zoals die in de streekplanuitwerking worden opgenomen. Betreft deels het mogelijk maken van verbreden van watergangen en deels aangeven van twee waterbergingsgebieden in het zuiden van de gemeente.

De provincie heeft gemeenten gevraagd vóór 1 januari 2008 waterbergingsgebieden in hun bestemmingsplan vast te leggen. Ook andere manieren van waterberging (zoals water vasthouden in bestaande plassen) moeten daarin zijn opgenomen. Dit moet vóór 2015 gebeurd zijn. In de streekplanuitwerking Waterberging (2006) staat: "De waterschappen hebben de taak te zorgen dat er vóór 2015 voldoende waterberging gerealiseerd is. Dat doen ze in de eerste plaats door het verruimen van watergangen. Daarom is het aantal waterbergingsgebieden nu veel kleiner dan in het streekplan was aangewezen."

De waterbergingsgebieden staan op de beleidskaart van deze streekplanuitwerking. Hierdoor verdwijnen de zoekgebieden waterberging en globaal begrensde waterbergingsgebieden voor Putten van de Streekplankaart uit het Streekplan 2005.

In Putten zijn geen waterbergingsgebieden (meer) aangewezen. De kaarten Ontwikkelingsvisie en Beleid streekplan, behorend bij het vigerend bestemmingsplan Westelijk buitengebied zullen hierop worden aangepast. Ook is een aantal te verruimen watergangen (indicatief) opgenomen.

¹³ In het Reconstructieplan Gelderse Vallei/ Utrecht-Oost wordt een minimale oppervlakte-indicatie van een nieuw landgoed gegeven van 10 ha.

De streekplanuitwerking Waterberging (2006) zegt het volgende: “Het bergen van water in verruimde watergangen biedt als het gaat om de juridisch-planologische vertaling in een bestemmingsplan de meeste uitdagingen. In de eerste plaats is hier de eigendomssituatie van belang bij het kiezen van de toe te passen bestemmingsmethodiek.

Zijn de aan de watergang grenzende gronden eigendom van de waterbeheerder, dan zal het bestemmen van dergelijke gronden als “Water” of eventueel “Primair Waterberging” het meest voor de hand liggend zijn. Is sprake van eigendom van derden, dan zal met de belangen van de eigenaar bij het leggen van de bestemming rekening gehouden dienen te worden. Mogelijk moet dan worden gekozen voor - bijvoorbeeld - een agrarische bestemming waarbij de functie ‘waterberging’ aan de doeleindenomschrijving is toegevoegd. Ook het bestaande gebruik vraagt aandacht, met name de vraag of bestaand gebruik al dan niet naast de waterbergende functie kan worden voortgezet als primair gebruik. Mocht de waterbergende functie het bestaande gebruik geheel verdringen, dan zal wederom de bestemming “Water” of “Primair Waterberging” de aangewezen optie zijn. Is sprake van bestaand agrarisch gebruik dat kan worden voortgezet naast de waterbergingsfunctie, dan zal bijvoorbeeld een agrarische bestemming met in de doeleindenomschrijving opgenomen de functie ‘Waterberging’ meer voor de hand liggen.

De Veldbeek is aangewezen als HEN-water, water van het hoogste ecologische niveau. Het water in de Veldbeek stelt hoge eisen aan met name morfologie, kwaliteit, watervoerendheid en stroming. Om dit water te beschermen is een beschermingszone van 15 m vanaf de insteek naast de beek en 10 m vanaf de insteek naast de A-watergangen die uitkomen in de beek, opgenomen. Doel van de zone is om de milieubelasting van dit water niet te laten toenemen. De beschermingszones hebben in de gevallen waarin de zone door het agrarisch gebied loopt een dubbelfunctie met de landbouw. De beschermingszones zijn bedoeld om nieuwe intensieve open teelten, die gepaard gaan met een hogere milieubelasting dan bij grasland of akkerbouw, te weren. Bestaande agrarische bedrijfsvoering wordt door deze zones niet belemmerd.

De Vollenbeek is aangewezen SED-water, dat wil zeggen: water met een specifiek ecologische doelstelling. Het streefbeeld voor de Vollenbeek is gericht op een natuurlijke beekloop met begeleidende beplanting, realisatie van de optimale situatie voor dit SED-water volgens het standstill-step forward principe met aandacht voor behoud van aanwezige cultuurhistorische waarden in en/of directe nabijheid van deze SED-wateren. De Vollenbeek moet een gradiëntrijke verbinding vormen tussen de Veluwe en de randmeren. Omdat nog geen herstelproject is gestart, heeft de Vollenbeek in dit bestemmingsplan nog geen beschermingszone. Ook de Schoonderbeek is aangewezen als SED-water

6.6.2 *‘Natte’ natuur*

De aanwezigheid van lokale kwel in het weidegebied van de Putterpolder, in combinatie met de openheid en lage ligging van het poldergebied, maakt het noodzakelijk het gebied te beschermen tegen negatieve ingrepen op de waterhuishouding (beschermingszone natte natuur). Ook in grote delen van de landgoederenzone ligt een dergelijke beschermingszone. In het bestemmingsplan is geen specifieke regeling hiervoor opgenomen. Andere instrumenten zullen worden ingezet om de natte natuur in de genoemde gebieden te herstellen door er de samenhang te waarborgen en de gebieden niet te doorsnijden door bepaalde versturende ruimtelijke ontwikkelingen

6.6.3 *Waterkeringen*

De Zeedijk wordt vanaf de teen van de dijk als waterkering op de plankaart aangeduid. Daarnaast wordt een vrijwaringszone van 100 m binnendijks en 175 m buitendijks op de verbeelding aangegeven. In deze zone is bebouwing slechts toegestaan na het nemen van een afwijkingsbesluit, na overleg met de waterbeheerder (voor zover het de binnendijkse zone betreft is dat het waterschap, voor zover het de buitendijkse zone betreft is dat Rijkswaterstaat).

6.6.4 *Randmeer*

Het Randmeer heeft de bestemming Water. Het Randmeer is Vogelrichtlijngebied vanwege de grote aantallen kleine zwanen en tafeleenden. Ontwikkelingen met negatieve gevolgen voor

deze soorten, zijn niet toegestaan. Recreatieve functies zijn mogelijk voor zover er geen significante effecten hierdoor ontstaan op de populaties van kleine zwaan en tafeleend.

6.6.5 *Natuur*

Water dat deel uitmaakt van natuur- en bosgebieden is meebestemd in de natuur- of bosbestemming. Ingrepen in de waterhuishoudkundige situatie die eventueel gevolgen kunnen hebben voor natuurwaarden van het gebied zijn gekoppeld aan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

6.7 **Duurzame energie**

Het gemeentelijk beleid voor duurzame energie is gericht op het vergroten van het aandeel duurzame energie in onze gehele energievoorziening. In het plangebied zijn enige ondernemers bezig met mestvergisting. Dit is winning van biogas uit dierlijke mest (co-vergisting: het winnen van biogas uit dierlijke mest samen met organische producten). De gemeente staat positief tegenover deze vorm van opwekken van duurzame energie. Een andere vorm van duurzame energie is windenergie. Gezien de visuele effecten op het landschap bij deze vorm van energiewinning, staat de gemeente terughoudend tegenover het plaatsen van (solitaire) windturbines. In het plangebied zijn twee particulieren met windmolens aanwezig. Het uitgangspunt van de gemeente is om de bestaande toestand te bevriezen.

De gemeenteraad van Putten heeft in de vergadering van 7 april 2011 de motie 'Voor niets gaat de zon op' aangenomen. De motie is erop gericht om alternatieve vormen van duurzame energie te onderzoeken. In de motie wordt het college onder meer verzocht:

- om aanvullend op het bestaande beleid, initiatieven te ontwikkelen om duurzame energie op te wekken, waarbij de nadruk op zonne-energie komt te liggen, maar initiatieven m.b.t. aardwarmte, biomassa, wind, etc. zeker niet worden uitgesloten;
- invulling te geven aan de voorbeeldfunctie van de gemeente door op gemeentelijke gebouwen zonnepanelen te plaatsen;
- beleid te ontwikkelen waarbij zo veel mogelijk inwoners worden uitgedaagd om zelf zonne-energie op te wekken.

Dit bestemmingsplan biedt kans om uitvoering te geven aan de motie. Anderzijds is de ruimtelijke speelruimte beperkt. Hier ligt een spanningsveld. De gemeente vindt het ruimtelijk niet gewenst dat er buiten het bouwvlak, in vrije veld opstellingen, zonnecollectoren worden geplaatst. De regeling voor bouwwerken buiten het agrarisch bouwvlak is beperkend van karakter, juist vanwege het behoud van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.

In het nieuwe bestemmingsplan worden zonnepanelen mogelijk gemaakt op het agrarische bedrijf, maar dan wel binnen het bouwvlak (op de daken of 'vrij'). In de bestemmingsomschrijving van de agrarische bestemmingen worden zonnecollectoren (of een breder begrip: duurzame energievoorziening) benoemd.

6.8 **De ontwikkelingsvisie per deelgebied**

In de voorgaande paragrafen is het thematische deel van de ontwikkelingsvisie beschreven. Deze thema's gelden voor het gehele plangebied of kennen een eigen ruimtelijke begrenzing of zonering. In deze paragraaf is een gebiedsgerichte beleidsbeschrijving (in de vorm van streefbeelden) opgenomen voor een aantal deelgebieden.

Op basis van de hoofdzonering uit het reconstructieplan is een verbijzondering tot stand gebracht in de volgende deelgebieden:

- Arkemheen en Dasselaar;
- Landgoederenzone;
- Landbouwontwikkelingsgebied;
- Intensieve rode zwermgebieden (met inbegrip van het gebied ten zuiden van Putten en de omgeving Huinen);
- Extensief rood zwermgebied tussen Krachtighuizen en de Voorthuizerstraat;
- Strand Nulde en Randmeer.

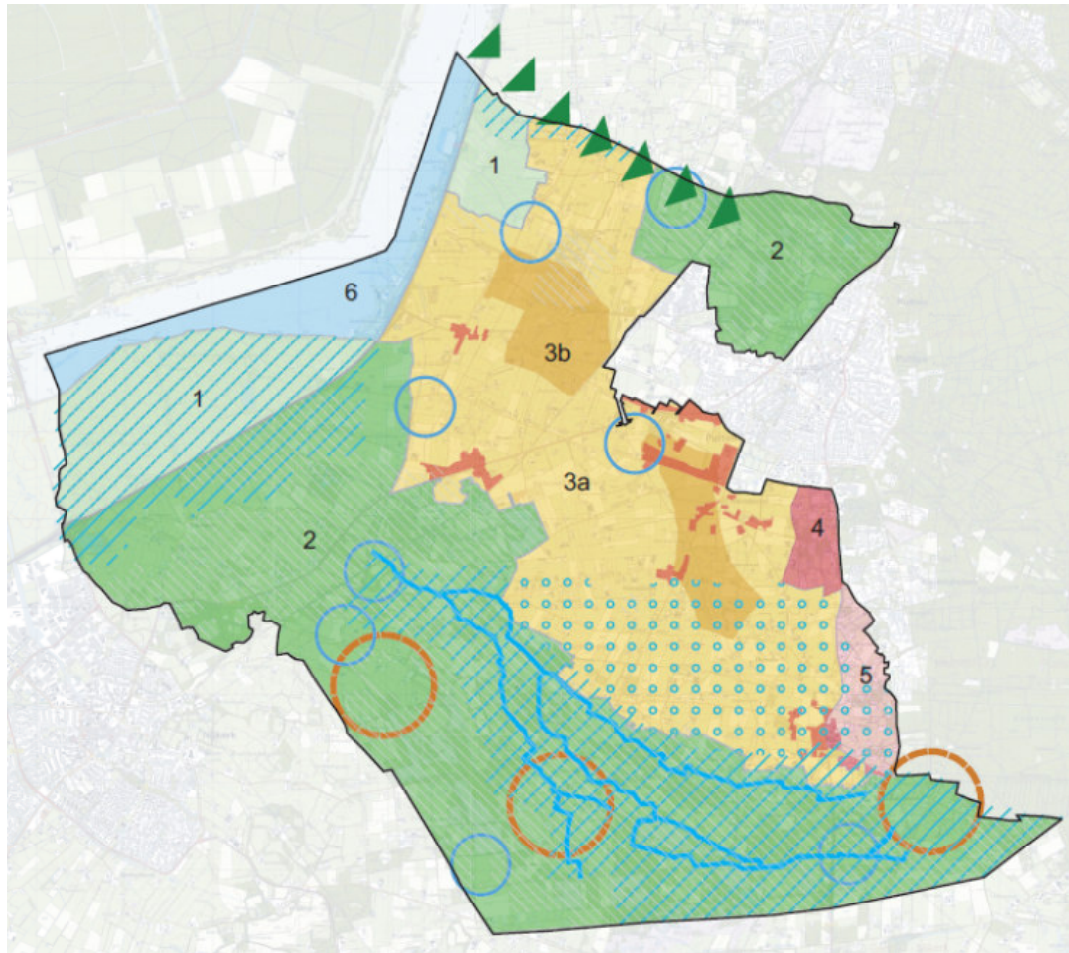
Voor elk van deze deelgebieden zijn de gewenste streefbeelden beschreven voor de belangrijkste thema's. Dit zijn:

- landbouw
- natuur en landschap
- recreatie.

Daarnaast zijn voor andere thema's streefbeelden beschreven, bijvoorbeeld wonen en niet-agrarische bedrijvigheid.

Onderdeel van de ontwikkelingsvisie is ook een zonering ten behoeve van natuur- en landschapsontwikkeling.

De ontwikkelingsvisie is vastgelegd in de Ontwikkelingsvisiekaart.

LEGENDA

- Plangrens
- Deelgebieden
- 1. Arkemheen en Dasselaar
- 2. Landgoederenzone
- 3a. Landbouwgebied
- b. Landbouw ontwikkelingsgebied
- 4. Intensieve rode zwermgebieden
- 5. Extensief roodzwermgebied tussen Krachtighuizen en Voorthuizerstraat
- 6. Strand Nulde en Randmeer
- Plaatselijke aanpassing afwatering
- Afstemmen op waterhuishouding
- Waterbergingsgebieden
- Stimuleringsgebied natuur- en landschapontwikkeling
- EHS
- Regionale ecologische verbindingszone

Afbeelding 18. Kaart Ontwikkelingsvisie.

6.8.1 Deelgebied 1: Arkemheen en Dasselaar

6.8.1.1 Algemeen

Het deelgebied Arkemheen en Dasselaar is een open gebied met een relatief lage dichtheid aan bedrijven, hoofdzakelijk gericht op de melkveehouderij. In het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost is het deelgebied aangemerkt als verwevingsgebied. In dit verwevingsgebied is sprake van een overwegend sterke verwevenheid van functies landbouw en natuur. Het treefbeeld voor Arkemheen en Dasselaar is een open landschap. De grondgebonden landbouw kan zich hier ontwikkelen in samenhang met weidevogels en plaatselijk botanische waarden. Het open landschap is kwetsbaar voor bebouwing en opgaande beplanting. De natuurwaarden zijn afhankelijk van het landbouwkundig gebruik van de grond en van een hoge grondwaterstand. Arkemheen valt binnen het plangebied van het landinrichtingsproject Nijkerk-Putten. Het instrument van een landinrichting kan eventueel mogelijkheden openen voor een meer ingrijpende versterking, aanpassing of vernieuwing van het landschap.

6.8.1.2 Agrarische bedrijven

Het beleid in deelgebied is gericht op versterking van de melkveehouderijsector. Dit betekent dat, waar nodig, een verbetering van externe productieomstandigheden mogelijk dient te zijn. Om milieuproblemen op de lange termijn te voorkomen, is in dit gebied de inplaatsing van intensieve veehouderij, conform het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, niet mogelijk. Bestaande intensieve veehouderij wordt toegestaan, maar omschakeling naar grondgebonden of biologische landbouw is gewenst. Uitbreiding van bebouwing voor intensieve veehouderijbedrijven is eenmalig toegestaan tot een maximum van 30%. Overigens gelden er voor de bestaande agrarische bedrijven geen beperkingen binnen de wettelijke grenzen, afgezien van de beperkingen die voortvloeien uit de aanwezige landschapswaarden (omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden in een beperkt aantal gebieden) en het hydrologische aandachtsgebied. In het gebied ten noorden van de A28 hebben eigenaren en beheerders van de gronden mogelijkheden om gebruik te maken van de Subsidie-regelingen Agrarisch Natuurbeheer (SAN) en Natuurbeheer 2000 (SN) om tot de realisering van de Ecologische hoofdstructuur te komen.

6.8.1.3 Natuur en landschap

De bestaande waarden worden beschermd. Potenties voor de ecologische verbinding langs de randmeren of met de Veluwe zullen benut moeten worden. Landbouwgronden die in het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland zijn aangewezen als gronden die kunnen worden omgezet in nieuwe natuur, kunnen na aankoop door een natuurbeherende instantie een natuurbestemming krijgen. Om dit mogelijk te maken is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. De polder Arkemheen is van belang voor weidevogels en kleine zwaan. Het beleid is hier gericht op het behoud van deze voor weidevogels gunstige omstandigheden, waarbij de agrarische functie van belang is in verband met het beheer.

Een groot gedeelte van de polder Arkemheen is begrensd als zoekgebied voor landschapsbeheer/ agrarisch natuurbeheer. Op vrijwillige basis worden agrariërs uitgenodigd met beheer van de gronden zodanig uit te voeren, dat het gunstig is voor met name de weidevogels. Om deze waarden te versterken zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het agrarisch gebied en de agrarische bedrijven naar burgerwoningen en natuurontwikkeling. Daarnaast is aan de waardevolle gebiedskenmerken en locatiegebonden waarden een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden verbonden. Bij nieuwe ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de waterhuishouding van het gebied, omdat afstemming met waterhuishouding van groot belang is.

6.8.1.4 Recreatie

Het verblijfsrecreatieterrein Arlerstrand (stacaravans) kan worden voortgezet. Plaatsing van extra stacaravans is niet toegestaan. Het Arlerstrand is, vanuit natuur en landschap gezien, op een ongunstige plek gelegen. De uitloopmogelijkheden vanaf de camping zijn zeer beperkt. Vanwege de gevoeligheid van weidevogels in de polder Arkemheen voor verstoring, is alleen extensieve dagrecreatie toegestaan. Verplaatsing van het terrein is gewenst. Omschakeling van een agrarisch bedrijf naar enkele vormen van (dag)recreatie in deelgebied 1 is toegestaan. Intensieve (dag)recreatie is ongewenst.

6.8.1.5 Wonen

Het gebied is niet goed bereikbaar, maar de rust en het open landschap trekken mensen aan. De bouw van een extra woning behoort tot de mogelijkheden in het kader van het functieveranderingsbeleid. Hier zijn voorwaarden aan verbonden. Onder meer mag de functiewijziging geen hinder voor agrarische bedrijven opleveren. Om de in het deelgebied aanwezige waarden op het gebied van openheid en verkaveling te versterken, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor agrarische bedrijven, om de bestemming te wijzigen in een bestemming burgerwoning.

6.8.1.6 Niet-agrarische bedrijven

Met het oog op landschappelijke kwetsbaarheid is het uitplaatsen van niet-agrarische bedrijvigheid gewenst. Functiewijziging van een agrarisch bedrijf naar een landelijk of niet-agrarisch bedrijf is vanwege de kwetsbaarheid van het deelgebied beperkt tot enkele minder intensieve functies. De mogelijkheden staan aangegeven in de lijst Nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven en de lijst Kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven (beide lijsten zijn bijlagen bij de regels). Verder geldt het functieveranderingsbeleid.

6.8.2 *Deelgebied 2: Landgoederenzone*

6.8.2.1 Algemeen

Het streefbeeld voor de landgoederenzone is een kleinschalig gebied met afwisselend bosgebied en weide- of bouwland. Daardoorheen lopen beken. In dit gebied is het beleid gericht op behoud en versterking van natuurwaarden. De natuurwaarden worden beïnvloed door ontwikkelingen buiten deze zone, vandaar dat het beleid wordt ondersteund door de beschermingszones voor water en ammoniak. In de landgoederenzone vormt natuur de hoofdfunctie. Ook de landbouw is binnen dit gebied vertegenwoordigd. De landbouw vormt een nevenschikte hoofdfunctie, met name in de extensiveringsgebieden.

Natuurgebieden in de landgoederenzone zullen aan moeten sluiten bij de karakteristieke, kleinschalige afwisseling van open en besloten gebieden. In polder Arkemheen ten zuiden van de A28 (Diermen-Oldenaller) zal juist het natte hooilandkarakter van de omgeving centraal staan. Ook hier worden landschappelijke randvoorwaarden gesteld.

De landgoederenzone ligt in extensiverings- en verwevingsgebieden. De extensiveringsgebieden zijn zo gepositioneerd dat zij een goede bijdrage leveren aan het ontstaan van een netwerk van duurzame ecosystemen. Robuustheid en interne buffering zijn de filosofie voor de keuze van de gebieden. De gebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van en de potentie tot ontwikkeling van bijzondere natuurwaarden, de milieu- en wateropgaven en de kansen voor het realiseren van een netwerk van duurzame ecosystemen. Ook het veiligstellen van de waarden door een goede interne buffering (door de omvang van de gebieden), heeft daarbij voorop gestaan. Op deze wijze wordt de gestapelde problematiek in deze gebieden robuust, efficiënt en effectief opgepakt.

De volgende gebieden zijn op grond van de geschetste robuuste aanpak geselecteerd:

- bestaande bos- en natuurgebieden;
- het bijzondere natuurgebied "Veldbeek";
- het Centraal Veluws Natuurgebied en een zone van 250 daaromheen, zoals in het noordoostelijk deel van het plangebied.

Bij de Veldbeek is de buitengrens van de bestaande bos- en natuurgebieden aangehouden en is afgezien van het opnemen van de 250 m Wav-zones. Daar waar aansluitend aan deze bestaande natuurgebieden nieuwe natuur is begrensd, zijn deze percelen in principe ook in het extensiveringsgebied opgenomen. Op deze wijze ontstaan robuuste eenheden, waarbinnen de gestapelde problematiek in samenhang wordt opgelost.

In het Veldbeekgebied zijn in het binnengebied enkele enclaves verwevingsgebied gepositioneerd. Dit is gedaan om draagvlak voor deze robuuste ontwikkeling te kunnen garanderen en

planschade te beperken. Voor deze gebieden is overigens ook het stimuleringsinstrument voor verplaatsing, zoals bedoeld onder regime extensiveringsgebieden, van toepassing.

6.8.2.2 Agrarische bedrijven

Bestaande landbouw kan zich ontwikkelen voor zover dit geen negatieve effecten heeft op natuur en landschap. Uitbreiding van bestaande bedrijven binnen de wettelijke grenzen, afgezien van de beperkingen die voortvloeien uit de bovengenoemde landschapswaarden (aansluitvergunning in beperkt aantal gebieden) en het hydrologische aandachtsgebied is mogelijk, uitgezonderd intensieve veehouderijbedrijven waar een eenmalige uitbreiding van het bouwblok, tot een maximum van 30%, is toegestaan. In het extensiveringsgebied geldt voor bedrijven met intensieve veehouderij zonder restcapaciteit op het bouwperceel een beperkte uitbreidingsmogelijkheid van 10%, om te kunnen voldoen aan de eisen in het kader van dierwelzijn (AMvB-huisvesting). De uitbreiding mag niet leiden tot een uitbreiding van het aantal dierplaatsen.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is uitgesloten. In het landgoederengebied biedt het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland agrariërs vrijwillig mogelijkheden neveninkomsten te verwerven uit de Subsidieregeling Natuurbeheer en Agrarisch Natuurbeheer. Omschakeling naar ecologische of biologische landbouw is gewenst. Bij beëindiging van agrarische bedrijven is functieverandering mogelijk. De mogelijkheden staan aangegeven in de bijlage Lijst "Nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven" en de lijst "Kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven". Bij voldoende afbraak van bebouwing is een extra woning mogelijk. De woning kan worden gebouwd binnen het agrarisch bouwvlak. Hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

De bouw van een extra woning in de deelgebieden 4 en 5 is mogelijk wanneer binnen de landgoederenzone de bouw van een woning niet mogelijk of gewenst is op basis van landschappelijke en/of milieuhygiënische overwegingen.

6.8.2.3 Natuur en landschap

Behoud en versterking van bestaande waarden en ontwikkeling van natuurwaarden staan voorop in de landgoederenzone. Functiewijziging van agrarische grond naar natuur is mogelijk, voor zover die gronden zijn aangewezen voor nieuwe natuur in het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland en wanneer aannemelijk gemaakt kan worden dat die bestemming ook gerealiseerd zal worden, bijvoorbeeld bij verwerving van de grond door een terreinbeherende instantie. Dit alles gebeurt op basis van vrijwilligheid. Nieuwe landgoederen zijn mogelijk wanneer de realisatie een bijdrage levert aan de ontwikkeling van natuur.

6.8.2.4 Recreatie

Vanuit de recreatie gezien is de landgoederenzone, door zijn afwisselende landschap, zeer geschikt. Routegebonden dagrecreatie is toegestaan. Om enerzijds de druk op de natuur te beperken en anderzijds toch recreatieve ontwikkelingen mogelijk te maken, zijn slechts beperkt kleinschalige verblijfsrecreatieve activiteiten toegestaan:

kleinschalig kamperen

Via een ontheffing 10 kampeerplaatsen met een uitbreiding tot 15 in het hoogseizoen.

logies met ontbijt

Een eenvoudige vorm van logies met hooguit drie kamers. De activiteit dient binnen de bestaande bebouwing plaats te vinden. Slechts marginale bouwkundige aanpassingen zijn toegestaan.

Groepsaccommodatie

Gebouwen die bestemd zijn voor recreatief verblijf in groepsverband voor zes personen en meer.

Voor al deze activiteiten gelden in ieder geval de volgende voorwaarden:

- een goede landschappelijke inpassing van de voorzieningen en parkeerplaatsen;

- het overhandigen van een inrichtingsplan, waarbij wordt ingegaan op veiligheid, bereikbaarheid, aanwezigheid van voldoende parkeerplaatsen en afstanden ten opzichte van sanitaire voorzieningen en speelvoorzieningen;
- het treffen van voorzieningen voor het lozen van afvalwater.

Mogelijkheden tot grootschaligere activiteiten worden alleen geboden via functieveranderingen van het totale agrarische bedrijf. In het gebied is een aantal verblijfsrecreatieve voorzieningen aanwezig. Het gaat hierbij om verblijfsrecreatiebedrijven met zomerhuisjes en/of stacaravans en mobiele kampeermiddelen. Om te komen tot kwaliteitsverbetering is een aantal wijzigingsbevoegdheden opgenomen. In Norden en aan de noordkant van de landgoederenzone is, vanwege de uitloof functie voor de bewoners van Putten, meer behoefte aan dagrecreatieve voorzieningen dan in de rest van de landgoederenzone.

Dagrecreatieve voorzieningen dienen zich te voegen in het landschap en geen belemmering te vormen voor agrarische ontwikkelingsmogelijkheden.

Overigens bevat het plan wel enkele mogelijkheden voor functieverandering van, of het starten van, nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. De mogelijkheden staan aangegeven in de lijst Nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven en de lijst Kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven.

6.8.2.5 Wonen

Met betrekking tot het thema Wonen geldt hetzelfde beleid als beschreven in deelgebied 1 onder wonen. Dat wil zeggen dat wonen alleen in bestaande bebouwing is toegestaan. Nieuwbouw is alleen mogelijk in het kader van het beleid 'Functieverandering naar wonen'.

6.8.2.6 Niet-agrarische bedrijven

In de landgoederenzone wordt gestreefd naar uitplaatsing van niet-agrarische bedrijvigheid. Functiewijziging van een agrarisch bedrijf naar niet-agrarische bedrijvigheid kan, onder voorwaarden, in beperkte mate. De mogelijkheden staan aangegeven in de bijlage "Lijst nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven" en de lijst "Kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven". Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijvigheid is ongewenst.

6.8.2.7 Water

In de landgoederenzone verdient water bijzondere aandacht. Bij nieuwe ontwikkelingen dient altijd rekening te worden gehouden met de waterhuishouding van het gebied, omdat afstemming met waterhuishouding van groot belang is. De verbetering van de waterhuishouding heeft met name te maken met de waterkwaliteit van het Veldbeekstelsel en het ondiepe grondwater in Arkemheen ten zuiden van de A28 (Diermen-Oldenaller). Voor wat betreft het Veldbeekstelsel zijn vooral de drie substroomgebieden van de Veldbeek, Groot Hell en Blarinckhorsterbeek van belang, omdat hier sprake is van wateren van hoogst ecologisch niveau. Het landbouwkundig gebruik zal hierop moeten worden afgestemd. Hierbij kan worden gedacht aan het beperken van de bemesting en het stimuleren van omschakeling naar grondgebonden en/of biologische landbouw. Met name voor de aangeduide zones "stimuleringsgebieden natuur- en landschapontwikkeling" en "afstemming op waterhuishouding" is deze ontwikkeling gewenst.

6.8.3 *Deelgebied 3: Landbouw(ontwikkelings)gebied*

6.8.3.1 Algemeen

In het landbouwgebied zijn de meeste agrarische bedrijven van de gemeente gevestigd. Er zijn ook veel andere functies in het gebied te vinden (verweving). Soms ter ondersteuning van de landbouw, maar soms ook als zelfstandige functies. Het historische landschap is hier sterk veranderd, waardoor de landschappelijke waarden laag zijn. Wel zijn er enkele bijzondere landschapswaarden, zoals steilranden en bomenrijen. In het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost is het deelgebied aangemerkt als landbouwontwikkelingsgebied en verwevingsgebied.

In het landbouwontwikkelingsgebied staat een verdere ontwikkeling van de landbouw voorop, met inachtnaam van algemeen geldende milieubepalingen en met behoud en waar mogelijk verbetering van het landschap en de natuur. De gemeente ondersteunt de visie uit het Reconstructieplan voor dit gebied, waar het gaat om het bevorderen van een economisch gezonde en duurzame landbouw. In het gebied passen dan ook geen (zware) beperkingen aan de landbouw. Derhalve zullen bij een concreet verzoek om functieverandering in het landbouwontwikkelingsgebied, in de afweging van belangen, de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw zwaar worden gewogen.

In de overige delen van het agrarisch gebied richt het beleid zich op het bevorderen van een passende combinatie van landbouw, natuur, landschap, recreatie, werken en wonen met bijbehorende kwaliteiten, in het verwevingsgebied steeds in combinatie met landbouw. Hoewel in sommige gevallen sturend kan worden opgetreden (zoals het uitsluiten van boomteelt in open gebieden) zal de ontwikkeling van de agrarische bedrijvigheid in dit deelgebied ruimtelijk zo weinig mogelijk moeten worden belemmerd. De keuze voor landbouwgebied betekent dat er slechts zeer beperkt gronden aan de landbouw onttrokken mogen worden.

Bij een concreet verzoek om functieverandering in het verwevingsgebied zal een evenwichtige afweging van belangen tussen enerzijds de landbouw en anderzijds het behoud van de sociaal-economische structuur plaatsvinden. Overigens gelden de randvoorwaarden uit de Reconstructieplannen, inzake de uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van intensieve veehouderij.

6.8.3.2 Agrarische bedrijven

In het landbouwgebied is geen ruimte voor nieuwvestiging van agrarische bedrijven, uitgezonderd het landbouwontwikkelingsgebied, zoals aangeduid op de plankaart, ten gunste van de inplaatsing van bedrijven uit de eigen gemeente en/of elders uit het Reconstructieplangebied. Het ruimtelijk beleid dient rekening te houden met een aanmerkelijke schaalvergroting, waardoor enerzijds bedrijven fors zullen groeien, anderzijds bedrijven zullen stoppen met hun bedrijfsvoering. Ook zullen bedrijven op zoek gaan naar een niet-agrarische neventak, soms klein in de hobbysfeer, maar soms ook van een zodanige omvang, dat wel degelijk sprake is van bedrijfsmatige, niet-agrarische activiteiten.

Via een wijzigingsprocedure is in het agrarisch gebied, uitgezonderd het landbouwontwikkelingsgebied, uitbreiding van het bouwperceel voor intensieve veehouderijbedrijven, eenmalig toegestaan tot een maximum van 30%. Overigens gelden er voor de bestaande agrarische bedrijven geen beperkingen binnen de wettelijke grenzen, afgezien van de beperkingen die voortvloeien uit de bovengenoemde landschapswaarden (aanlegvergunning in beperkt aantal gebieden) en het hydrologische aandachtsgebied.

6.8.3.3 Natuur en landschap

Slechts wanneer er bijzondere waarden zijn aangegeven op de kaart Natuur- en landschapswaardering zullen die beschermd worden door middel van een omgevingsvergunningstelsel. Aanleg van bos of natuur is mogelijk wanneer sprake is van het verplaatsen van landschapselementen en/of compensatie. Waar bijzondere waarden zijn aangegeven zullen die bestemd worden. Verplaatsing van landschapselementen is onder voorwaarden toegestaan (er moet sprake zijn van noodzaak en in alle gevallen is compensatie nodig). Het landschapsbeleidsplan biedt financiële mogelijkheden om de aanleg van structuurbeplanting te stimuleren.

6.8.3.4 Recreatie

Bestaande verblijfsrecreatieve bedrijven van enige omvang in het landbouwgebied zullen worden gestimuleerd, om te verplaatsen richting Krachtighuizen. Nieuwe voorzieningen worden in beginsel niet toegestaan en mogen zeker niet resulteren in beperkingen voor bestaande agrarische bedrijven. Verder zijn er veilige fietsverbindingen gewenst van Putten en Krachtighuizen met de landgoederenzone en met strand Nulde.

6.8.3.5 Wonen

In het landbouwgebied is wonen alleen toegestaan in bestaande bebouwing. Bij functiewijziging van een agrarisch of niet-agrarisch bedrijf, zal overvloedige bebouwing moeten worden gesloopt.

Een functieverandering mag geen hinder voor blijvende agrarische bedrijven opleveren. Nieuwbouw is onder voorwaarden mogelijk ten behoeve van een extra woning. Zie overigens het beleid onder deelgebied 1.

6.8.3.6 Niet-agrarische bedrijven

Wanneer bestaande bedrijven willen uitbreiden, zal onderzocht worden of verplaatsen naar een bedrijventerrein mogelijk is. Door de ontwikkelingen in de landbouw zal een aantal voormalige agrarische bedrijfsgebouwen vrijkomen, waardoor de druk van niet-agrarisch gebruik in deze gebouwen zal toenemen. Deze activiteiten mogen geen beperkingen opleveren voor de bestaande agrarische bedrijven. Niet-agrarische bedrijvigheid is mogelijk als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf, of als functiewijziging bij beëindiging van een agrarisch bedrijf. In het landbouwgebied is bij omschakeling van agrarische bedrijven, een groot aantal niet-agrarische bedrijven, onder voorwaarden, toegestaan. De mogelijkheden staan aangegeven in de bijlage Lijst nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven en de lijst Kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven.

De bestaande niet-agrarische bedrijven zijn als bijlage bij de voorschriften opgenomen. Deze bedrijven kunnen, mits goed ingepast en het geen al te grootschalige bedrijven betreft (naast de bestaande landbouw) mede als toekomstige beheerder van het gebied fungeren. Er mogen geen activiteiten of opslag van goederen plaatsvinden buiten de (voormalige agrarische) bedrijfsgebouwen. Voorts zal moeten worden nagegaan of het bedrijf zich na verloop van tijd op een bedrijventerrein kan vestigen.

6.8.4 *Deelgebied 4: Intensieve rode zwermgebieden*

6.8.4.1 Algemeen

Het gemengd gebied direct ten zuiden van Putten aan de Voorthuizerstraat, omgeving Huinen en enkele verspreid liggende concentraties aan bebouwing, zijn aangemerkt aan intensieve rode zwermgebieden. Het is landbouwgebied met veel bebouwing en veel niet agrarische bedrijven. Het gebied is in het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost aangemerkt als verwevingsgebied. Echter, de sterke verweving van de functies en de aanwezigheid van bebouwing maakt het bevorderen van een passende combinatie met landbouw in dit gebied niet haalbaar. In de Regionale structuurvisie zijn deze gebieden, om deze reden, aangemerkt als rode zwermgebieden. De gebieden vragen om deze reden om een specifiek ruimtelijk, gebiedsgerichte benadering.

Zo lenen de gebieden zich bij uitstek voor verdere concentratie en verweving van de functie niet-agrarische bedrijvigheid. In andere deelgebieden wordt gestreefd naar verplaatsing van niet-agrarische functies. Deze functies kunnen zich vestigen in deze gebieden. Het beleid is daarom gericht op de hoofdfuncties landbouw, wonen en bedrijvigheid.

6.8.4.2 Agrarische bedrijven

De bestaande landbouwbedrijven kunnen hun bedrijf hier voortzetten, voor zover dat binnen de wet- en regelgeving mogelijk is. Nieuwvestiging is echter uitgesloten vanwege de nabijheid van de Veluwe, de kern Putten, recreatiegebied Krachtighuizen of verspreid voorkomende burgerwoningen.

6.8.4.3 Wonen

De gemeente ziet in deze gebieden tevens voldoende ruimtelijke mogelijkheden tot functieverandering naar wonen. Dat wil zeggen: het realiseren van woonkavels voor inplaatsing van woonfuncties op ongewenste locaties in het buitengebied, dan wel het bouwen van een extra woning in het kader van functieverandering. Door in de rode zwermgebieden meer mogelijkheden te bieden voor functieverandering naar wonen, hoopt het gemeentebestuur ten dele de ambities waar te kunnen maken, het spanningsveld op de woningmarkt op te lossen en te streven naar behoud en versterking van de bestaande sociaaleconomische structuur. Wonen, zo vermeld ook het Reconstructiebeleid Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, is een milieuvriendelijke en duurzame gebruiksvorm met weinig groeipotentie en een geringe verkeersaantrekkende werking. Om deze reden heeft wonen als vervolgfunctie over het algemeen de voorkeur boven werken. Zo kan het beëindigen en slopen van (niet-)agrarische bedrijven in het plangebied wor-

den bevordert door in de rode zwermgebieden ruimte te bieden voor de bouw van een drie á viermaal (sociale sector) woningen of wooneenheden in één voormalig agrarische opstal ten behoeve van senioren, starters of gehandicapten. Een voorwaarde voor de bouw van een woning in het kader van functieverandering, is een goede landschappelijke inpassing. Door wonen te ontwikkelen in samenhang met natuur en landschap, leidt dit tot een versterking van het landschap in algemene zin. Zie overigens het beleid onder deelgebied 1.

6.8.4.4 Niet-agrarische bedrijven

In enkele zwermgebieden is reeds een ruim aantal niet-agrarische bedrijven gevestigd. Uitbreiding van deze bedrijven kan via vrijstelling worden toegestaan tot maximaal 25%. De ontsluitingsmogelijkheden zijn van dien aard dat extra verkeersbewegingen niet leiden tot een verhoging van de verkeersdruk op het achter gelegen agrarische gebied.

Vanwege de goede infrastructuur en vanwege het aantal reeds aanwezige bedrijven zijn de intensieve zwermgebieden geschikt om meer bedrijvigheid toe te laten. Er is ruimte voor bestaande (agrarische) bedrijven, maar daarnaast ook voor uitplaatsing van niet-agrarische bedrijven elders uit het buitengebied, die daar vanuit hun aard en/of hun schaal ongewenst zijn. Verplaatsing van niet-agrarische bedrijven uit het overige buitengebied kent één of meer van de volgende voordelen:

- dat de bedrijven die zich in het buitengebied niet meer verder kunnen ontwikkelen, in dit gebied wel weer ruimte krijgen;
- dat overlast in de vorm van verkeer in het buitengebied afneemt, doordat veel (zwaar) verkeer direct naar grotere ontsluitingswegen, zoals de Voorthuizerstraat, kan rijden in plaats van door het buitengebied;
- dat de verstening van het buitengebied afneemt, omdat de oude locatie gesloopt moet worden.

Gezien de concentratie van winkelveorzieningen, kunnen voor het intensieve rode zwermgebied Huinen de vrijstellingsbevoegdheden voor bestaande detailhandel ruimhartig worden toegepast.

6.8.5 *Deelgebied 5: Extensief rood zwermgebied tussen Krachtighuizen en de Voorthuizerstraat*

6.8.5.1 Algemeen

De rand van de Veluwe is een aantrekkelijk landschap met potenties voor versterking van natuur en landschap. In Krachtighuizen is de verblijfsrecreatie geconcentreerd. Dit heeft gevolgen voor de landbouw in verband met geurhinder. Bovendien fungeert het deelgebied als uitlooptgebied voor bewoners en verblijfsrecreanten, waardoor recreatieve voorzieningen gewenst zijn. Gelet op de aanwezigheid van geconcentreerde bebouwing en de sterke verweving van de functies, lijkt het streven om in het gebied, voor zover dit deelgebied daar deel van uitmaakt, het primaat te leggen bij de landbouw, hier niet haalbaar. In de regionale structuurvisie is om deze reden het gebied aangemerkt als (extensief) rood zwermgebied. Het gebied leent zich meer voor verdere concentratie en verweving van de functies "wonen", "natuur" en "recreatie". Het beleid in dit deelgebied is derhalve gericht op de hoofdfuncties "wonen", "natuur en landschap" en "recreatie".

6.8.5.2 Agrarische bedrijven

De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied worden beperkt door verblijfsrecreatieve voorzieningen en nabijgelegen bosgebieden, maar ook door milieubepalingen in verband met de aanwezigheid van stankgevoelige bebouwing. De landbouw zal ook in de toekomst beperkingen ondervinden in verband met geurhinder vanuit de kernen. Daarnaast kan soms de uitlooptfunctie van het gebied voorrang hebben op de agrarische functie van het gebied. Mogelijkheden voor functieverandering naar wonen en specifieke vormen van recreatie worden geboden. Een voorwaarde voor de bouw van een woning in het kader van dit beleid is een goede landschappelijke inpassing. Door wonen te ontwikkelen in samenhang met de bestaande recreatiemogelijkheden, natuur en landschap leidt dit tot een versterking van het landschap in algemene zin. Deze uitgangspunten spelen een nadrukkelijke rol bij de wijzigingsbevoegdheden voor de omschakeling van agrarische bedrijvigheid naar burgerwoning, nieuwvestiging van landgoederen en wonen en een wijzigingsbevoegdheid voor bos- en natuurontwikkeling. Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is niet toegestaan.

6.8.5.3 Natuur en landschap

Het beleid is gericht op behoud en versterking van bestaande waarden en landschappelijke inpassing van nieuwe functies.

6.8.5.4 Recreatie

In het gebied is een viertal verblijfsrecreatieve voorzieningen aanwezig. Ten behoeve van kwaliteitsverbetering zijn voor de bestaande campings wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Nieuwvestiging van verblijfsrecreatie behoort niet tot de mogelijkheden in deelgebied 5. De gemeente blijft met betrekking tot de verblijfsrecreatie uitgaan van concentratie van nieuwvestiging in Krachtighuizen. Met nieuwvestiging wordt bedoeld dat bestaande recreatiebedrijven elders in de gemeente, zich kunnen hervestigen in Krachtighuizen. Het accent ligt in deelgebied 5 meer op kwaliteitsverbetering dan op uitbreiding van de capaciteit. Eventuele uitbreidingen van de bestaande campings in het deelgebied dienen in het kader van kwaliteitsverbetering middels bestemmingsplanherzieningen te geschieden. Vestiging van verblijfsrecreatieve activiteiten in het kader van functieverandering blijft wel mogelijk.

In het gebied kunnen extra mogelijkheden voor dagrecreatie geboden worden. Bij de kern van Krachtighuizen is, vanwege de ligging nabij de bebouwde kom en de invulling als uitloopgebied, aanleiding om voorzieningen toe te staan als bijvoorbeeld picknickplaatsen. De Veluwe zal echter altijd het belangrijkste recreatieve uitloopgebied blijven.

Kleinschalig kamperen in verschillende vormen is toegestaan. De nabijheid van voorzieningen is positief voor de verblijfsrecreanten. Nieuwvestiging van verblijfsrecreatie is mogelijk wanneer het uitplaatsing van bedrijven, elders vanuit het Centraal Veluws Natuurgebied, betreft.

6.8.5.5 Wonen

Wanneer een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de versterking van natuur en landschap, is nieuwbouw in bepaalde gevallen toegestaan in dit gebied. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe landgoederen. Maar de gemeente ziet er ook ruimtelijke mogelijkheden tot functieverandering naar wonen. Dat wil zeggen het realiseren van woonkavels (een drie- à viertal sociale sectorwoningen of wooneenheden in één voormalig agrarische opstal) voor inplaatsing van woonfuncties op ongewenste locaties in het buitengebied, dan wel het bouwen van een extra woning in het kader van functieverandering. Overigens wordt verwezen naar hetgeen is geschreven onder het deelgebied 4 "Intensieve rode zwermgebieden".

6.8.5.6 Niet-agrarische bedrijvigheid

Bestaande niet-agrarische bedrijven worden gerespecteerd. Mogelijkheden worden geboden voor functieverandering van niet-agrarische bedrijvigheid naar wonen.

6.8.6 *Deelgebied 6: Strand Nulde en Randmeer*

6.8.6.1 Algemeen

Tussen de snelweg en het randmeer ligt strand Nulde. Het is ingericht als strand, ligweide en parkeerplaats en maakt onderdeel uit van het plangebied van het IIVR. Er is een camping, jachthaven, hotel en evenemententerrein. De hoofdfunctie van het strand is recreatie.

De randmeren hebben een functie voor natuur en voor recreatie- en beroepsvaart. Het beleid in het randmeer is gericht op de hoofdfuncties "Natuur" en "Recreatie".

6.8.6.2 Natuur en landschap

Ten noorden van het evenemententerrein wordt een ecologische verbindingszone gerealiseerd. Een inrichtingsplan is inmiddels gepresenteerd. De EVZ is rechtstreeks opgenomen in het plan middels de bestemming "Natuur". Voorts is aandacht voor de mondingen van de beken gewenst. Het randmeer is Vogelrichtlijngebied in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn, vanwege de grote aantallen kleine zwanen en tafeleenden. Ontwikkelingen met negatieve gevolgen voor de vogelstand zijn niet toegestaan. In het randmeer is tevens opgenomen de delta "Schuilenbeek".

6.8.6.3 Recreatie

Strand Nulde is een recreatiezone. Het is gewenst om de kwaliteit van dit gebied te verhogen. (Fiets)verbindingen met Putten en Krachtighuizen zijn gewenst. In opdracht van de Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) is een ruimtelijke visie opgesteld voor de stranden Nulde en Horst. Deze visie gaat uit van een totaal aanpak van het gebied. Ook in de integrale inrichtingschets "Veluwe Randmeren", wordt een verbetering van het gehele terrein voorgestaan. Kern van het verhaal is dat het recreatieve gebruik nabij de knooppunten (bebouwing rondom afslag Nulde en afslag Horst) geïntensiveerd kan worden. Aan de uiteinden van de stranden bij de delta Schuitenbeek en de ecologische verbindingzone ten noorden van het evenemententerrein is ruimte voor de meest extensieve vormen van recreatief gebruik (fietsen, wandelen).

Voor wat betreft het grondgebied van Putten kan hierbij worden gedacht aan de vernieuwing van een bestaand toiletgebouw en vervanging van een tweetal bestaande toiletgebouwen door kiosken. Deze kiosken mogen elk een maximale omvang van 300 m² krijgen, waarvan ten hoogste 50% gebruikt mag worden ten behoeve van strandgerelateerde horeca en ten hoogste 50 % voor verhuur van strand- en sportartikelen. Ook is er een evenemententerrein.

Om te komen tot kwaliteitsverbetering van de verblijfsrecreatie is een aantal wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Voor het Randmeer blijft ontwikkeling van recreatie mogelijk voor zover er geen significante effecten van deze ontwikkeling op de populaties van de kleine zwaan en tafeleend zijn.

6.9 Functieveranderingsbeleid

6.9.1 Algemeen

Functieverandering kan worden omschreven elke vorm van een verandering van het gebruik van gronden en/of gebouwen waarvoor een wijziging van het ter plaatse geldende bestemmingsplan noodzakelijk is. Dit bestemmingsplan bevat een uitgebreid stelsel van wijzigingsbevoegdheden om verschillende vormen van functieverandering mogelijk te maken.

Met het functieveranderingsbeleid streeft de gemeente naar:

- behoud en versterking van de bestaande sociaal-economische structuur van het gebied. De gemeente wenst (voormalige) (agrarische) ondernemers de mogelijkheid te geven nieuwe functies te ontwikkelen in de (bestaande) bebouwing;
- verbetering van de groene kwaliteiten van de openbare ruimte. De gemeente verleent alleen medewerking, indien van de functieverandering een positieve impuls naar het landelijk gebied uitgaat (milieuhygiënisch en/of landschappelijk);
- het benutten van de mogelijkheden die de vrijkomende of leegstaande (niet-)agrarische bebouwing biedt, om op deze wijze kapitaalvernietiging en verloedering door leegstand van deze gebouwen te voorkomen.

Specifiek voor wat betreft functieverandering van de bebouwde percelen van agrarische bedrijven is voor de gemeente leidend de nota Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten voor de Regio Vallei (april 2008). Deze nota bevat de regionale invulling en verfijning van het algemene functieveranderingsbeleid, zoals omschreven in het Streekplan Gelderland 2005.

Vanuit het Streekplan Gelderland 2005 gelden de volgende algemene voorwaarden voor functiewijziging waarbij nieuwe woningen worden gecreëerd of nieuwe bedrijfsactiviteiten worden opgezet:

- Functieverandering is alleen van toepassing op fysiek bestaande, legale vrijgekomen (en ook vrijkomende) gebouwen die gelegen zijn in het buitengebied.
- Functieverandering van gebouwen wordt geëffectueerd door bestemmingswijziging van het gehele voormalige perceel en verkleining van het bouwvlak.
- Met functieverandering van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied wordt de bedrijfsontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving niet belemmerd.
- Functieverandering van vrijgekomen gebouwen mag niet leiden tot knelpunten in de verkeersafwikkeling; mocht dit zich voordoen dan is het veroorzakersbeginsel (zie §1.4.2.2) van toepassing.

- Met beeldkwaliteitsplannen wordt door de gemeenten de verschijningsvorm van de functieveranderingen afgestemd op de omgeving.
- Overtollige bebouwing wordt gesloopt met uitzondering van monumentale en karakteristieke gebouwen.

Vanuit de nota Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten voor de Regio Vallei (april 2008) neemt de gemeente daarnaast de volgende algemene voorwaarden mee bij de beoordeling van de functieveranderingsmogelijkheden:

- De functieverandering wordt ingepast in het omringende landschap, bijvoorbeeld door de aanleg (en zo nodig bestemmen) van natuur- en landschapselementen. Daarbij moet aansluiting worden gezocht bij bestaande plannen voor natuur en landschap, zoals het reconstructieplan en landschapsontwikkelingsplannen. De initiatiefnemer moet daartoe een erfinrichtingsplan overleggen.
- De functieverandering moet bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke en economische vitaliteit, door middel van sloop van bebouwing, al dan niet in combinatie met verbetering van publieke functies, zoals natuurontwikkeling, bijdragen aan recreatieve routes of waterberging en dergelijke, op plaatsen waar dit wenselijk is.
- In geval van sloop van bestaande legale bebouwing, geldt als peildatum voor het aanwezig zijn van bestaande voormalige bedrijfsgebouwen: 2 jaar voor de datum dat de aanvraag voor functieveranderingen wordt ingediend. Voor deze methode met verschuivende datum is aan de ene kant gekozen om daarmee te voorkomen dat nieuwe bedrijfsbebouwing wordt gebouwd, met als doel deze in te zetten voor het bereiken van sloopnormen in het kader van functieverandering. Aan de andere kant maakt het mogelijk dat ook relatief jonge gebouwen kunnen worden ingezet voor functieverandering, wat in de huidige economische tijd met snelle veranderingen zal gaan worden gevraagd.
- Opslag van goederen buiten gebouwen wordt niet toegestaan.
- Detailhandel wordt niet toegestaan, tenzij het detailhandel in ter plaatse of in de regio geproduceerde producten betreft.
- De functieverandering mag niet leiden tot milieuhinder voor de omgeving.
- In geval van vrijgekomen gebouwen van een stoppend agrarisch bedrijf, dient de milieuvergunning te zijn ingetrokken.
- Indien sprake is van vervangende nieuwbouw en verbouw, zal de gemeentelijke Welstandsnota als toetsingskader gelden.
- De nevenactiviteit mag geen beperking opleveren voor omliggende agrarische bedrijven.

6.9.2 *Functieverandering naar wonen*

Uitgangspunt is dat er sprake moet zijn van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De vervolgfunctie wonen wordt in verband hiermee als een aantrekkelijke vervangende functie voor gestopte agrarische bedrijven beschouwd. Daarnaast is de woonfunctie een milieuvriendelijke en duurzame gebruiksvorm met weinig groeipotentie en een geringe verkeersaantrekkende werking. Om deze reden heeft wonen als vervolgfunctie over het algemeen de voorkeur boven werken.

De intensieve rode zwermgebieden en het extensieve rode zwermgebied (zie kaart Ontwikkelingsvisie) lenen zich goed voor verdere concentratie van de woonfunctie. Daarentegen dient in het agrarisch gebied, en in het bijzonder in het landbouwontwikkelingsgebied, een uiterst zorgvuldige afweging plaats te vinden om te voorkomen dat er teveel beperkingen ontstaan voor de ontwikkeling van de landbouw. Specifiek voor het landbouwontwikkelingsgebied geldt dat bij agrarische bedrijven met een bestaande of te ontwikkelen milieugebruiksruimte van meer dan 70 nge, functieverandering restrictief is toegestaan. Dit wordt alleen toegestaan als voortgezet agrarisch gebruik niet reëel is. De duurzaamheid van de landbouw en de ontwikkelingsperspectieven van de locatie staan voorop.

De volgende voorwaarden gelden voor omschakeling van een agrarische en niet-agrarische functie naar de woonfunctie:

1. het bedrijf dient te zijn beëindigd;

2. uitsluitend de bedrijfswoning(en) alsmede de tot die woning(en) behorende voormalige bedrijfsruimte(n) mag/mogen worden gebruikt voor wonen;
3. voor wat betreft wonen wordt met de regels aangesloten bij de regels van de bestemming Wonen

Aanvullend bestaat de mogelijkheid om extra woningen of wooneenheden te bouwen. De voorwaarden waaronder daartoe overgegaan kan worden vormen onderdeel van de regels die onderdeel uitmaken van dit bestemmingsplan.

6.9.3 *Functieverandering naar (niet-agrarisch of landelijk) bedrijf, verblijfsrecreatie of dagrecreatie*

Ook hier geldt het uitgangspunt is dat er sprake moet zijn van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De nieuwe vorm van bedrijvigheid dient minder schadelijk te zijn voor natuur en milieu dan de voormalige agrarische bedrijvigheid. Het nieuw te vestigen bedrijf dient te zijn vermeld in de 'Lijst nieuwvestiging landelijke, verblijfs- en dagrecreatieve en niet-agrarische bedrijven' ie als bijlage bij de regels is opgenomen. Aan deze bevoegdheid is een sloopverplichting gekoppeld. Hergebruik of nieuwbouw is uitsluitend toegestaan tot maximaal 1.000 m² in deelgebieden 3a, 3b, 4 en 5 van de kaart 'Ontwikkelingsvisie' en tot maximaal 750 m² daarbuiten, en mits de bebouwing op een landschappelijk verantwoorde wijze in de omgeving wordt ingepast, een en ander overeenkomstig de onderstaande tabel en onder de volgende voorwaarden:

hergebruik of nieuwbouw	te slopen bij hergebruik	te slopen bij nieuwbouw
tot 500 m ²	zelfde oppervlak	tweemaal zoveel
501-750 m ²	tweemaal zoveel	driemaal zoveel
751-1.000 m ²	driemaal zoveel	viermaal zoveel

De volgens de tabel te slopen oppervlakte aan bebouwing boven de 500 m² kan in de deelgebieden 2 en 5 worden gecompenseerd door het aanbrengen van nieuwe natuur en landschapselementen, waarbij voor elke 100 m² die niet wordt gesloopt 0,5 ha nieuwe natuur wordt ingericht met 1.000 m² landschapselementen. De gronden moeten worden ingericht met het oog op een duurzaam beheer volgens een door de gemeente goedgekeurd beplantings- en beheersplan, dat op basis van het landschapsbeleidsplan is opgesteld. De sloopverplichting is niet van toepassing op bebouwing met karakteristieke en/of cultuurhistorische waarden, maar deze bebouwing wordt echter wel meegeteld bij de berekening. De aanwezige bebouwing welke uitstijgt boven de toegestane oppervlakte dient te worden gesloopt.

Verder dient aangetoond te worden dat er geen sprake zal zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking en dat het parkeren op eigen terrein plaatsvindt. Bedrijfsactiviteiten vinden, voor zover deze geen betrekking hebben op de productiegronden, zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaats en het nieuwe gebruik dient noch op korte, noch op lange termijn te leiden tot een aanmerkelijke behoefte aan uitbreiding van het bebouwde oppervlak. Buitenopslag is niet toegestaan en evenmin detailhandel.

7 Juridische planopzet

7.1 Inleiding

In een bestemmingsplan zijn de bouw- en gebruiksmogelijkheden voor een bepaald gebied opgenomen. Dit bestemmingsplan regelt de inrichting van het gebied door voor de gronden bestemmingen aan te wijzen. Het juridische deel van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding (kaart) in samenhang met de regels. Dit hoofdstuk bevat een toelichting op het juridische deel van het bestemmingsplan. De toelichting bevat tevens een uitwerking van het in de vorige hoofdstukken beschreven beleid.

7.2 Wettelijk kader

Het wettelijk kader wordt sinds 1 juli 2008 gevormd door de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De wettelijke regeling voor bestemmingsplannen is verder ingevuld in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 (Rsro2008). Het bestemmingsplan dient te voldoen aan de als bijlage bij de voornoemde Regeling opgenomen Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (SVBP2008). Dit betekent dat bestemmingsplannen kwalitatief gelijkwaardig zijn en uniform in aanpak, uitvoering, uitwisseling van gegevens en raadpleging daarvan.

Per 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Hierdoor is het omgevingsrecht drastisch gewijzigd. Veel toestemmingen en vergunningen die voorheen apart geregeld waren, zijn nu opgenomen in de Wabo. Hierdoor is voor één project nog maar één omgevingsvergunning nodig, die toestemming geeft voor alle benodigde activiteiten. Een aantal vergunningen die zijn opgegaan in de omgevingsvergunning zijn de bouwvergunning, binnenplanse ontheffing, sloopvergunning en aanlegvergunning. De inhoudelijke toetsingskaders voor deze vergunningen zijn niet gewijzigd.

In de regels is de terminologie aangepast aan de Wabo. Zo heet de ontheffing nu 'omgevingsvergunning voor het afwijken'. In het bestemmingsplan zijn geen procedureregels opgenomen. De procedure voor een wijzigingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening en de Wabo bevat een procedureregeling voor de omgevingsvergunning.

7.3 Planonderdelen

Het bestemmingsplan Westelijk buitengebied 2012 bestaat uit een verbeelding met regels en een daarbij behorende toelichting. De verbeelding en de regels tezamen vormen het juridisch bindende deel van het plan. De regels en verbeelding zijn aan elkaar gerelateerd. Dit betekent dat de verbeelding en de regels altijd in samenhang moeten worden gebruikt.

Op de verbeelding krijgen alle gronden binnen het plangebied een bestemming. Binnen een bestemming kunnen nadere aanduidingen zijn aangegeven. De juridische betekenis van deze bestemmingen en aanduidingen zijn terug te vinden in de regels. Een gedeelte van de informatie op de (analoge) verbeelding heeft geen juridische betekenis, maar is slechts opgenomen om de leesbaarheid van en oriëntatie op de verbeelding te vergroten, zoals een topografische ondergrond. Alle letters, aanduidingen en lijnen worden verklaard in de legenda van de (analoge) verbeelding. Bij eventuele verschillen tussen de digitale en analoge verbeelding is de digitale verbeelding juridisch bindend.

De regels bepalen de gebruiksmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied en geven tevens de bouw- en gebruiksmogelijkheden met betrekking tot bouwwerken aan. De regels van het bestemmingsplan zijn opgebouwd conform de door het SVBP2008 voorgeschreven systematiek en omvatten inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels, en ten slotte de overgangs- en slotregels.

Uitgangspunt is, door het stellen van heldere regels en een duidelijke verbeelding, een zo goed mogelijke handhaafbaarheid te realiseren. De toetsingscriteria in de regels vormen een toetsingsgrond voor omgevingsvergunningen voor het bouwen, het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, en voor het afwijken van het bestemmingsplan.

7.4 Relatie ruimtelijk beleid en milieubeleid

In het beleidskader en de beschrijving van de huidige functies is beschreven welke milieuaspecten in het buitengebied een belangrijke rol spelen. Deze milieuaspecten hebben voor een belangrijk deel hun vertaling gekregen in het onderhavige bestemmingsplan. De wijze waarop het bestemmingsplan hieraan invulling geeft is divers.

7.5 Toelichting op de bestemmingen

7.5.1 Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is uitgangspunt geweest dat bestaande, legale functies en bebouwing in beginsel worden gerespecteerd en een 'positieve' bestemming krijgen, dat wil zeggen een bestemming overeenkomstig de huidige, feitelijke situatie. Op de verbeelding en in de regels is de bestaande situatie vastgelegd. Ook nog niet feitelijk gerealiseerde, maar al wel vergunde situaties zijn meegenomen en maken dus deel uit van de bestaande situatie.

Naast het vastleggen van de bestaande gebruiks- en bebouwingssituatie zal het plan ook richting moeten geven aan nieuwe ontwikkelingen. Op verschillende manieren, zowel 'bij recht' als via verschillende flexibiliteitsinstrumenten, bevat het bestemmingsplan de nodige flexibiliteit. Het gaat dan bijvoorbeeld om extra (bouw)mogelijkheden (bij recht of door middel van een afwijkingenbevoegdheid, één van de flexibiliteitsinstrumenten) of de mogelijkheid om de bestemming van gronden te wijzigen door middel van een wijzigingsplan (een ander flexibiliteitsinstrument).

Zowel ten aanzien van het vastleggen van de bestaande situatie maar met name bij de formulering van de nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden spelen het in de toelichting van dit bestemmingsplan beschreven beleid en de beleidsuitgangspunten zoals verwoord in het Visiedocument Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2012 een belangrijke rol. Via toepassing van de regels van dit bestemmingsplan wordt immers concreet uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleid van de gemeente. In de hieronder opgenomen toelichting op de bestemmingen wordt met name ook de uitvoering van het beleid uiteengezet.

7.5.2 Bestemmingen

Bestemmingen Agrarisch (artikel 3) en Agrarisch met waarden – Landschap (artikel 4)

Gebiedsbestemmingen

Het belangrijkste criterium bij het onderscheiden van de agrarische bestemmingen is enerzijds de actuele waardevolle landschapskenmerken en anderzijds de mate waarin het landschap kwetsbaar is voor veranderingen die als gevolg van de ontwikkelingen binnen de landbouw te verwachten zijn. De binnen het plangebied aanwezige landschapswaarden zijn weergegeven op de kaart Natuur- en landschapswaardering. Daar waar natuur- en landschapswaarden voorkomen is aan de gronden de bestemming Agrarisch met waarden – Landschap toegekend. Náást de uitoefening van het agrarische bedrijf zijn de gronden dan bestemd voor de bescherming van natuur- en landschapswaarden zoals aangegeven op de kaart Natuur- en landschapswaardering.

Op enkele onderdelen werkt het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost rechtstreeks door in de agrarische bestemmingen, voor zover sprake is van intensieve veehouderijbedrijven. Daarbij is de zonering in extensiverings-, landbouwonwikkelings- en verwevingsgebieden van belang.

In extensiveringsgebieden:

- is nieuwvestiging van intensieve veehouderij en omschakeling van volledig grondgebonden bedrijven naar intensieve veehouderij, onmogelijk gemaakt (plicht);
- is de uitbreidingsmogelijkheid van bebouwing, ten behoeve van intensieve veehouderij bij bestaande bedrijven, beperkt tot de bestaande grenzen van de agrarische bouwblokken (plicht);
- bevat het plan voor de intensieve veehouderijbedrijven in deze gebieden geen wijzigings- of vrijstellingsmogelijkheden ten behoeve van het verder vergroten van het bouwoppervlak. Voor de intensieve veehouderijbedrijven, zonder restcapaciteit op het bouwblok, wordt, ten behoeve van ontwikkelingen in het kader van dierwelzijn (AMvB-huisvesting), een uitzondering gemaakt. In deze gevallen is een uitbreiding van het bouwblok met een maximum van 10% toegestaan. Dit laatste mag niet leiden tot een uitbreiding van het aantal dierplaatsen (plicht);
- blijft overname van een bestaande intensieve veehouderij mogelijk.

In landbouwontwikkelingsgebieden:

- is nieuwvestiging van intensieve veehouderij mogelijk als het een volwaardig bedrijf betreft, gebruik van bestaande locaties staat voorop. Uitbreiding van en omschakeling naar intensieve veehouderij is mogelijk, evenals overname van een bestaande intensieve veehouderij;
- kan ontwikkeling van niet-agrarische functies op basis van artikel 3.6 Wro alleen worden toegestaan, indien vaststaat dat de huidige en toekomstige bedrijfsvoering van intensieve veehouderijen daardoor niet worden belemmerd;
- is functieverandering mogelijk, mits de nieuwe functie de (potentiële) uitbreidingsruimte van de bestaande veehouderijbedrijven niet belemmert. Nieuwe (niet agrarische) ontwikkelingen worden daarom getoetst aan het behoud van ontwikkelperspectief van de zittende agrarische bedrijven.

In verwevingsgebieden:

- is nieuwvestiging van intensieve veehouderij onmogelijk (plicht);
- is vergroting van het bouwperceel vanwege de uitbreiding van intensieve veehouderij alleen mogelijk wanneer deze uitbreiding door de betreffende gemeente is getoetst aan de ter plaatse van belang zijnde omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water). Dit is beperkt tot een eenmalige uitbreiding van maximaal 30% van het bestaande bouwperceel (plicht);
- is omschakeling van volledig grondgebonden bedrijven naar intensieve veehouderij toegestaan, mits door de gemeente is getoetst of een dergelijke omschakeling zich verdraagt met de aanwezige omgevingskwaliteiten (plicht);
- blijft overname van een bestaand intensieve veehouderij mogelijk;
- geldt een beperkte verplaatsingsregeling voor bedrijven die een ammoniakpiekbelasting veroorzaken. Dit geldt voor bedrijven met meer dan 70 nge. Bedrijven van 50 nge komen in aanmerking voor verplaatsing, als zij een bedrijf van 70 nge voortzetten.
- is functieverandering mogelijk.

Door middel van een gebiedsaanduiding is het onderscheid in extensiverings- en landbouwontwikkelingsgebieden op de verbeelding aangebracht. Het overig agrarische gebied is verwevingsgebied.

Toekenning agrarische bestemming

Wanneer wordt een agrarische bestemming toegekend aan een perceel en wanneer heeft iemand recht op een bouwvlak? Het toekennen van de agrarische bestemming en het opnemen van bouwvlakken is gebeurd op basis van de bestaande rechten uit het voorgaande bestemmingsplan uit 2006. Sinds 2006 hebben zich uiteraard veranderingen voorgedaan in het gebied. Agrarische bedrijven zijn ondertussen gestopt of van bedrijfsvoering veranderd (bijvoorbeeld geen intensieve veehouderij meer) en er zijn nieuwe agrarische bedrijven opgericht. Al deze veranderingen zijn meegenomen in dit bestemmingsplan, evenals tussentijds verleende vrijstellingen en wijzigingsplannen. Waar nodig is opnieuw geïnventariseerd.

Er is sprake van een agrarisch bedrijf als de activiteiten gericht zijn op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, waaronder tevens is begrepen een paardenbedrijf. Het aan huis verkopen van de op het bedrijf geprodu-

ceerde producten en gewassen, behoort tot de mogelijkheden. Vanwege de ruimtelijke uitstraling en de milieuhygiënische invloed (uitvoering reconstructieplan) wordt onderscheid gemaakt, ongeacht het feit of het om volwaardige of nevenactiviteiten gaat, tussen intensieve veehouderijen en overige agrarische bedrijven. Alle intensieve veehouderijbedrijven worden op de verbeelding aangeduid, uitgezonderd intensieve veehouderijbedrijven in het landbouwontwikkelingsgebied.

In het kader van dit bestemmingsplan wordt, evenals in het vorige plan het geval was, een agrarisch bedrijf met een omvang van minimaal 16 NGE beschouwd als een reëel agrarisch bedrijf (vanaf 2010 is de standaardopbrengst (SO) in gebruik). Een dergelijk bedrijf heeft dan ook een agrarische bestemming toegekend gekregen. Deze bedrijven krijgen de mogelijkheid om bebouwing, die noodzakelijk is voor een gezonde en duurzame landbouw, te realiseren.

Binnen de categorie reële bedrijven is onderscheid gemaakt tussen middelgrote en grote agrarische bedrijven. Middelgrote bedrijven hebben een bedrijfsomvang van 16 tot 50 NGE. Grote bedrijven hebben een omvang van minimaal 50 NGE. Het onderscheid tussen middelgrote en grote agrarische bedrijven maakt het mogelijk meer maatwerk toe te passen bij de bestemming van de agrarische bedrijven. Een bedrijf van 50 NGW wordt beschouwd als een volwaardig agrarisch bedrijf, dat wil zeggen een bedrijf met voldoende perspectief om een redelijk inkomen uit de landbouw te halen voor één volwaardige arbeidskracht. Als bedrijven kleiner zijn dan 50 NGE, wil dat overigens niet zeggen dat deze bedrijven niet rendabel zouden zijn. In combinatie met een neventak of een nevenberoep is het mogelijk een reëel agrarisch bedrijf uit te oefenen.

Het gemeentelijke beleid is erop gericht om de bestaande agrarische bedrijven mogelijkheden te bieden voor een duurzame voortzetting en ontwikkeling van het huidige agrarische bedrijf. Er is voor gekozen om in principe alle agrarische bedrijven de mogelijkheden te bieden die nodig zijn om de agrarische activiteiten af te stemmen op wat in de praktijk nodig is voor een duurzame agrarische bedrijfsvoering.

Bouwvlak

Elk agrarisch bedrijf heeft op de verbeelding een bouwvlak gekregen. Gebouwen en de meeste bouwwerken, geen gebouwen zijnde, moeten in beginsel binnen dit vlak worden gebouwd. Uitgangspunt voor de situering, vorm en omvang van het bouwvlak is het flexibele bouwblok uit het bestemmingsplan uit 2006 geweest, zoals dat op de plankaart van dat plan werd aangegeven met bouwgrenzen en bebouwingsrichtingen met pijlen, en verder werd uitgewerkt in de bouwvoorschriften. Verder is de kadastrale situatie ter plaatse van belang. Medebepalend voor de situering, vorm en omvang van het bouwvlak zijn verder:

- de bestaande bebouwing van het bedrijf;
- de ruimte voor vrachtverkeer voor bereikbaarheid van bebouwing;
- de samenhang tussen bebouwingspatroon en verkavelingspatroon;
- de landschappelijke situatie;
- de omvang van het agrarische bedrijf (middelgroot of groot);
- de uitkomsten MER;
- de afstand tot naastgelegen (niet-)agrarische bedrijven en andere functies.

Op basis hiervan zijn de bouwvlakken op de verbeelding ingetekend. Omdat bovenstaande factoren per bedrijf anders zijn, betekent dit dat per bedrijf op de verbeelding een bouwvlak op maat toegekend waarbij elk bedrijf kan groeien binnen de periode waarin het voorliggende bestemmingsplan van kracht zal zijn.

Elke aanvraag om een omgevingsvergunning voor bouwen wordt getoetst aan de verbeelding en de regels. Eventueel kan in aanvullend overleg met de aanvrager bekeken worden waar het nieuw op te richten bouwwerk kan worden gesitueerd. Voorts heeft de gemeente, door middel van het stellen van nadere eisen, de mogelijkheid hier desgewenst mede richting aan te geven.

Naast de eis dat gebouwd dient te worden in het bouwvlak geldt een aanvullende eis. Er geldt een maximale oppervlakte van de bebouwing die in het bouwvlak is toegestaan. Voor bedrijven die zijn aangeduid als 'middelgroot agrarisch bedrijf' geldt dat de totale gezamenlijke oppervlakte van de bebouwing binnen de bouwvlakken maximaal 2.500 m² mag bedragen. Voor bedrij-

ven die zijn aangeduid als 'groot agrarisch bedrijf' geldt dat de totale gezamenlijke oppervlakte van de bebouwing binnen de bouwvlakken maximaal 10.000 m² (1 ha) mag bedragen. In de agrarische bestemmingen is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het bevoegd gezag om onder voorwaarden bouwen buiten het bouwvlak toe te staan. Hiermee wordt voorkomen dat het bestemmingsplan te star wordt.

Aanvullend hierop geldt een regeling voor intensieve veehouderij. Voor de intensieve veehouderijbedrijven in de extensiveringsgebieden is gekozen voor het vastleggen van de gezamenlijke oppervlakte van (bebouwing in gebruik ten behoeve van) intensieve veehouderij(tak) in een bij de regels behorende bijlage. Op die bijlage staat per adres de omvang aangegeven. Ook hier geldt dat bij een groter bouwvlak nog wel ruimte bestaat voor de bouw van meer gebouwen, maar niet ten behoeve van intensieve veehouderij. Een uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen tot 10% als uitbreiding noodzakelijk is, om te voldoen aan de wettelijke eisen van dierenwelzijn. De uitbreiding mag niet leiden tot een toename van het aantal dierplaatsen.

Bebouwing buiten het bouwvlak

Gebouwen (bedrijfswoning, schuren, loodsen et cetera) dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Ook bepaalde bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Om echter starheid te voorkomen kan onder voorwaarden buiten het bouwvlak worde gebouwd. De gemeente wil onder voorwaarden mogelijk maken dat silo's, mest- en kuilplaten buiten het bouwvlak gebouwd kunnen worden. De bouw van mestopslag en andere silo's is toegestaan buiten het bouwvlak tot maximaal 25 meter uit de grens van het bouwperceel. Hiervoor gelden wel enkele voorwaarden. Zo is ten hoogste één bouwwerk voor mestopslag, bij elk agrarisch bedrijf, buiten het bouwvlak toegestaan tot een inhoud van maximaal 1.000 m³ en een hoogte van maximaal 6 meter. De oppervlakte van andere silo's dan voor mestopslag, en platen voor opslag van hooi en kuilvoer, bedraagt buiten het bouwvlak maximaal 300 m² bij elk agrarisch bedrijf en met een hoogte van maximaal 2 meter. Verder dient aangetoond te worden dat er in verband met een doelmatige agrarische bedrijfsvoering een noodzaak is voor het bouwen van de bouwwerken buiten het bouwvlak.

Bedrijfswoningen

In de agrarische bestemmingen is bepaald dat de bedrijfswoningen zijn aangegeven op een bij de regels behorende bijlage. Hier staat per adres het aantal bedrijfswoningen aangegeven. Dat is het huidige, bestaande aantal.

De bouw van een tweede agrarische bedrijfswoning is pas mogelijk via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid. In het Visiedocument Bestemmingsplan Westelijk Buitengebied 2012 is aangegeven dat de noodzaak voor een tweede bedrijfswoning de laatste jaren is afgenomen. Ook zijn de beweegredenen voor het oprichten van een tweede bedrijfswoning niet zelden andere dan bedrijfstechnische argumenten. Gevolg van een en ander is onder meer het toenevende (oneigenlijke) gebruik van een tweede bedrijfswoning als burgerwoning. Om dit te voorkomen wil de gemeente de bouw van een tweede bedrijfswoning alleen onder strenge voorwaarden mogelijk maken. In verband hiermee is de relatief 'zware' procedure van een wijzigingsbevoegdheid in het plan opgenomen in plaats van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid. Deze bevoegdheid kent een uitgebreidere en met meer waarborgen omklede procedure dan de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid. Onder andere dient de bedrijfstechnische noodzaak duidelijk te worden aangetoond. Hiermee wordt overigens het huidige beleid van de gemeente voortgezet.

Het is in principe niet de bedoeling dat tweede agrarische bedrijfswoningen gebruikt gaan worden als burgerwoning. Wat voorkomen moet worden, is dat tweede bedrijfswoningen afgesplitst worden en eventueel later weer een nieuwe tweede bedrijfswoning wordt aangevraagd. Daarom worden alle woningen die behoren bij het agrarische bedrijf, of hier bij behoord hebben, binnen het agrarisch bouwvlak gebracht. Dit is conform de systematiek van het geldende plan. Een andere reden voor deze systematiek destijds was de milieuwetgeving (voorkomen van een extra gevoelig object voor het agrarisch bedrijf). Dit is inmiddels verduidelijkt door de Wet plattelandswoningen. Deze term is ingevoerd in het nieuwe bestemmingsplan, voor woningen die in het plan van 2006 waren aangemerkt als gewone woning binnen het agrarische bouwvlak.

In de regels zijn verschillende afwijkingsbevoegdheden opgenomen om de inhoud van een bedrijfswoning te kunnen vergroten. De inhoud kan worden met maximaal 60 m³ tot een maximum van 720 m³ in verband met gedeeltelijk zelfstandige inwoning. De inhoud kan worden vergroot tot 880 m³ indien compensatie plaatsvindt in de vorm van de aanleg van natuur- en/of landschapselementen volgens onderstaande tabel. Hierbij kan de aanleg zowel afzonderlijk als in combinatie met elkaar mogelijk zijn.

Aanleg nieuwe natuur	Aanleg nieuwe landschapselementen	Extra woninginhoud
5.000 m ²	1.000 m ²	100 m ³
10.000 m ²	2.000 m ²	200 m ³
15.000 m ²	3.000 m ²	300 m ³
20.000 m ²	4.000 m ²	400 m ³

Bovenstaande afwijkingsbevoegdheden gelden ook voor bedrijfswoningen in andere bedrijfsbestemmingen en voor burgerwoningen, met dien verstande, dat voor wat betreft burgerwoningen behalve natuur- en landschapscompensatie óók sloop van overige erfbebouwing dient plaats te vinden.

Bijgebouwen bij bedrijfswoningen

Er geldt een algemene regeling voor bijgebouwen bij bedrijfswoningen en burgerwoningen. Dit vloeit voort uit het visiedocument. Bij (bedrijfs)woningen zijn bijgebouwen toegestaan tot een oppervlakte van maximaal 80 m². Bijgebouwen zijn niet toegestaan bij 'kleine plattelandswoningen'.

Nevenactiviteiten bij het agrarische bedrijf

Nevenactiviteiten zijn bedrijfsmatige activiteiten die in combinatie met het agrarische bedrijf worden uitgeoefend. Vanouds zijn agrarische bedrijven gericht op het verkrijgen van een gezinsinkomen door middel van de teelt van gewassen en/of het houden van vee. De laatste jaren richten agrarische bedrijven zich ook op andere dan deze reguliere agrarische activiteiten. Denk daarbij aan kamperen bij de boer, verkoop van producten van eigen teelt, initiatieven gericht op het "kennis maken met het agrarische bedrijf" (bijvoorbeeld de "knuffelboerderij"), caravanstalling, et cetera. Deze activiteiten vormen steeds meer een belangrijke aanvulling op het inkomen. Hierdoor kan ook worden ingespeeld op veranderende wensen van de consument en kan worden bijgedragen aan een verbetering van de sociaal-economische structuur van het gebied. Deze "verbrede landbouw" vormt een belangrijk onderdeel van de plattelandsvernieuwing en wordt beschouwd als onderdeel van de reguliere agrarische bedrijfstak.

Zoals ook in het visiedocument is aangegeven, ziet de gemeente de hoofdfunctie van het buitengebied als agrarisch gebied met agrarische bedrijven. Actuele ontwikkelingen in de landbouw geven aanleiding voor het bieden van mogelijkheden voor nevenactiviteiten bij nog levensvatbare, reële agrarische bedrijven en functieverandering bij het daadwerkelijk beëindigen van een agrarisch bedrijf. De gemeente staat een nevenactiviteit alleen toe als er een agrarisch bedrijf op het perceel aanwezig is. De neventak dient ruimtelijk gezien ondergeschikt dient te blijven aan de agrarische functie, de verkeersaantrekkende werking van de nevenactiviteit dient beperkt te blijven en buitenopslag is niet toegestaan. Een nevenactiviteit kan alleen "in combinatie met" en "ondergeschikt aan" het agrarische bedrijf worden uitgeoefend. Gevolg hiervan is, dat, indien er niet langer meer sprake is van de uitoefening van een agrarisch bedrijf, er ook niet meer sprake kan zijn van de uitoefening van een nevenactiviteit. Ook dienen het agrarisch bedrijf en de nevenactiviteit in de toekomst niet van elkaar te worden afgesplitst, zodat er twee bedrijven los van elkaar ontstaan.

De bestaande nevenactiviteiten zijn positief bestemd. Elke nevenactiviteit is benoemd en als zodanig bestemd. Via een afwijkingsbesluit is de uitoefening van een niet-agrarische nevenactiviteit mogelijk. Hiervoor wordt verwezen naar een als bijlage bij de regels opgenomen lijst van categorieën van niet-agrarische nevenactiviteiten. Voorbeelden van deze categorieën zijn land-

bouwverwante bedrijven of dienstverlening in de zorg. Elke nevenactiviteit binnen een categorie (van de lijst) is toegestaan.

Toegestaan is maximaal 25% van de oppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing met een maximum van 500 m² (voor nevenactiviteiten in het kader van recreatie en zorg) of 350 m² (overige nevenactiviteiten). Het betreft hier totale, gezamenlijke oppervlakten. Per concreet geval wordt een oppervlakte bepaald (maatwerk). Nevenactiviteiten kunnen worden uitgeoefend in zowel bestaande bebouwing als in nieuwbouw.

Aan huis verbonden beroepen en bedrijven

Dit bestemmingsplan kent een algemene regeling voor de uitoefening van aan huis verbonden beroepen en bedrijven bij zowel bedrijfs- als burgerwoningen. Kenmerkend voor een aan huis verbonden beroep of bedrijf zijn het beperkte ruimtebeslag en de minimale ruimtelijke uitstraling naar de omgeving. Binnen de reikwijdte van de aan huis verbonden beroepen en bedrijvenregeling past ook het voeren van een internetwinkel. Hier zijn wel aparte voorwaarden aan verbonden.

De uitoefening van een aan huis verbonden beroep of bedrijf is bij recht toegestaan. De beroeps- of bedrijfsuitoefening dient plaats te vinden in het hoofdgebouw van de (bedrijfs)woning en niet in een bijgebouw. Woningen zijn een geurgevoelige object in de zin van de geurwetgeving en bijgebouwen kunnen dat worden al naar gelang de aard van het aan huis verbonden beroep of bedrijf. Om dit te kunnen toetsen wordt niet bij recht, maar via een afwijkingsbesluit de uitoefening van een aan huis verbonden beroep of bedrijf vanuit een bijgebouw toegestaan. Een belangrijk toetsingscriterium hierbij is, onder meer, dat omliggende agrarische bedrijven niet worden belemmerd.

De totale, gezamenlijke oppervlakte voor een aan huis verbonden beroep en bedrijf bedraagt maximaal 60 m² dan wel de bestaande grotere oppervlakte. Via een afwijkingsbesluit kan onder voorwaarden een vergroting van de oppervlakte tot maximaal 100 m² plaatsvinden.

Het aan huis verbonden beroep of bedrijf dient te worden uitgeoefend (een van) de bewoner(s) van de woning. Dit is ook geborgd in de begripsomschrijvingen van “aan huis verbonden beroep” en “aan huis verbonden bedrijf” in artikel 1 van de regels.

Kleinschalig kamperen

Voor het kleinschalig kamperen (voormalig kamperen bij de boer) geldt, dat het niet bij recht is toegestaan. Middels een afwijkingsbesluit kan onder voorwaarden kleinschalig kamperen worden toegestaan. De gemeente heeft hierover apart beleid geformuleerd welk is doorvertaald in de regels. Het totaal aantal kleinschalige kampeerterreinen mag in het westelijk buitengebied acht bedragen. Een kleinschalig kampeerterrein is niet toegestaan in deelgebied 1 van de kaart Ontwikkelingsvisie en evenmin ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwonwikkelingsgebied'. Verder kan via een afwijkingsbesluit een kleinschalig kampeerterrein worden toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- per agrarisch bedrijf is maximaal 1 kleinschalig kampeerterrein toegestaan;
- per kleinschalig kampeerterrein zijn maximaal 15 uitsluitend mobiele kampeermiddelen toegestaan; aanvullend hierop is een verdere vergroting naar maximaal 25 kampeermiddelen uitsluitend gedurende de periode 1 juni tot en met 30 september mogelijk, met dien verstande dat:
 - deze bevoegdheid uitsluitend van toepassing is op bestaande kleinschalige kampeerterreinen en in de gevallen waarin met toepassing van de afwijkingsbevoegdheid als bedoeld in dit lid eerder een kleinschalig kampeerterrein is toegestaan;
 - aangetoond dient te worden dat over een periode van minimaal 2 kalenderjaren voorafgaand aan het moment van indiening van de aanvraag voor wat betreft het kampeerterrein een bezettingsgraad van minimaal 85% gedurende de periode 1 juni tot en met 30 september is bereikt;
- een kleinschalig kampeerterrein mag zijn gesitueerd binnen het bouwvlak of binnen een afstand van maximaal:
 - 50 m uit het bouwvlak in het geval van een kampeerterrein met maximaal 15 kampeermiddelen;

- 75 m uit het bouwvlak in het geval van een kampeerterrein met maximaal 25 kampeermiddelen;
- de afstand van het kampeerterrein tot woningen van derden bedraagt minimaal 50 m;
- het kampeerterrein mag niet grenzen aan een ander kleinschalig kampeerterrein;
- het kampeerterrein dient te worden voorzien van een goede landschappelijke inpassing in verband waarmee een landschapinpassingsplan moet worden overlegd;
- horeca is niet toegestaan;
- voorzieningen ten behoeve van het kleinschalige kampeerterrein zijn uitsluitend toegestaan binnen de bestaande bebouwing; eventueel is onder voorwaarden nieuwbouw toegestaan;
- aangetoond wordt dat er geen sprake is van een onevenredige verkeersaantrekkende werking en dat het parkeren op eigen terrein zal plaatsvinden;
- buitenopslag is niet toegestaan.

Schuilstallen

In het bestemmingsplan is een schuilstallenregeling opgenomen. Na een afwijkingsbesluit is de bouw van schuilstallen voor dieren mogelijk buiten het bouwvlak op gronden met een agrarische bestemming. Hieraan zijn wel enkele belangrijke voorwaarden verbonden. Zo geldt onder meer de eis dat er sprake moet zijn van gronden met een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 2 ha. Het moet gaan om vrij liggende gronden, niet aansluitend aan het agrarisch bedrijf (niet bereikbaar via eigen grond). Ook moet zijn aangetoond dat positionering van de schuilstal binnen een bouwvlak niet mogelijk is en dat er sprake is van een (aantoonbare) noodzakelijkheid en doelmatigheid van een schuilstal in het kader van dierenwelzijn. Schuilstallen zijn alleen toegestaan gepositioneerd aan de randen van het perceel of in een hoek van een perceel, bij voorkeur aansluitend bij bestaande bebouwing of bij begroeiing.

Uitwegen

De gemeente wil maximaal twee uitwegen per agrarisch bouwvlak toestaan. Het gaat om het bouwvlak en niet om de onbebouwde percelen van een agrariër. Op die manier kan de agrariër één uitweg schoon houden. Hieraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden. Om de ruimtelijke impact te beperken, moet het bij het verleggen of vermeerderen van de bestaande uitwegen de kortst mogelijke verbinding tussen de openbare weg en het bouwvlak worden gerealiseerd. De uitweg moet altijd dienen ter ontsluiting van een bouwvlak (waarbinnen zich immers de bedrijfsbebouwing bevindt).

(Co-)vergistingsinstallaties (mestvergist)

(Co-)vergist van mest behoort niet tot de reguliere agrarische bedrijfsvoering. Uit jurisprudentie blijkt dat de gemeente zelf in het bestemmingsplan duidelijk moet aangeven of co-vergist van mest wel of niet als een agrarische activiteit dient te worden beschouwd. De gemeente Putten wil in principe in het buitengebied alleen (co-)vergistingsinstallaties toestaan die ondergeschikt zijn aan de agrarische bedrijfsvoering.

Om de ondergeschiktheid te waarborgen is voor een boerderijvergister (de daadwerkelijke vergistingsinstallatie) een maximale oppervlakte van 350 m² en een maximum bouwhoogte opgenomen. Indien de installatie daarbinnen valt, is de installatie bij recht toegestaan.

Voor mestvergisters tot 36.000 ton is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarbij ook uitdrukkelijk vanuit milieu en natuur voorwaarden worden gesteld. Vergisters boven de 36.000 ton kunnen alleen door middel van een aparte bestemmingsplanherziening gerealiseerd worden. Industriële vergisters horen in principe niet in het buitengebied.

Bestemmingen Bedrijf (artikel 5), Bedrijf – Landelijke bedrijven (artikel 6), Bedrijf - Nutsvoorzieningen (artikel 7), Detailhandel (artikel 9), Horeca (artikel 10), Kantoor (artikel 11) en Maatschappelijk (artikel 12)

De niet-agrarische bedrijven en maatschappelijke functies in het buitengebied hebben een bedrijfs- of maatschappelijke bestemming, al naar gelang de aard van de bedrijfsvoering.

Er is voor gekozen om in elke bestemming het betreffende bedrijf of de maatschappelijke functie specifiek te bestemmen. Deze wijze van regelen verdient de voorkeur omdat vanuit een oogpunt van ruimtebeslag de functies landbouw en natuur in het buitengebied het primaat heb-

ben. Niet-agrarische bedrijven en maatschappelijke functies horen in principe niet thuis in het buitengebied maar binnen de bebouwde kom of op speciaal daarvoor aangewezen bedrijventerreinen.

Bebouwing

In tegenstelling tot de agrarische bestemmingen wordt in de niet-agrarische bedrijfs- en maatschappelijke bestemmingen geen gebruik gemaakt van bouwvlakken waarbinnen de bebouwing dient te worden opgericht. Per bestemming is aangegeven wat is toegestaan aan bebouwing. Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande bebouwing. Een uitbreiding van 10% ten opzichte van de bestaande bebouwing is afhankelijk van de bestemming toegestaan. Afhankelijk van de bestemming en de impact die deze bestemming heeft op zijn omgeving is via een afwijkingsbesluit een vergroting van de oppervlakte aan bebouwing mogelijk, variërend van 10% tot maximaal 50%.

Per bestemming is aangegeven dat het aantal bedrijfswoningen niet meer mag bedragen dan het bestaande aantal.

Omschakeling

Omschakeling naar een andere vorm van bedrijvigheid is binnen de verschillende bestemmingen mogelijk gemaakt door middel van een afwijkingsbevoegdheid. Hierdoor is het mogelijk om bedrijven toe te laten die weliswaar niet zijn genoemd, maar voor wat betreft aard, omvang en hinder, vergelijkbaar zijn. Omdat niet-agrarische bedrijvigheid in het buitengebied een zorgvuldige afweging noodzaakt, is een aantal zware toetsingscriteria in de regels opgenomen. De belangen van het (nieuwe) bedrijf en de belangen van landschap, (leef)milieu en naburige gebruikers, bijvoorbeeld agrariërs, zullen terdege tegen elkaar moeten worden afgewogen.

Bestemmingen Bos (artikel 8) en Natuur (artikel 13)

In het plangebied voorkomende bos- en natuurgebieden zijn als zodanig bestemd. De aard van de bestemmingen brengt met zich mee dat de bouwmogelijkheden heel beperkt zijn.

Bestemming Water (artikel 19)

Het Randmeer heeft de bestemming Water. Vanwege de bijzondere waarden van het gebied staat in de bestemmingsomschrijving het behoud, herstel en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden en de bescherming van de leefgebieden van vogels voorop. Verder zijn de gronden bestemd voor water, waterhuishouding en waterlopen, waterkering, oevers en taluds, scheepvaart en extensieve dagrecreatie.

Vanwege de aard van de bestemming zijn de bouwmogelijkheden beperkt.

Bestemmingen Recreatie – Dagrecreatie (artikel 14) en Recreatie – Verblijfsrecreatie (artikel 15)

In het buitengebied van Putten neemt de recreatie een belangrijke plaats in. Twee hoofdvormen kunnen worden onderscheiden: recreatie waarbij nachtverblijf plaatsvindt en recreatie die overdag plaatsvindt. Dit heeft geresulteerd in de bestemmingen Recreatie – Dagrecreatie en Recreatie – Verblijfsrecreatie.

Bestemming Recreatie – Dagrecreatie

In het buitengebied van Putten zijn enkele grote en vele kleine dagrecreatieve voorzieningen aanwezig. Het gaat dan om bijvoorbeeld een recreatieplas en een zwembad. Vanwege de diversiteit in verschijningsvorm zijn de dagrecreatieve voorzieningen ondergebracht in een aantal bestemmingscategorieën:

- een evenemententerrein ter plaatse van de aanduiding 'evenemententerrein';
- een jachthaven ter plaatse van de aanduiding 'jachthaven';
- een recreatieplas ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - recreatieplas';
- een strand ter plaatse van de aanduiding 'strand';
- een stalhouderij en manege ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - stalhouderij';
- een zwembad ter plaatse van de aanduiding 'zwembad'.

De bouwregeling is vergelijkbaar met die van de andere niet-agrarische (bedrijfs)bestemmingen.

Opmerking verdient een aparte afwijkingsbevoegdheid voor strand Nulde voor de bouw van een toiletgebouw (oppervlakte maximaal 40 m² en bouwhoogte maximaal 3,5 meter) en voor de bouw van maximaal twee kiosken, elk met een maximale omvang van 300 m², waarvan maximaal 50% mag worden gebruikt ten behoeve van strandgerelateerde horeca en maximaal 50% voor verhuur van strand- en sportartikelen.

Bestemming Recreatie – Verblijfsrecreatie

Deze bestemming regelt de bestaande recreatierterreinen. Om een zekere vorm van sturing mogelijk te maken is gekozen voor een gedetailleerde regeling met specifieke aanduidingen:

- de bedrijfsmatige exploitatie van mobiele kampeermiddelen, recreatiewoningen en stacaravans met bijbehorende voorzieningen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - 1';
- de bedrijfsmatige exploitatie van mobiele kampeermiddelen met bijbehorende voorzieningen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - 2';
- een recreatiewoning ter plaatse van de aanduiding 'recreatiewoning'.

Voor dit onderscheid is gekozen vanwege de ruimtelijke uitstraling van de verschillende vormen van verblijfsrecreatie, maar ook om een gevarieerd aanbod te borgen. Zo is het ongewenst dat een terrein waar uitsluitend wordt gerecreëerd in tenten en toercaravans, bij recht zou kunnen verkleuren naar een terrein met stacaravans en/of zomerhuisjes, zonder verder aanvullende voorwaarden.

Voor de gebieden met de aanduidingen 'specifieke vorm van recreatie - 1' en 'specifieke vorm van recreatie - 2' is het vereiste van bedrijfsmatige exploitatie opgenomen. Dit houdt in dat op de terreinen beheer wordt gevoerd door een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon. Dit beheer dient erop gericht te zijn dat geen permanente bewoning plaatsvindt, maar uitsluitend recreatief verblijf, bij voorkeur door wisselende personen en gezinnen.

Verspreid in het plangebied komt een aantal recreatiewoningen voor. Deze hebben een afzonderlijke bestemmings- en bouwregeling.

Bestemmingen Verkeer (artikel 17) en Verkeer – Railverkeer (artikel 18)

In het buitengebied komen spoorwegen en verschillende soorten wegen voor. Deze zijn overeenkomstig hun aard in de bestemmingen Verkeer en Verkeer – Railverkeer opgenomen.

Bestemmingen Wonen (artikel 20) en Wonen – Landhuis (artikel 21)

Bestemming Wonen

Het bestemmingsplan kent twee woonbestemmingen, namelijk Wonen en Wonen - Landhuis.

Alle bestaande burgerwoningen zijn bestemd als Wonen. Kleine woningen zijn in de verschillende bestemmingen waar zij voorkomen in dit bestemmingsplan van een aparte aanduiding 'kleine woning' voorzien met een eigen bijbehorende bouwregeling.

Behalve het eigenlijke wonen is ook toegestaan de uitoefening van huis verbonden beroepen en aan huis verbonden bedrijven, met dien verstande dat maximaal 60 m² van de oppervlakte van de woning hiervoor mag worden gebruikt. De regeling is identiek aan die in de overige bestemmingen.

Daar waar agrarische nevenactiviteiten worden uitgeoefend (veelal hobbyboeren op voormalige agrarische bedrijfscomplexen) is dat door middel van een aanduiding aangegeven. Indien de agrarische activiteiten beperkt zijn tot een omvang van 3 tot 16 nge, krijgt het perceel waarop deze activiteiten plaatsvinden deze aanduiding. In de bouwregels is een aparte regeling opgenomen voor bebouwing ten behoeve van deze activiteiten.

Het complex Zilverpar is apart aangeduid ('wooncomplex').

Woningen

Zoals ook bij bedrijfswoningen het geval is, mag de inhoud van een woning maximaal 660 m³ bedragen. Verder mag een bedrijfswoning binnen de buitenwerkse muurvlakken worden voorzien van een onderbouw met een diepte van maximaal 3 meter (zie verder het commentaar bij de agrarische bestemmingen op de bedrijfswoning).

Via een afwijkingsbevoegdheid kan de inhoud worden vergroot met maximaal 60 m³ tot een maximum van 720 m³ in verband met gedeeltelijk zelfstandige inwoning. De inhoud kan verder worden vergroot tot 880 m³ indien compensatie plaatsvindt in de vorm van de aanleg van natuur- en/of landschapselementen en sloop van overige erfbebouwing (zie toelichting bij de agrarische bestemmingen op dit punt).

Bijgebouwen

Ook in deze bestemming is de algemene regeling voor bijgebouwen van toepassing. Dit vloeit voort uit het visiedocument. Bij woningen zijn bijgebouwen toegestaan tot een oppervlakte van maximaal 80 m². Bijgebouwen zijn niet toegestaan bij 'kleine woningen'.

In de bestemming is een terugbouwregeling ('saneringsregeling') opgenomen voor een overmaat aan bijgebouwen (voormalige bedrijfsgebouwen). Bij sloop van (een gedeelte van) de overmaat, mag de initiatiefnemer een deel van de gesloopte bijgebouwen terugbouwen (vervangende nieuwbouw), hoewel er dan opnieuw een overmaat aan bijgebouwen ontstaat. De gedachte hierachter is dat door sloop van de overmaat uiteindelijk ruimtelijke kwaliteitswinst op het (voormalige agrarische) perceel wordt bewerkstelligd. Immers zal een groot gedeelte van het teveel aan bijgebouwen verdwijnen. Het terugbouwen van extra m² bijgebouwen moet gezien worden als tegemoetkoming voor sloop. Voor initiatiefnemers kan het een stimulans zijn om door gebruik te maken van de terugbouwregeling (een gedeelte van) de overmaat aan bijgebouwen te slopen.

Bij recht is maximaal 80 m² aan bijgebouwen toegestaan. Deze oppervlakte kan zonder meer worden teruggebouwd. Indien meer dan 80 m² aan bestaande bijgebouwen aanwezig is, geldt voor zover het dit meerdere betreft, dat uitbreiding van de bestaande bebouwing of vervangende nieuwbouw niet is toegestaan. Na een binnenplans afwijkingsbesluit kan wel vergunning worden verleend voor vervangende nieuwbouw. Via de saneringsregeling kan het aantal gesloopte m² boven de 80 m² niet 1-op-1 worden 'teruggebouwd', maar deels: per 3 m² gesloopt mag 2 m² worden teruggebouwd. Hierbij geldt een totaal gezamenlijk maximum van 400 m². De oppervlakte van een bijgebouw mag maximaal 200 m² bedragen. Onderstaande tabel bevat enkele voorbeelden van de terugbouwregeling.

De bestaande gezamenlijke oppervlakte bedraagt op een perceel:	Regeling	Vergunbare vervangende nieuwbouw:
50 m ²		80 m ²
80 m ²		80 m ²
150 m ²	$150 - 80 = 70 \times \frac{2}{3} = 46 + 80 \text{ m}^2$	126 m ²
225 m ²	$225 - 80 = 145 \times \frac{2}{3} = 96 + 80 \text{ m}^2$	176 m ²
350 m ²	$350 - 80 = 270 \times \frac{2}{3} = 178 + 80 \text{ m}^2$	258 m ²
565 m ²	$565 - 80 = 485 \times \frac{2}{3} = 320 + 80 \text{ m}^2$	400 m ²
Meer dan 565 m ²		400 m ²

Opslag

Het komt voor dat bij woningen in het buitengebied voormalige (agrarische) bedrijfsgebouwen worden gebruikt voor opslag. Denk aan caravans, boten, materialen etcetera. Of denk aan een voormalige varkensboer die de schuren heeft onderverdeeld in compartimenten die aan bedrijfjes worden verhuurd voor opslag. De ruimtelijke gevolgen hiervan op de omgeving kunnen groot zijn. De gemeente wil echter mensen wel in de gelegenheid stellen om goederen te kunnen opslaan in de schuren op hun perceel. Leegstand van schuren leidt al snel tot verpaupering en verslechtering van de ruimtelijke kwaliteit.

Naar aanleiding hiervan wordt in het nieuwe bestemmingsplan het gebruik van bijgebouwen voor opslagdoeleinden via een afwijkingsbesluit mogelijk gemaakt. Belangrijke voorwaarden hierbij zijn onder meer dat de opslag niet mag leiden tot een onevenredige verkeersaantrekkende werking, geen bedrijfsmatig karakter mag hebben (geen inrichting in de zin van de Wet milieubeheer) en dat omliggende agrarische bedrijven niet mogen worden belemmerd in hun bedrijfsvoering. De opslag dient plaats te vinden in de bestaande bijgebouwen (de voormalige bedrijfsgebouwen). Nieuwbouw ten behoeve van opslag is niet toegestaan. Wel kan opslag plaatsvinden in vervangende nieuwbouw, die in het kader van de saneringsregeling tot stand is gekomen, maar nieuwbouw specifiek ten behoeve van opslag kan dus niet.

Het mag niet gaan om de opslag van werkvoorraden, bijvoorbeeld in verband met de uitoefening van een aan huis verbonden bedrijf, waar men dagelijks gebruik van maakt. Het moet gaan om de opslag van goederen die veelal gedurende langere tijd niet gebruikt worden, zoals bijvoorbeeld de seizoensstalling van caravans.

Bestemming Wonen - Landhuis

Deze bestemming is gericht op de landhuizen in het plangebied, als onderdeel van een landgoed.

Vanwege de specifieke kwaliteiten en kenmerken van een landgoed zijn de gronden die onderdeel uitmaken van een landgoed voorzien van een specifieke aanduiding 'overig - landgoed'. In de bijbehorende aanduidingsregeling is bepaald, dat de gronden (mede) zijn bestemd voor het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van de aanwezige cultuurhistorische, natuur- en landschapswaarden en extensieve dagrecreatie. In die regeling is ook een bepaling voor het organiseren van evenementen en dergelijke op landgoederen opgenomen.

Dubbelbestemmingen

Naast de materiële gebiedsbestemmingen (Agrarisch, Bedrijf, Wonen et cetera) zijn er ook zogeheten dubbelbestemmingen opgenomen in dit bestemmingsplan. Dubbelbestemmingen zijn bestemmingen die een heel specifiek ruimtelijk belang beogen te beschermen en als het ware over de 'onderliggende' gebiedsbestemming heen liggen. De dubbelbestemming voegt een gebruiksfunctie aan de betreffende gronden toe en bevat een uitbreiding of juist een beperking van de bouw- en/of gebruiksmogelijkheden van de 'onderliggende' gebiedsbestemming(en).

De dubbelbestemmingen in dit bestemmingsplan zijn de bestemmingen Leiding – Gas, Leiding – Hoogspanningsverbinding, Leiding – Riool, Waarde - Archeologie 1, Waarde - Archeologie 2, Waarde - Archeologie 3, Waarde - Archeologie 4 en Waterstaat – Waterkering.

7.5.3 *Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (aanleggen)*

In het bestemmingsplan is een algemeen omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (aanleggen) in verband met de bescherming van natuur- en landschapswaarden opgenomen.

Ten behoeve van de bescherming van natuur- en landschapswaarden zijn bepaalde activiteiten ('werken en werkzaamheden') aan een omgevingsvergunningvereiste voor werken en werkzaamheden onderworpen. Hierdoor kan een mogelijke aantasting van waardevolle gebiedskenmerken door het uitvoeren van die werken en/of werkzaamheden worden voorkomen.

Bij het beoordelen van een aanvraag om de vergunning dient een afweging plaats te vinden tussen de (agrarische) belangen welke gediend zijn bij het uitvoeren van de vergunningplichtige activiteiten enerzijds en de effecten daarvan op natuur en landschap anderzijds. De waarden daarvan mogen niet onevenredig worden aangetast.

De vergunningplicht is gekoppeld aan de deelgebieden, zoals deze zijn onderscheiden op de kaart Natuur- en landschapswaarden. Per deelgebied is, voor de in het gebied aanwezige waarden, bekeken of koppeling aan een vergunning gewenst is. De volgende waardevolle gebiedskenmerken worden beschermd:

1. Houtopstanden;
2. Reliëf;
3. Kleinschalige Openheid;
4. Onverharde Wegen;
5. Waterhuishouding (hieronder vallen de waarden amfibieën, weidevogels en watergerelateerde vegetatie);
6. Weidevogels;
7. Dassen;
8. Verkaveling.

Een vergunning is vereist ten behoeve van de aanleg van paardenbakken in alle gebieden, uitgezonderd de aanleg van paardenbakken binnen een agrarisch bouwperceel. De vereiste vergunning wordt noodzakelijk geacht, om toetsing aan de waardevolle gebiedskenmerken mogelijk te maken. Voorts dient een minimale afstand in acht te worden genomen van:

- 50 m uit naburige woningen;
- 10 m van eigen bebouwing.

Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor landgoederen, aardgas- en riooltransportleidingen, archeologie, vrijwaringszone in verband met de dijk en waterkeringen. Voordat deze vergunningen worden afgegeven, wordt in voorkomend geval eerst de betrokken deskundige of instantie gehoord. Op deze manier wordt voorkomen dat werken en werkzaamheden plaatsvinden die schadelijk zijn voor de in het gebied aanwezige belangen.

7.5.4 *Nieuwe ontwikkelingen in verband met de ontwikkelingsvisie*

Door middel van de algemene wijzigingsbevoegdheden wordt een aantal ontwikkelingen uit het lange termijnbeleid geconcretiseerd. Gekozen is voor het instrument van de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening. Enerzijds worden de ontwikkelingen te ingrijpend geacht om door middel van een binnenplanse afwijkingsprocedure mogelijk te maken. Anderzijds biedt de wijzigingsprocedure voordelen boven de procedure van planherziening omdat deze procedure sneller verloopt dan de procedure van planherziening. Bovendien heeft het gebruiken van een wijzigingsbevoegdheid als voordeel dat de ontwikkeling plaatsvindt binnen het integrale kader van de ontwikkelingsvisie. Bij (postzegel)planherziening is meestal sprake van ad hoc beleid.

In onderstaande tabel zijn de wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Niet alle bevoegdheden zijn in het gehele plangebied van toepassing. De bevoegdheden zijn gekoppeld aan de deelgebieden van de kaart Ontwikkelingsvisie:

- 1 = Arkemheen en Dasselaar
- 2 = Landgoederenzone
- 3 = Landbouw(ontwikkelings)gebied
- 4 = Intensief rood zwermgebied
- 5 = Extensief rood zwermgebied tussen Krachtighuizen en Voorthuizerstraat
- 6 = Strand Nulde en Randmeer

Wijziging	Plan	1	2	3	4	5	6
Actualisering	W						
Omschakeling Wonen naar Wonen met agrarische nevenactiviteiten			W	W	W		
Middelgroot naar groot agrarisch bedrijf			W	W	W		
Verandering vorm bouwvlak	W						
Vergroting bouwvlak		W	W	W	W		
omschakeling agrarisch bedrijf naar landelijk bedrijf			W	W	W	W	
Omschakeling agrarisch bedrijf naar niet-agrarisch bedrijf, verblijfsrecreatie en dagrecreatie			W	W	W	W	
Omschakeling vrijkomende/leegstaande bebouwing naar niet-agrarisch bedrijf, verblijfsrecreatie en dagrecreatie of landelijk bedrijf		W	W	W	W	W	
Omschakeling detailhandel en horeca naar niet-agrarisch bedrijf, verblijfsrecreatie en dagrecreatie of landelijk bedrijf		W	W	W			
Nieuwe locatie verplaatsing niet-agrarisch bedrijf of landelijk bedrijf					W		
Omschakeling agrarisch bedrijf naar burgerwoning		W	W	W	W	W	
Omschakeling niet-agrarisch bedrijf of landelijk bedrijf naar burgerwoning		W	W	W	W	W	
Omschakeling Wonen met agrarische nevenactiviteiten naar Wonen		W	W	W	W	W	
Bouw extra woning/wooneenheden na bedrijfsbeëindiging		W	W	W	W	W	
Nieuwvestiging landgoederen			W	W1		W	
Wijziging begrenzing landgoederen			W	W	W	W	
Bos- en natuurontwikkeling		W	W			W	W
Verplaatsen houtopstanden				W	W		W
Uitbreiding/omschakeling van aantal kampeermiddelen en recreatiewoningen	W*						
Aanleg fietspaden		W	W	W	W	W	W
Antennemasten				W	W		
Vervallen kleine woning		W	W	W	W	W	
Archeologische waarden		W	W	W	W	W	W
Waterberging		W	W	W	W		
Verplaatsen kleine woning		W	W	W	W	W	
Bouw tweede bedrijfswoning		W	W	W	W	W	
Bouw mestvergister (tot 36.000 ton)		W	W	W	W	W	
Omschakeling tweede bedrijfswoning naar plattelandswoning		W	W	W	W	W	

Enkele wijzigingsbevoegdheden worden hierna behandeld.

Verandering vorm bouwvlak en vergroting bouwvlak

Om te voorkomen dat het op de verbeelding aangegeven bouwvlak vanuit bedrijfstechnisch oogpunt ongunstig uitpakt, bijvoorbeeld bij uitbreiding van de bebouwing op het perceel in een bepaalde richting, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de vorm van het bouwvak te veranderen zonder dat de oppervlakte toeneemt, en is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de oppervlakte van het bouwvlak wel te vergroten. Hiermee kan in een concreet geval maatwerk worden geleverd. In het geval van een vergroting van het bouwvlak dient wel de bedrijfseconomische noodzaak te zijn aangetoond.

Verplaatsing kleine woning

Het kan in een individueel geval aan de orde zijn om een bestaande kleine woning te verplaatsen. Daarvoor is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. De maten waaraan de nieuw te bouwen kleine woning dient te voldoen zijn dezelfde als die van de voorheen op het perceel aanwezige (gesloopte) kleine woning. Van belang is dat als gevolg van de sloop en herbouw een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied tot stand komt.

7.5.5 *Een handhaafbaar bestemmingsplan*

Het aspect handhaving speelt in het kader van een nieuw bestemmingsplan, en zeker als dat plan betrekking heeft op het buitengebied, een belangrijke rol. Dit kan alleen al gebaseerd worden op de praktijk die laat zien dat de meeste overtredingen op het gebied van bestemmingsplanregelgeving in het buitengebied plaatsvinden. Handhaving is echter niet alleen het feitelijk optreden. Er kan gesproken worden van preventieve en repressieve handhavinginstrumenten.

Onder preventieve instrumenten kunnen onder andere voorlichting, subsidieverlening, verlening van vergunningen worden begrepen. Repressieve instrumenten zijn onder meer controle en toezicht, opsporen en het hanteren van sancties als bestuursdwang en dwangsom.

De handhaafbaarheid van een bestemmingsplan hangt niet alleen af van het al dan niet optreden tegen overtredingen. Aspecten als communicatie, de planvorm, de kwaliteit van de normstelling, het daadwerkelijk kunnen handhaven en de controleerbaarheid van normen, spelen ook een belangrijke rol. Bij de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan is, mede in het licht van handhavingsmogelijkheden, in het bijzonder aandacht besteed aan opzet, inhoud en structuur van de verbeelding en de regels.

8 Economische uitvoerbaarheid

PM.

9 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

PM.